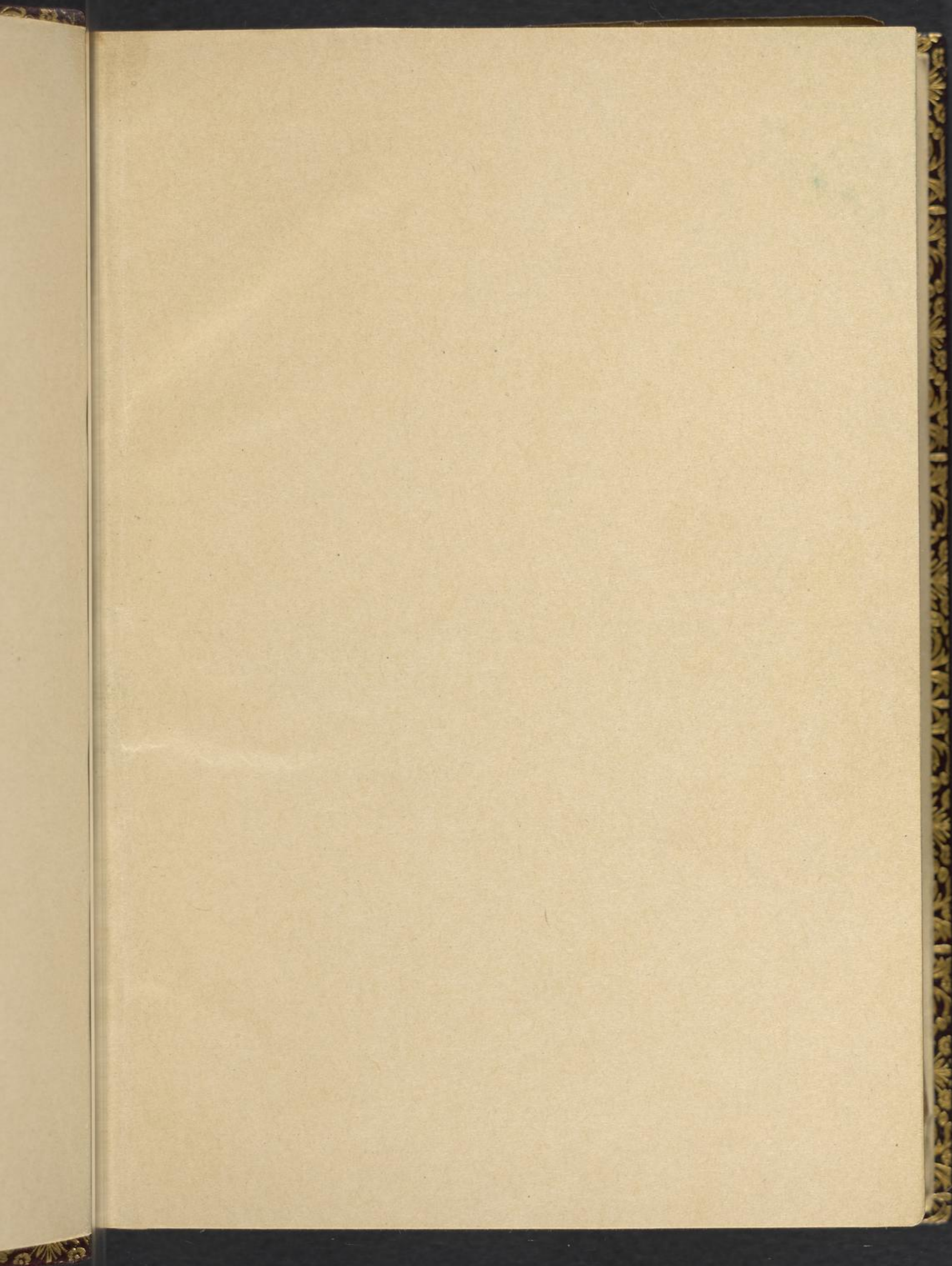

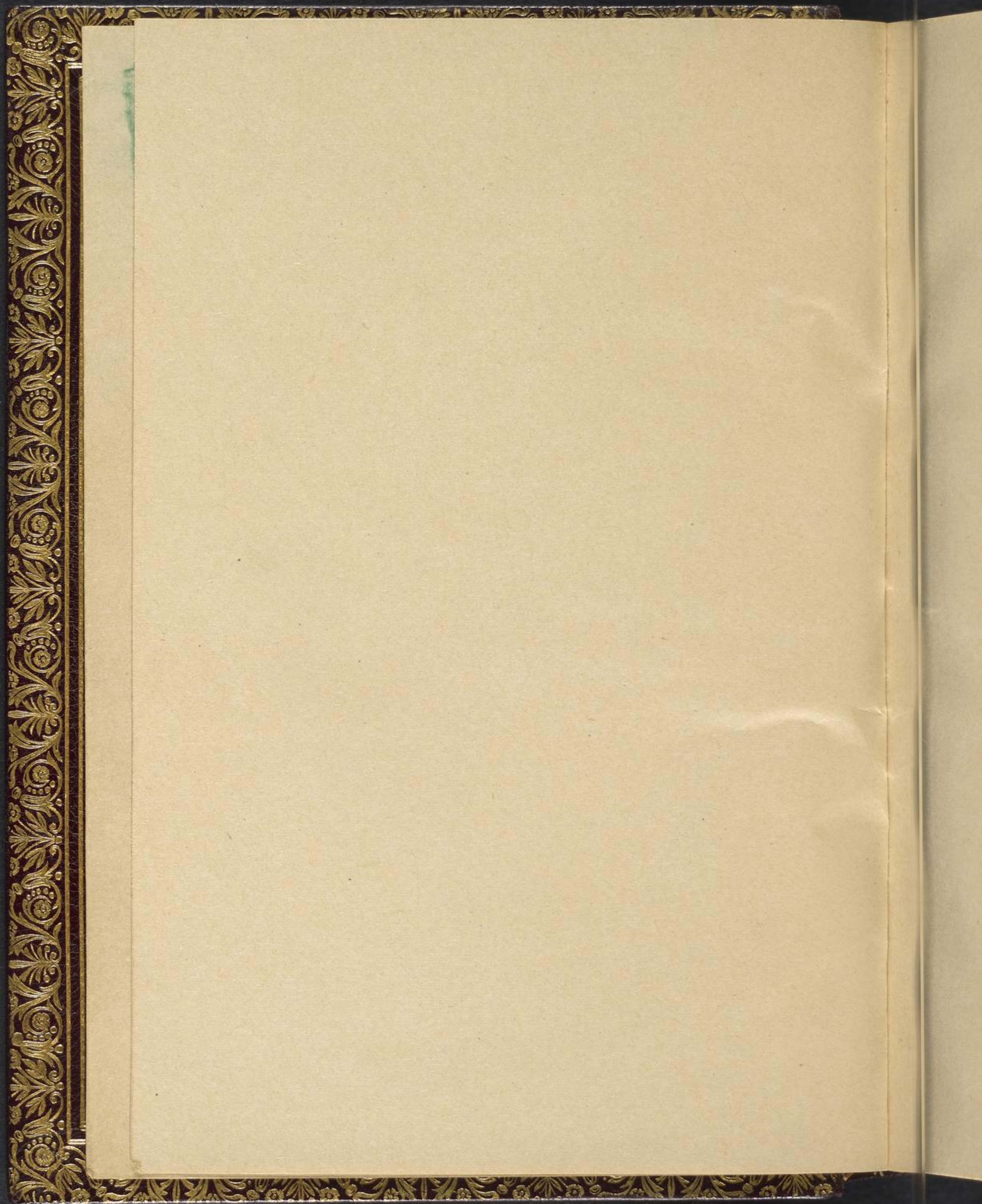

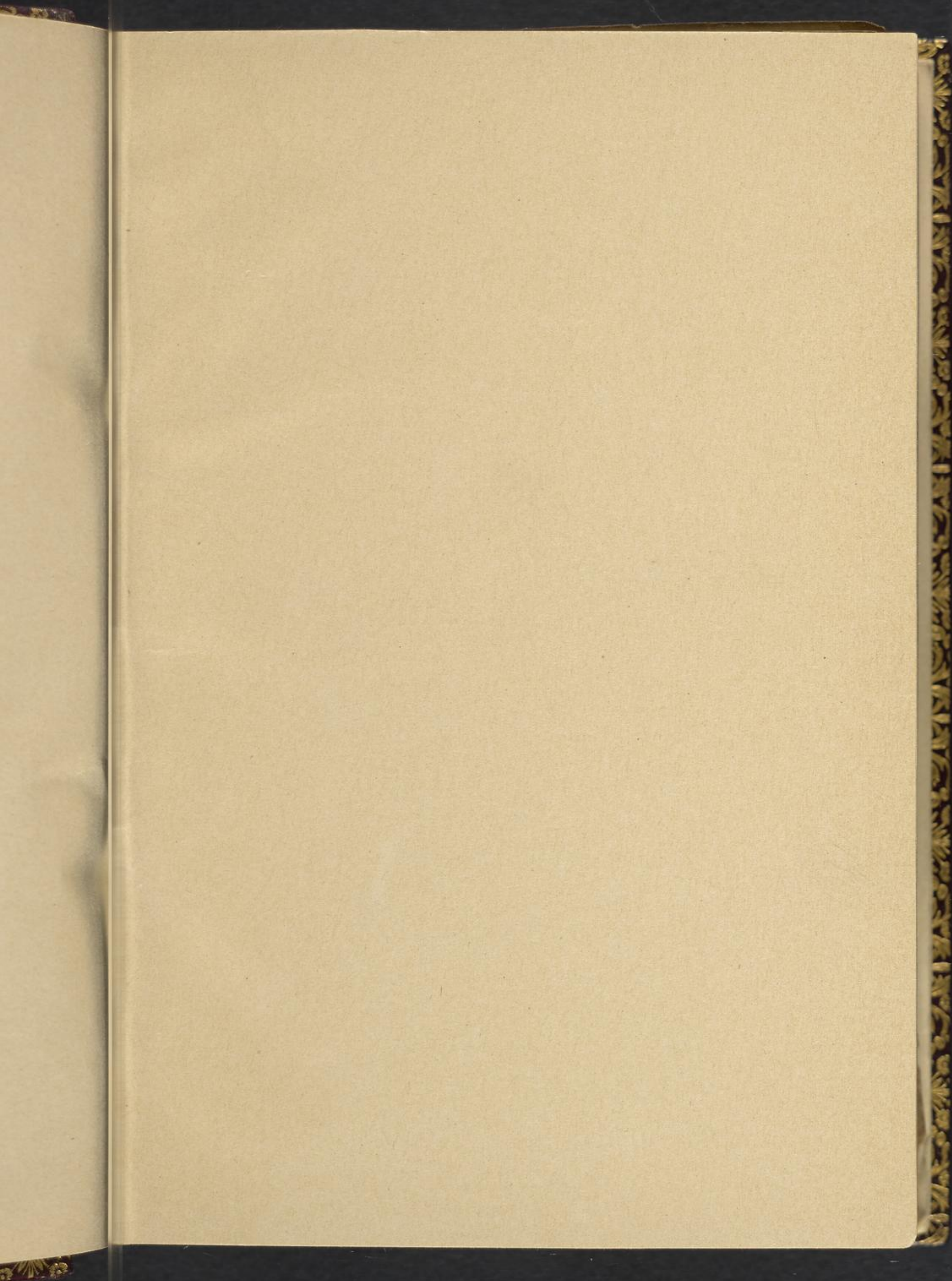
BOUND BY H. ZUCKERTHILF

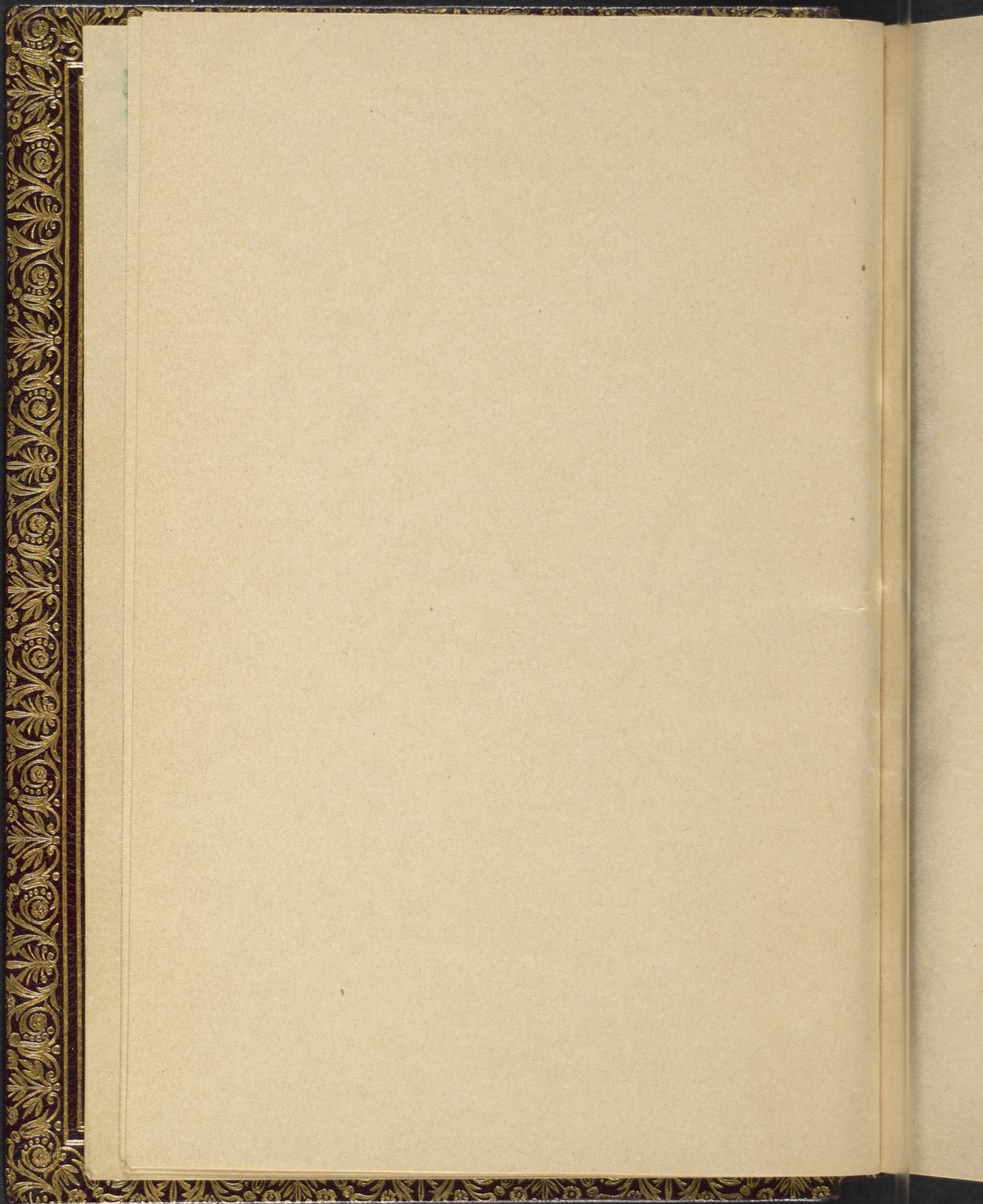

91

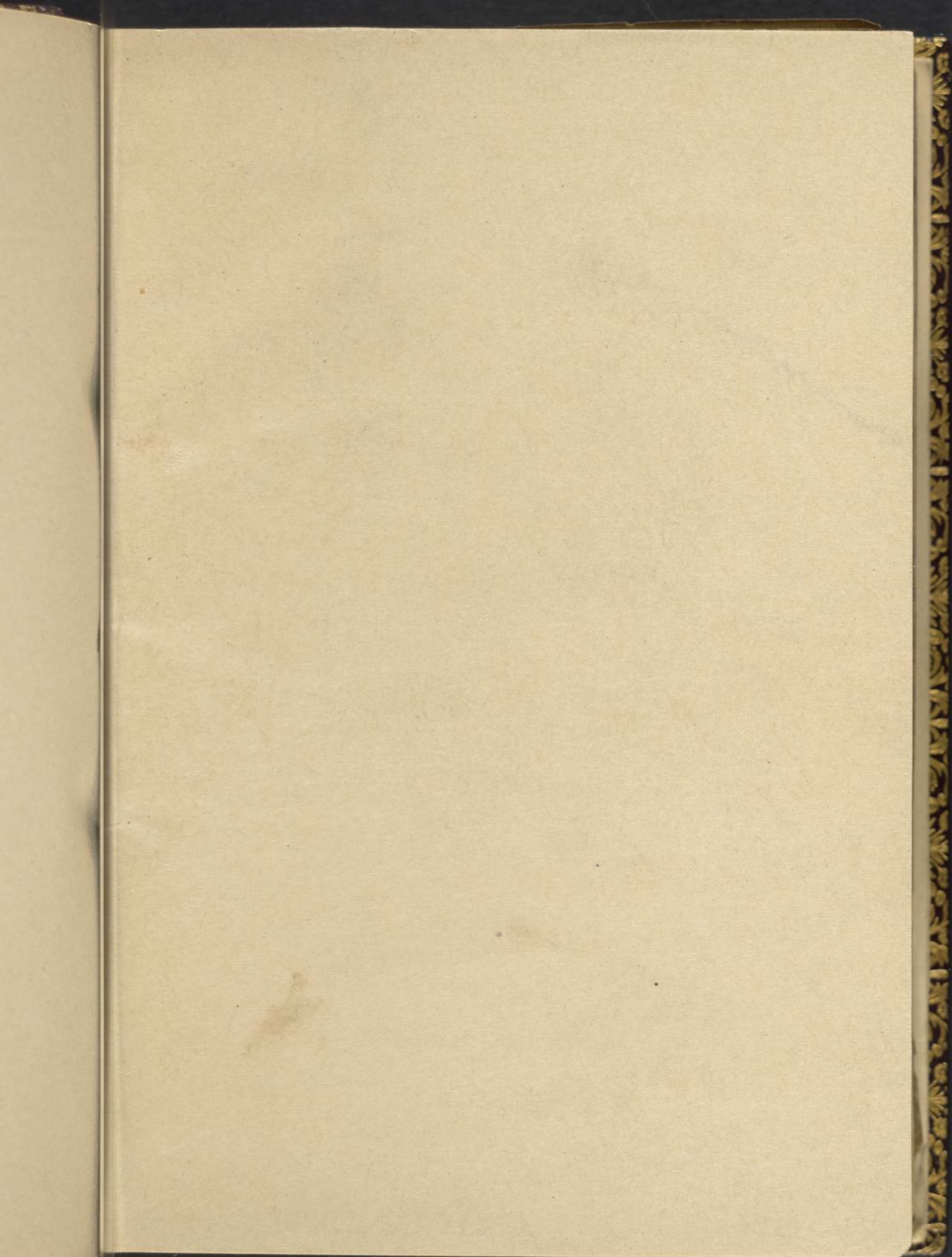

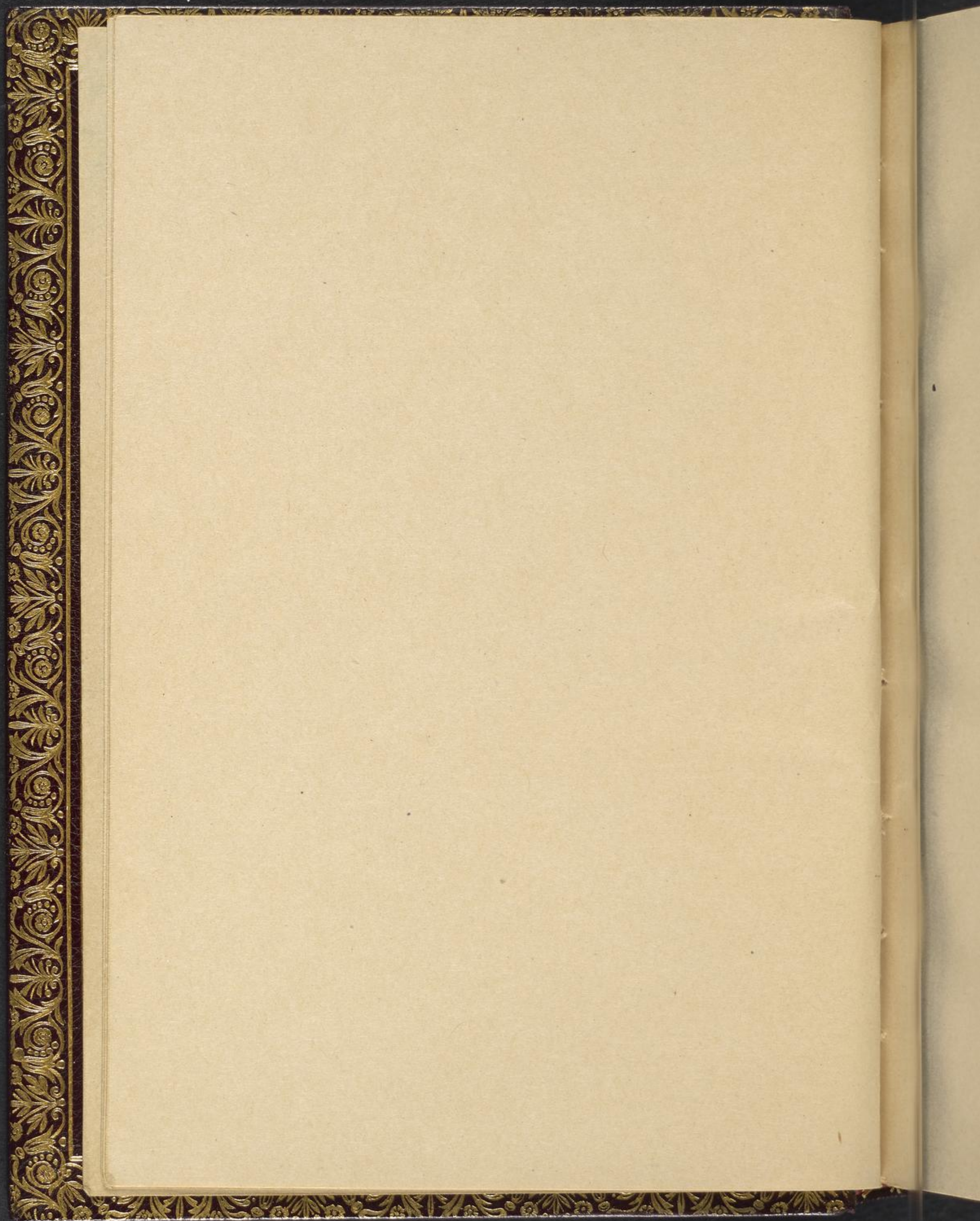

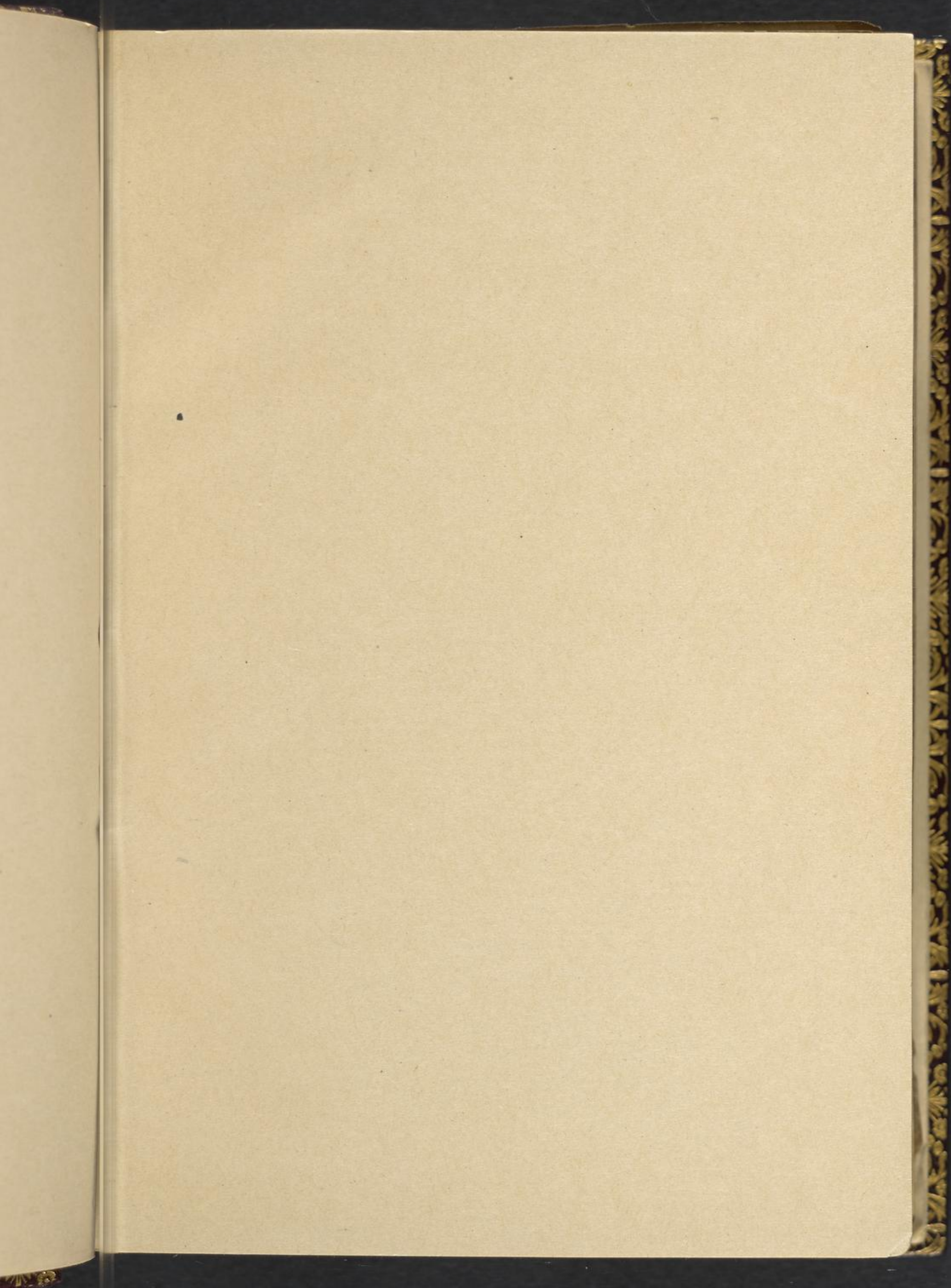

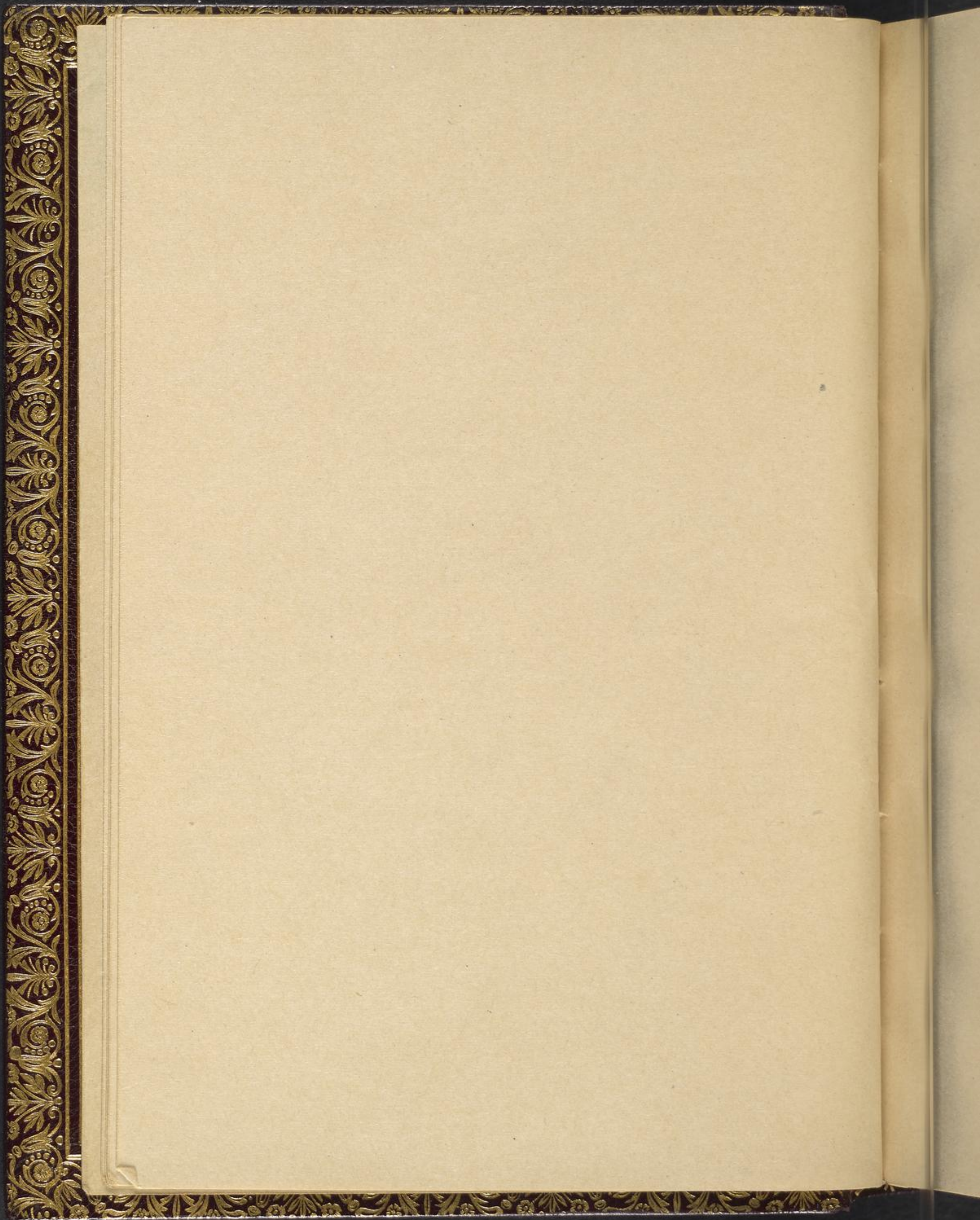

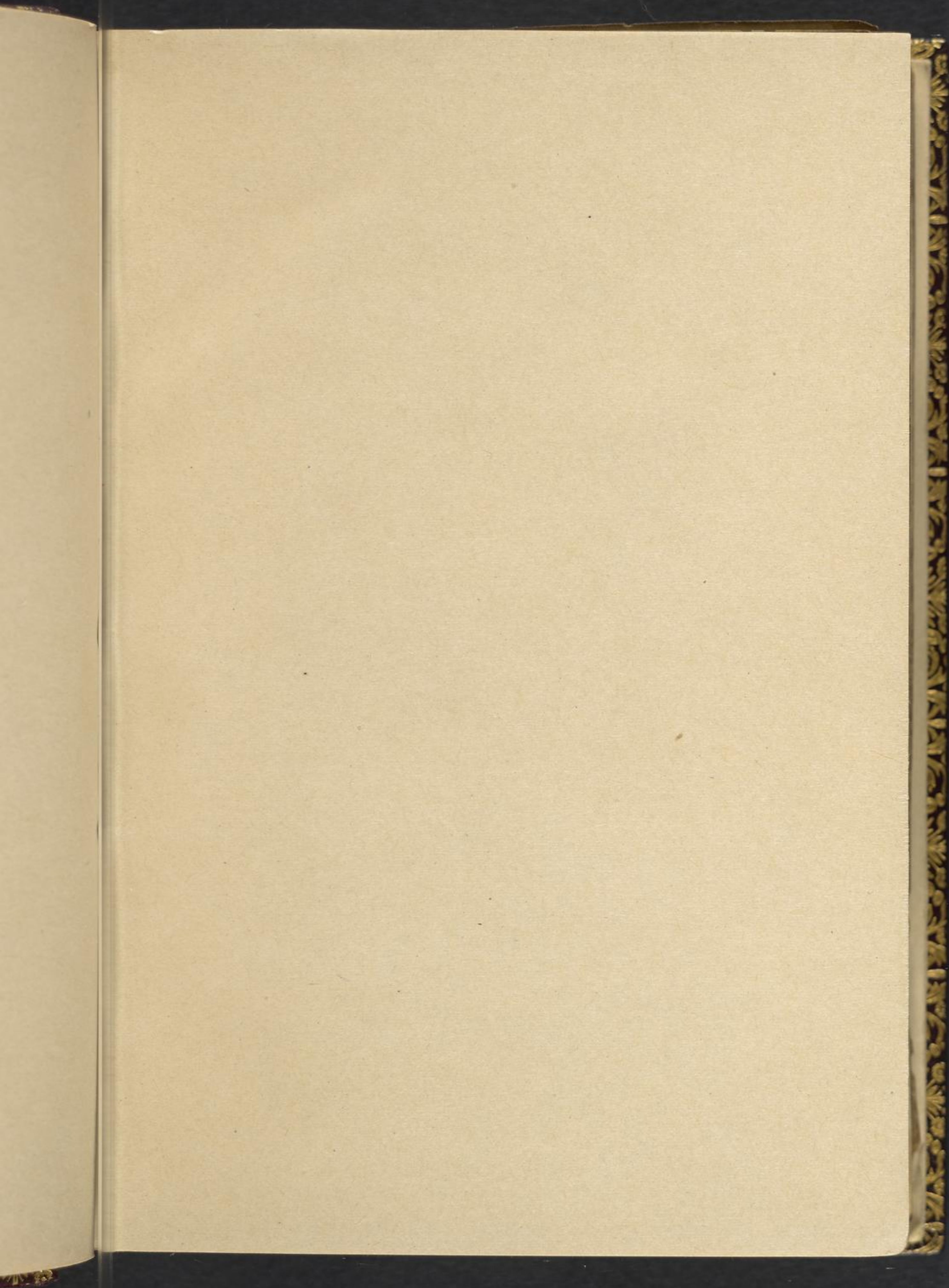

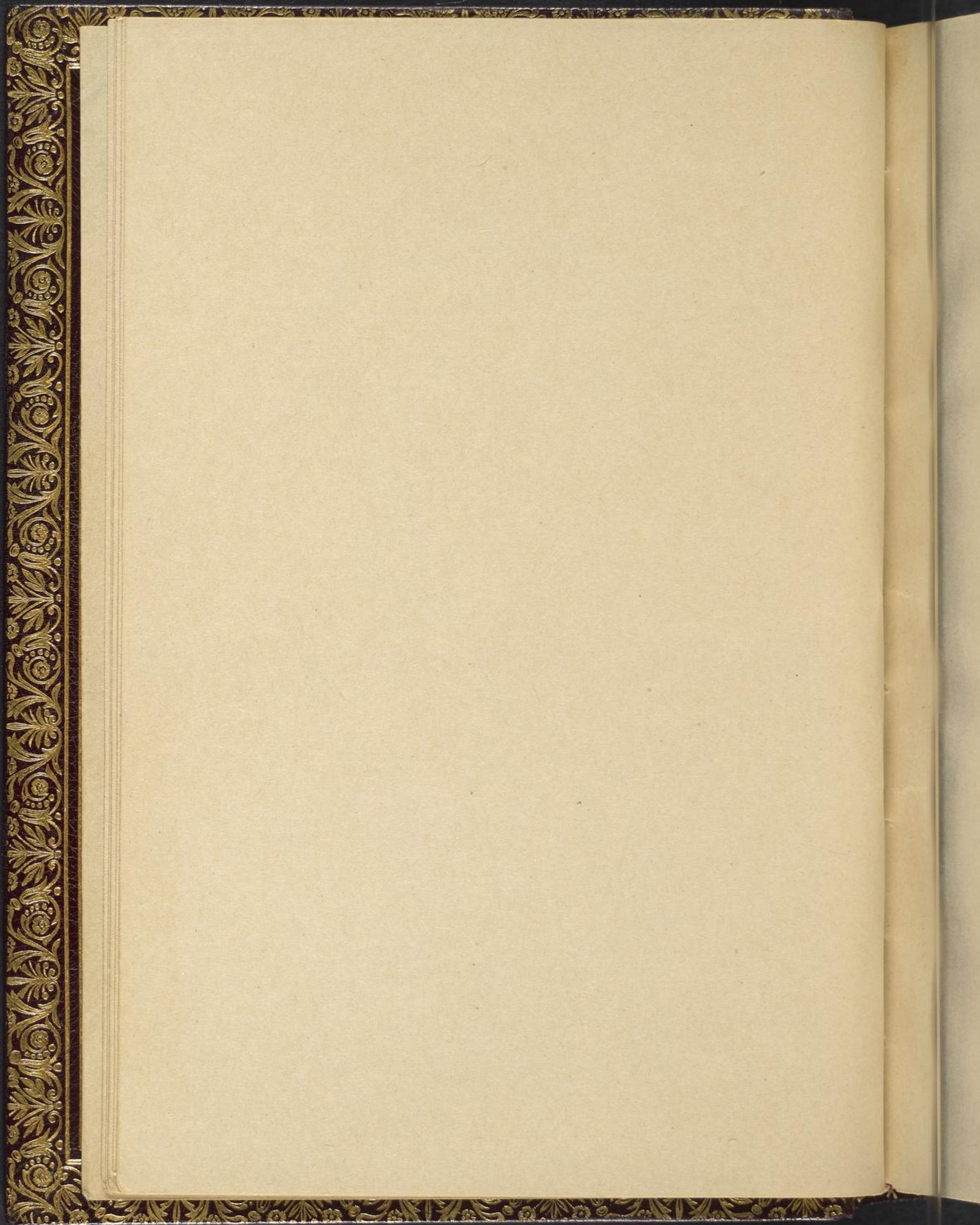

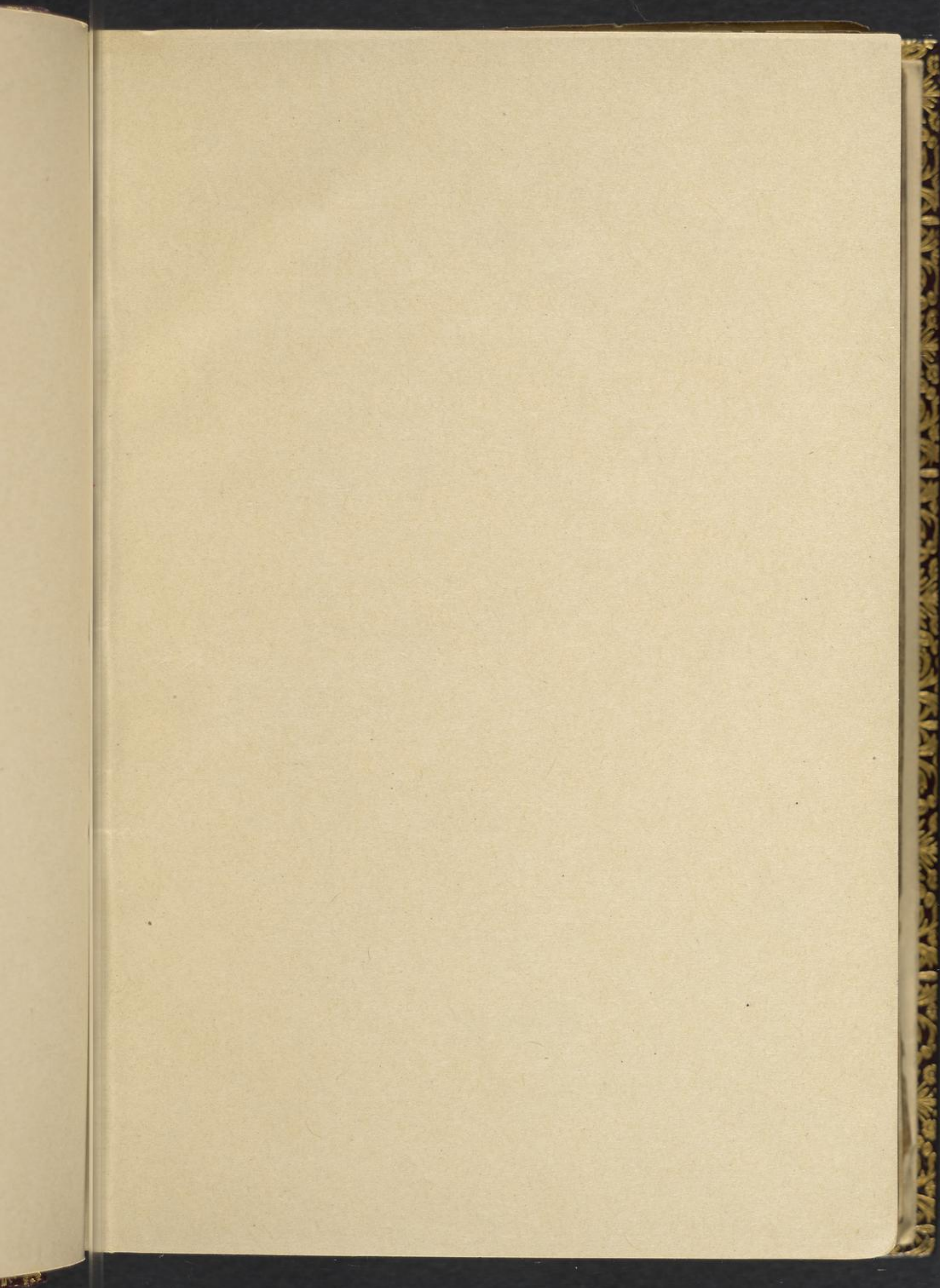

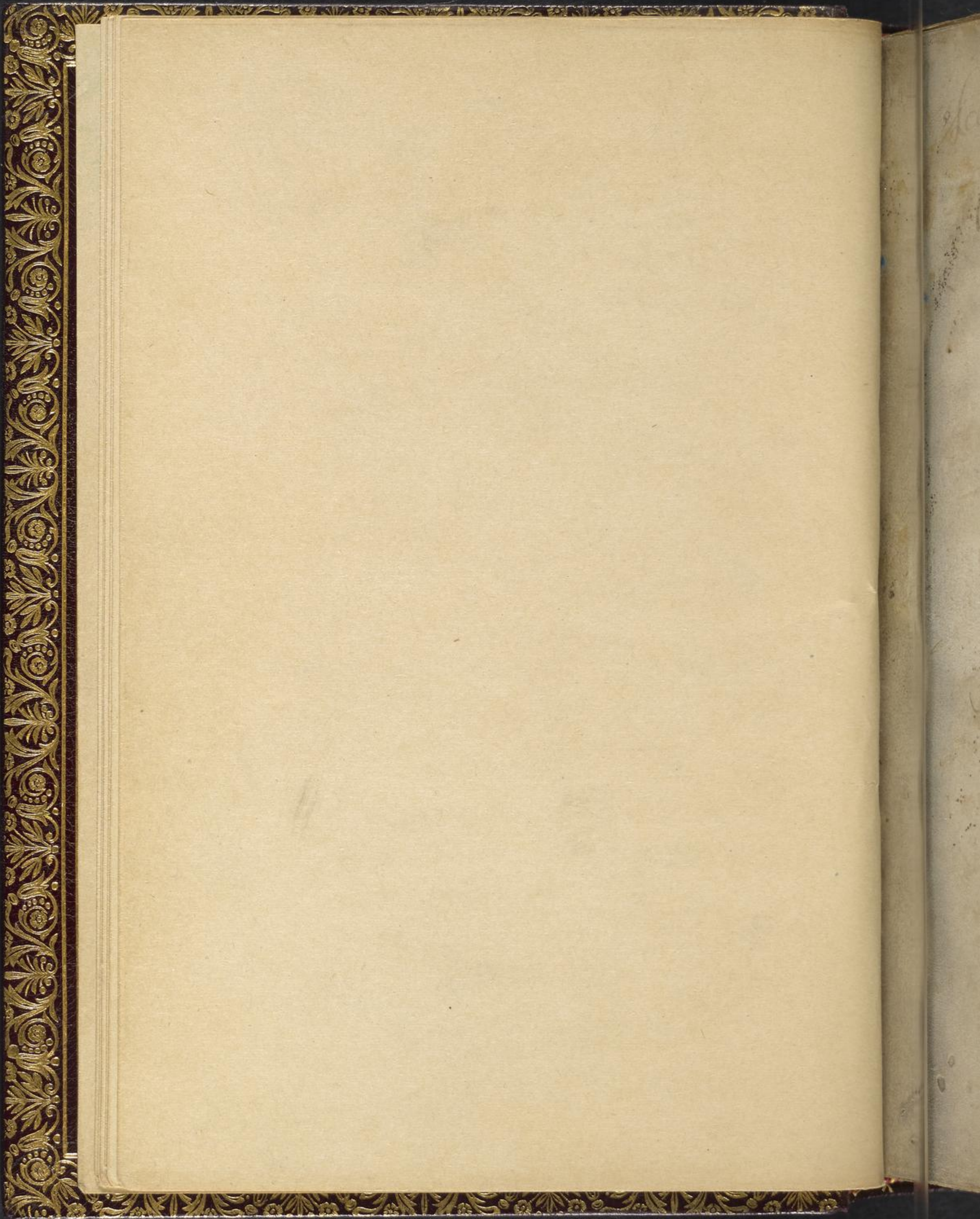

17
Examinatio de seculis

Controversiarum

de
...
...
...

...
...
...
...

...
...
...
...

...

Sinte Victor mit dien geselen
Sinte geron mit dien geselen
Sinte pateriozel
Sinte crisogonus
Sinte fabian
Sint crispin

K Januarius loymaent

A iij Jaersdach ons heen besnydige

b Octave sint steues

c xij Octave sint ians

d Octave alre kinder

e xix Vigilia

f viij Dertiendach

g Widoerus bisscop

A xij Gudula ioffrou

b v Julianus m^r

c Paulus dy yerste walt brod^r

d xij Ignunus m^r

e ij Satorus m^r

f Octave van dertiendach

g x Felix cof^r Pôciang m^r

A Maurus abt

b xvij Marcellus p^rer

c vij Anthonius ghesloer.
d Prisca ioffrou nre
e xv Marus en martha iof nre
f Fabian en sebastianus nre
g Agneta ioffrou nre
A xij Vintecius martir
b j Emerenciana nre
c Tymotheus apostel
d ix Paulus bekerynge
e Polycarpus bisscop
f xvij Iohanes guldemont
g vi Dy groot karolus cofess.
A Valerius bisscop
b xiiij Aldegundis ioffrouwe
c

K Februarius sporkil

d Ignacius b. brigida ioff
 e xj Onser vrouwe lichtmisse
 f xix Blasius busscop nre
 g viij

A Agghata ioffrou nre
 b xxj Vedastus ende amadg b

c v
 d Helena conigynne
 e xiiij Appolonia ioffrou nre
 f ij Scolastica ioffrou

g
A Dorothea ioffrou nre
 b Eulalia ioffrou nre
 c xvij Valenting nre
 d vij Faustina ioffrou
 e Juliane ioffrou nre

f xv
g iij
A Simeon bisscop m̄r
Gabinus p̄ester m̄r
b xij
c j
d
e ij
f Bestinge
gathys apostel
g xvij
A Victorinus m̄r
Alexander busscop
Leonardus bisscop
b
c xiiij
Romanus abt

K Marcius meert

d iij Swithbertus bisscop

e Simplicius m̄r

f xj
g Lucius paus m̄r

A xix
b viij

c Petrus ende felicitas m̄r

d xxj
e v A marteleere i armenie

f
g xiiij

A ij Gregorius paus

b
c x

d Longinus m̄r

e xvij Heribertus bisscop

f viij Beatrix iouffrou

g
A xij
b iij

Benedictus abt

c xij
d i

e

f

g
A

Lutgerus buffcop

b xviij

c viij

Eustachius abt

d

e xiiij

f iij

Salbina iouffrou

KII Aprilis Aprill

g
A **xix** Theodosia ioffrou
b
c **xix** Ambrosius bisscop en lecc
d **viii**
e **xv**
f **v**
g
A **xiiij** **J** Maria egiptiaca
b **ij**
c Leo pous confess
d **x**
e Eufemia ioffrou
f **xviiij** Tiburtius en valeiang mo

g viij

A xvij marteleeren

b xvi Petrus diaken

c xiiij

d

e xij Dido pater

f i Symeon b m^r

g

A x Georgius m^r

b

c xvij Marcellus euangelist

d vi

e

f xiiij Vitalis m^r

g iij

A Quirinus m^r

5
KL **Mayus** **axey**

b xj philippus en iacobz apostel

c Athanasius bisscop

d xij des heilgē cruyes vheffinge

e viij

f Hilarius bisscop

g xvj Johā voer dylatynsche poort

A Domitianus bisscop

b Wyro bisscop

c xij Gengulfus mē

d ij Gordianus mē

e Mamertus bisscop

f x Pancracius bisscop

g

A xvij Victor martir

b ysidorus martir

c Derering bisscop mē

d	xv	Sirus busscop cōfessor
e	iiij	
f	xij	Potenciana ioffrou mē
g		
A	i	Detudus martir
b		Heleena ioffrou
c	ix	
d		Kogtavianus mē
e	xv	Verbanus paus
f	vj	
g		Beda priester
A	xiiij	Germanus busscop
b	iiij	Maximianus busscop
c		
d	xj	Petronilla sinte peters docht

K Junius bramaent

e Nicomedis martir

f xix

g viij Herasimus m̃r

A xvi

b v Bonifacius busscop m̃r

o

d xiiij Seruacius translatio

e ij Medardus busscop

f Primus eñ feliciang m̃r

g x

A Barnabas apostel

b xix Odulfus confess

c viij

d Valerius eñ rufus m̃r

e xv Vitus eñ modestus m̃r

f iij Aurelianus busscop

g		
A	xij	Marcus martir
b	i	<u>Seruasius en pthasius</u>
c		
d	ix	Albanus mīr
e		xij marteleeren
f	xvij	<u>Vestinge</u>
g		Johā's baptiste gebuerte
A		Gallianus mīr
b	xiiij	Johēs en paulus mīr
c	ij	Seuen sleper mīr
d		Leo paus <u>Vestinge</u>
e	xj	petrus en paulus apostelen
f		Sint pouwels gehoethenisse

KL Julius Hoymaent

g xix Nonagundis ioffrouwe

A Dat maria elisabet vande

b Verheffinge sint Thomaes

c xvj Verheffinge sint Aberts bissco

d v Zoe Martelers te romen

e Octaue petrus ende paulus

f xiiij Willibaldus bisscop

g ij Kiliaen miteleer

A Onser vrouwe octaue

b x Dy gebueders felicitas kind

c Verheffinge sa Bndrus abb^o

d xvij Cletus paus m^r

e Margareta ioffrouwe m^r

f Iotas busscop martir

g Doe dy apostele va ey scherde

A iij Nonulphus en gondulfus

b	Alexius confessor
c xij	Fredericus bisscop
d j	Arsenius monick
e	
f ix	
g	Appollinaris bisscop ma magsta
A xvij	Appollinaris bisscop m ^r
b vj	Cristina ioffrou. <u>Bestinge</u>
c	Jacobus dy meere
d xiiij	<u>Anna maria moeder</u>
e iiij	Emolaus priester m ^r
f xj	Danthaleon m ^r
g	felix paus martir
A xix	Abdon en Sēnes m ^r
b	Germanus bisscop

K Augustus oechstmaent
 c viij **S**ā pet' doe hy ontbondē wt
 d xviij **S**tephanus paus mē
 e v
 f **D**ominicus confess
 g xiiij **O**ns heen trāffigurā optē
A ij **S**ixtus paus mē
 b **D**onatus bisscop mē
 c x **C**iriacus martir
 d **R**omans mē **V**estige
 e xvij **L**aurēcius mē dyaken
 f viij **T**iburtius mē
 g **E**nplius dyakē mē
A xv **H**ypolitus martir
 b iij **E**usebiq. **V**estige sond' witsp
 c **O**nser vrouwe hemeluaert
 d **A**rnulfus busscop

e **1** Laurens octaue
f **2** Agapitus martir
g **3** Magnus m̄r
A **4** Bernardus abt
b **xviij** Pruuatus bisscop m̄r
c **v** Onser vrouwe octaue
d **6** Tymotheus m̄r Bestinge
e **xiiij** bertholomeus apostel
f **iiij** Benefius martir
g **5** Hyreneus m̄r
A **x** Rufus martir
b **xix** Augusting bisscop
c **7**
d **viii** Felix en adauctus m̄r
e **8** Daulinus bisscop

KL September **Guemaent**

f **xv** Egidius abt

g **v** Antonini mris

A Remakel

b **xiiij**

c **ij** Saling bisscop mre

d

e **x** Magdelberta ioffrou

f **Onser vrouwe gebuerte**

g **xviiij** Kirckwijnge sint seruaes

A **vij** Theodardus bisscop mre

b Petrus en iacinctus mre

c **xv**

d **iiij**

e **Des heilge cruyts vheffynge**

f **xij** Eufemia ioffrouwe

g **Mycomedis mre**

A Lambertus' bisscop m̄r

b ix

c Maternus bisscop

d xvij

Destinge

e vi

f Mathheus apostel

g

h Mauricius m̄r

i xiiij

k Teda ioffrou

A iij

l Andach sint lambrechts

b

c xi

d Cypriang en iustia iof m̄r

e xix

f Cosmas en damiang m̄r

g

h viij

i Michael ende alre engelen

k

l Iheronimg priest en leere

KL October wijnmaent

- A** ^{xviij} Remigius bisscop
- b** ^x Leodegarius bisscop
- c** ^{xiiij} Twee ewald gebueders
- d** ^{ij} Franciscus confessoris
- e**
- f** ^x Fides ioffrouwe
- g** Martinus paus
- A** ^{xviij} Amoer confessoer
- b** ^{vij} Dionisius m̄r
- c** Beron en victoer m̄r
- d** ^{xv}
- e** ^{iiij}
- f** Triuphus sancti lāb̄ti
- g** ^{xij} Calixtus paus
- A** ⁱ CC. moermās m̄r
- b** Gallus Abt

xv	c	Martha ihūs werdyne
	d	Lucas euāgelist
xviij	e	
vij	f	Caprasius martel
	g	Hi dyssent meechde mīr
xiiij	A	Cordula ioffrou mīr
iiij	b	Seuerinus bisscop
	c	Ode weduwe
xj	d	Crispinus en crispiniang
xix	e	Amānus busscop
	f	Rumoldg b. mīr. <u>Vestinge</u>
viiij	g	Symon ende iudas
	A	Narciscus bisscop
xviij	b	EL ende xx mīr
v	c	Quintinus mīr. <u>Vestinge</u>
		<u>Sonder witspyse</u>

KL **November slachmaent**

d **Alre heilgen dach**

e xiiij **Alre heileelen dach**

f ij

g **Prodesta ioff**

Ar **Venaert confessoer**

b **Dier gecroend' mē**

c xvij **Willibrordus bisscop**

d viij **Theodorus mē**

e **Martinus paus mē**

f xvi **Martinus bisscop**

g iij **Curubertus bisscop**

A **Eugenius mē**

b xij **Othmarus abt**

c i

d

e

f
g **xvii** Octave sint merten
A **v** Elisabeth weduwe
b
c **xiii** Colubanus abt
d **ii** Cecilia ioffrou
e
f **x** Clement pp et mē
g **xix** Kathina ioffrouwe mē
A Linus paus mē
b **viii**
c
d **xvi** Saturninus mē Bestinge
e **v** Andries apostel

K December hoermaent

f Eligius b. Candida ioffe

g xv

A

b x barbara ioffrou nre

c

d xiiij Nicolaus busscop

e

Octaue sinte Andries

f

Onser vrouwe ontfenckenysse

g xv

Eucharus bisscop

A iiii

Eulalia ioffre nre

b

Damasus paus cof

c xv

d i

Lucia ioffrou nre

e

Nichasius busscop

f ix

Valerianus busscop

g

A xvij Lasarus en martha

b vj

c

d xiiij

Vestinge

e iij

Thomases apostel

f

Didimus nre

g xix

Victoria ioffrou

A xix

Vestinge sond witsp

b

Dy gebuerte ons heeren

c viij

Steuen dy xeste nre

d

Johas apostel en euangelis

e xvj

Der onnosel kyn der

f v

Thomas bisscop

g

Dauid coninck en pfeet

A xiiij

Siluester paus en cof

Arnardus

O. broeders. Ghetruwelich sal ic
 versuchtende ende eysschende ont-
 fanghen wt den bynnensten
 myns heere ihu xpi. dat van
 mynre eyghenre cracht ende
 doecht ghebreect. Want mych
 toelopen sijn barmhertichey-
 den. Noch die gaten sijnre wo-
 den en versceyden niet. daer
 die barmherticheyde wtulope.
 Sy hebben sijn hande en voete
 ende sijn syde niet der lancen
 doerboert. en alsoe betamet
 my doer dese reuwerke te sike
 ende te dryncke vande stern
 honich. ende vande alren h

haersten heye olve. haert wa
rachtich ten woerden. noch
haerder ten slaghen. ende
alre haerste die alre verueer
lichste ende wreetsste pijn
des scandeliken cruten te liden.
Noch seet bernardus aldus.
Din der barmherticheit ende
goedertierenheyt wil. diemē
prediket in dy ende van dy
lieue heer ihesu. loepen wy
tot dy. ende na dy. verhoere
de dattu die armen niet en
versmades. noch die sonderē
niet en verwerpes.

*Alle dinck is viel ende niet.
Behaluen gods myn die wel beliet.*

Maect
en. mo
en. end
re veru
te pin
ren tel
is ald
heit en
vil. die
e van d
pen w
verhoe
i met
die son

met.
ie wal

Mater Dolorosa,

Hier beghyn
sen euer

Hier beghyn
sen euer

heer te
soer ende de
in d' beghin
lijc sonde

Oer
ver
in loeven
aen sicht la

Hijr beghynnen die getijden van on
ser lieuer vrouwen **T**e metten tijt

Ere ghy sult opdoen
mijn lippē Ende mijn
mont sal voortkūdigē
dijn loff **G**od aen
denke in mijn hulpe
Heer tot my te helpen

haeste **G**lorie sy den vader ende den
soen ende den heiligen geyst **A**lst wa
uindē beghin en nu ende altoes en ewe
lyck sonder eynde Amen Alleluya

Inuitatoriu In die eerlicheyt der alre
salichster maget marien Laet ons heb
ben volhertelike blytscap ten heer

Ocoemt laet ons seer **V**enite
verrouwe ten heer laet ons
uubloeven gode onsen heylgeuer. syn
aensicht laet ons te voren begriypen

lorosa

mit belpen. ende laet ons mit psalmen tot hem hebben volhertelike blytscap. In dy eerlicheit der alre salichster maget marië laet ons hebbe volhertelike blytscap ten heer. **W**at god is een groet heer ende eyn groet coninck op alle dye gheen dy godlick sijn want dy heer en verdriest niet sijn volck want in synen hande sijn alle ynden van eertrick ende hoedheit der berge siet hy. Laet ons volhertelike blytscap hebben ten heer. **W**ant sijn is dat meer ende dat heeft hy gecemaakt ende dat droege lant hebbe sijn hande geuest. coemt laet ons hem aenbeden ende laet ons voer goede neder vallen. laet ons scrijven voer den heer dy ons gemaut heeft want hy is ons heer ende ons god. ende wy

16
sijn sijn volck ende scap sijne wey-
den. In dy eerlicheit der alre salichster
maget marien. laet ons hebben vol-
hertelike blytscap ten heer **O** ft ghy
huden hoert sijn stemme en verhaeret
niet uwe herten gelyck dat uwe va-
ders my verdoernde inden daghe der be-
korynghe inder woestine. daer my v
vaders betoerden ende proefden en saghe
myn wecke. Laet ons volhertelike
blytscap hebben ten heer **W** eertich
iaer was ich neest desen geslechte en
sprack altoes dese doelen inder herten
ende sy en bekendē niet myne weye.
ende ich swoer hem i myne torne dat
sy niet en soude gaen in myn ruste
In dy eerlicheit der alre salichst^e ma-
get mariē. Laet ons hebbē volherte-
like blytscap ten hee **G** lorie sy dē va

der ende den soen ende den heylgen
geyst **A**lt was inde beghin nu
ende altoes ende ewelick sonder ynde
Amen Laet ons hebben volhertelike
blytscap ten heer **I**n dye eerlicheyt d
alre salichster maget mariē Laet
ons volhertelike blytscap ten heer

O heer ons heer hoe won **psalm**
derlick is dyn naem ouer alle
eertryck **M**ant dyn groetdadich
is verhouē bouē dy hemele **O** u he
ues volmaect dyn loff vten monde
der ionger kynder ende der sukender
om dynre viande wil. op dattu ver
deruē wouts den viant ende den wre
ker **M**ant ich sal syen dy hemele
dy werken dynre vngere dy maen
ende dy sterren dy du gemact heues
Mat is dy mynsche dattu syns ge

Dechtich bist. of des mensche soen dat
 tu hem vandes **E**yn luttel heesttu
 hem gemynnet beneden den engelen
 mit glouen ende mit eeren heesttu
 hem geuoent ende heesten gesat bo
 uen dy werken dymre hande **A**lle
 dyngen heesttu geworpen onder sijn
 voete scaepe ende alle rindere en daer
 toe alle beesten inde velde **O**ie voe
 gele des hemels ende dy vische des
 meers dy doer wandele dy weege des
 meers **O** heer ons heer hoe won
 derlick is dym naem ouer alle eert
 ryck **G**lorie sy den vader ende den
 soen en den heiligen geyst **A**lst was
 inde begynnne ende nu ende altoes.
 ende ewelike sonder eynde **A**me
Benedyt bistu onder alle wuue en
 gebenedyt is dy brocht dymre bukes

Die hemele die **psalmus**
witsprekē die glorie gods
ende dat firmament openbaert
dye werken synre hande. **D**ie
dach wtkundicht den dache dat
woert ende dy nacht wist der
nacht die wetenheyt. **A**ls niet
sijn die spraken ende die rede die
men hoer stemme niet en hoert.

Der hemele geluyt is wutgegā
in alle eertryck ende haer woerde
inden einden van eertryck. **S**y
tabernakel sette hy in dy sonne
ende hy is voertgegā als eyn
brudegom wt synre slaepcamere.

Hy verwoude hem als eyn veese
seer te loupē den wech sijn wyt
gancck was vandē ouerste hemele.
Ende sijn wederloep ten hoechste

des hemels. ende nymāt en is dy
voer sijn hertte hem verhuedet

O ye ewe des heeren is ōbaulet en̄
bekeret die seelen dat getuych des
heeren is getrouwe ende ghest der
deynē smakēde wysheyt

Die ge
rechticheidē des heeren sijn gerecht
ende verblidē dye hertē ende dat ghe
bot des heere is luchtich en̄ v̄liecht
dy oegen

Die heilige anct des hee
ren sijn waer sy sijn gerechticht in
hem seluē **S**y sijn begheerlick bo
uē gout ende seer duerbaer gesterre
ende sijn suete bouē honych en̄ seym

O yn knecht houtste ende ī dyen
datmense hout is voel weder geuēs

Wie verseyt al dy v̄sumenys. hōc
vernicht my vā mynē heymeliken
quade ende spaert dynē knecht vā

blijft ewelijck en̄ die gerechticheit des hēn

den vreemde **E**est dat my dese
niet en verheren soe sal ich ōbeulet
weesen ende sal weerde wt gereynicht
vander alre meyster v̄shumenisse

Soe sultē alsulck warden dy wtsp̄
kunge myns monts en̄ dat gedenc
ken myns herttē dat sy altoes beha
gen in dymē aensicht **H**eer my
hulper ende myn verloesser **G**lorie
sy den vader en̄ den soen en̄ den heyl
gen geyst **A**lst was inde beghin
nu ende altoes ende ewelick sonder
eynde **A**me **A**nt̄ **A**ls wytuerkoren
murre guesstu roeck der sueticheit
heylge goeds moeder **Psalmus**

Dat eertryck ende sijn volhet
is des heeren dy werlt al
omtrent alle lande ende alle dye
daer i woenen **W**ant hy heet dy

dy werlt gestedicht op die mere en
heetse voer bereyt op dy vloeden

Wye sall op dymme inde berch
des heeren. of wy sal staen i synre hei
liger stede. **D**ie onosel is va han
den ende van reine hertte. dye syn
seel niet ontfange ende heet i ydel
heyt noch gesworen synen eue myn
sche in loesheyt. **D**ese sal ontsaen
vande heer benedixie ende van goede
synen heilger ontfermhertich. **D**it
is dat baven der goenre dy den heere
besueke ende die daer sueke dat an
sicht gods dat iacob acnbede. **G**hi
pinten hest op v porten en werden
verhauē ghy ewige porten en het
sal igāen dy coninck der glorien

Wie is des coninck der glorie die
heer sterck ende geweldich die ghe

Comandys conyns

Comandys conyns

weldighe heer inde stryde **G**hy
prince heeft v poorte op ende weder
verhaue ghy ewige portē. ende het
sal ingaen der coninck der glorien
Mie is dese coninck der glorie die
heē alre machtē. hy is coninck d' glo
rien **G**lorie sy den vader en den soē
ende den heiligen geist **A**lst was
inde beghin ende nu ende altoes en
ewelick sonder eynde **Ame Ant** Doer
deser ioffrouwe beddekun singet ons
stadelick suete sange der mynnen
vers Vnde gestort is die gracie in dy
nen lippen. daer om heeft dy god ge
benedyt inder ewicheyt. **Pater nost**
Ende en leit ons niet in bedrungle
Mer verloest ons van alle quade
versus **Quernits** gebet ende verdien
ste der heilger gods moeder ende ma

get mariē. troeste ende beschermē
ons die milde ende barmhertige heere

Amen **H**eerheit geue die bene-
dixie. Die hoechste ioffrou der iof-
frouwe bid voor ons den heer Amen

Heilge ioffrou **Dy v les**
maria alre ioffrouwe. moe-
der ende dochter des coninckis van
al. sent i ons dynen troest. op dat
wy ouermids dy verdienē te heb-
ben dat loen des hemelsche rijckis.
en mitte gods wtuerkore ewelick
regheren moeten. mer du heere
ontferm dy onser gode seggen wy
danck **Rem** Heilge ende ombe-
uleckde maechdom. ich en veit niet
mit wat loue dat ich dy voatspre-
ken mach want den die hemele
niet begripen en mochte dien heb

stu in dynen schoet geleecht **v**
Gebenedyt bistu onder alle wiue
ende gebenedyt is dy mocht dyme
bukes. want de die hemele niet be
grypen en mochten dien hebstu in
dyme schoet geleecht **H**eerheit
geuen die benedixi. Die heilige
moeder goeds sy altoes ons hulper

Heilge moeder **Les ij** se Amen
gods maia die werdelike
diendes den gene te ontfangē de
die werlt al die werlt niet begry
pen en mochte. mit dymre milde
bedden voer ons. wasch aff onse
sunden. dat wy ouermits dy dym
men mogē opten stuel der ewig
~~wijsheit~~ glorien daer ghy veg
neert met uwen kinde sonder tyt
mer ghy hee ontfin **Rm** Seelich

bestu maia die den heer droegtes
 den scepper der werlt Dien woutste
 die dy maecte ende bliues maecht
 ewelick *versq* Begruet sijstu maia
 vol ghenade die heer is mit dy
 Dien woutstu **H**eer heit geue
 die benedicti *met* hoere goedertie
 ven kinde benedy ons dy maecht
Hilge maia *les* maia *Amē*
 die alre hoechste bouē alle
 creatuere gode oefenste. bid voer
 ons alre heilige heilichste dat hi
 ouermits dy onse gebet ontfage
 dy van di om ons gebore waert
 ende regneert bouē dy hemele.
 dat mit sijner waere mynnen
 werde gedellicht alle onse sunden
 mer du heer ontfermt *Kem* Selich
 bestu ioffrouwe maia ende alles

loues alre werdichste. Want wt dy
is gebore die sone der gerechticheyt
xp̄us ons god **v̄** Bid voer dat ghe
meyn volck sette voer di clerfchap
spreck voer dat ynnige wijslike ge
slechte. alle moetē sy vernemē dy
ne hulpe. dyn hoge begaen dyn
hoednisse. Want wt dy **Glorie** sy
den vader en den soen en den heilige

Mijn hert heet **psalmus**
wtgerespt eyn goet woert.
ich segge mijn werken den coninc
Mijn tonge is als eyn scriuers
riet. die haestelike scriuet **D**u bes
schoen vā formen voer ander kinder
der mensche. die genade is wide ge
stort in dynen lippē daer om heeft
dy god gebenedyt i ewicheit **G**lor
de dyn siweert op dyn lundē alre

In dinnre gedeintē en
in dinnre schoenheit soe verstant wer
spoedlick com voert en regneer

O in die waerheit en om di sacht
moedicheit ende gerechticheit ende
wonderlick sal dy dinn vechē hant
geleidē **O** yn gesautte sijn scerp.

dat volck sal onder di neder vallen
in die hertē der viande des conincs

O yn stuel god is van ewen tot
ewen die roede der berichtinge is
eyn roede dinn rycks **O** u hebste

gemynnt gerechticheit ende gehaet
die quaetheit. daer om heeft dy god
dinn god gesalft mitte oly der blyt
scap voer dinn mede gesellē **M**ir

re ende gūme ende cassia rockē wae
le van dynen deydere utē yuorien
husen. van welken dye dochteren

der coningen di genuethe gauen in
dunre eeren. **D**ie coningine stont
by tot dunre rechter hant i v'gul
denē cleiderē. omhangē mit menghe
hande verwen. **H**oer dochter ende
siech en neige dyn oren. ende v'geet
dyn volck ende dat huys dyns va
ders. **E**nde die coninck sal beghe
ren dyn scoenheit. want hy is dyn
heer ende dyn god ende sy suelenen
aenbeden. **E**nde die dochtere tyt
in gauē. alle die rike des volcks
suelē aenbeden dyn aengesichte.
Al dy glory des conincks dochter
is van bynnē in guldenē soemen
omhangē mit menghe verwen.
Die ioffrouwe soelen toegheleit
werden den coninge nae haer. haer
naesten soelen dy werden gebracht.

Sye sullē weerde bracht in blytscap
 pē ende in vreude sy sullē weerde bracht
 ins conincks tempel **O**er dīn va
 ders sijn die kindere gebore du sulst sy
 sette prince ouer alle dy werlt **S**y soe
 len gedenckē heer dīns namē in allen
 geslechten tot geslechten **H**yr om sul
 len dye luyde dich helpen ewelick ende
 in ewicheit der ewicheit **G**lorie sy de
 vader zē **Ant** dīt dīnre gedeyntē en
 mit dīnre scoenheit soe verstaē voerspo
 delick gae voort ende regneer **psalmus**
Onse god is ons ein toelocht en
 eyn cracht eyn hulper in bedruc
 kenissen die ons te seer hebbē vonden
Oaer om en sullē wy ons niet ont
 sphen als flant voerstoert weerde sall
 ende als die berge suelē werde verdie
 uen int hert vander see **H**aer water

lyden ende woerden verstuert. die
berge woerde mede gestuert i synre
starchheit. **D**at gedruych der ri
uere verblydt die stat gods dy al
re hoechste heet sine tabernakel ge
heilicht. **G**od en sal int mids va
haer niet werden bewege. god sal
haer helpē moech inder dageraet
Die heidenē syn gestuert. ende
die vyken syn genedert hi gaff syn
steme ende die eerd waert beruert
Die heer der crachte is mit ons
ons ontfangen is iacobs god. **O**p
ende siet die werken die wondere
dy hy gesat heeft opder eerde ewech
nemende die stryde totte eynde der
werlt. **H**y sal den bage breken
en die wapenē ontwee brekē ende
hy sal die schilde verberne mitten

vuyt **G**ebruict ende siet want
 ich ben god. ich sal verheue werden
 under eerden. **D**ie heer der crachte
 is mit ons. ons ontfanger is ia
 cobs god **G**lorie sy den vad' **Ant'**
God sal haer helpē mit synē aen
 gesicht in mits van haer sal god
 bliuen ombewegen **Psalmus**

Haer fundamentē sijn inden
 heilgen bergē. die heer he
 uet lieff die portē van syon bouē
 atte iacobs tabernakele **G**lou
 ces dyngē sijn van dy geseet stat
 gods **I**ch sal gedenkē raabs
 en babiloniē die mich kende **S**ich
 dye vreemde geboren ende tyrus
 ende dat moer volck dye wāvē daer
En sal syon niet seggē ey myn
 sche ende ey mynsche is geboren

inden heidenē en verhauiē werde

in haer ende dy alre ouerste heet sy
gesticht. **O**ie heer salt vertellē ind
scriftuerē der luide. ende der prince d
geenre die in haer geweest hebben
Als alle der geenre die verblidē
soe is die wonynge in dy. **G**lorie
sy den vader. **Amen** Als al onser die v
blyden soe is dy wonynge in dy ha
lige goeds moeder. **V**ant dynre
gedaentē ende mit dynre scoenhei
den sie toe vromelick ganck voert
ende regneer. **V**ater noster. **E**nde en
leit ons. **vers** **G**od sal haer helpen
mit synen aensicht int mits van
hoer. **H**eer heit geuen die be
nedicty. **I**n al onser bedrucefenisse
com ons te hulpe alre goddientich
ste maria. **Amen** dy **uylles wit sit ihes**
Maect ons wat spreke indē lo

ue der ioffrouwe mariē **H**eer wat
 soelen wy dy alte deyn sin. en deyn
 van werke wat sulte wy voert bregē
 in oeren loeue als oech off al ons lee
 de woerde gekeert in tonge. nochtā
 nyemāt genoech en is weer hoer te wol
 len te louē. **W**ant sy is hogher dā die
 hemel daer van wy pynē te spreken
 dieper dan dat affgrūt. wes loff wy
 arbeidē te seggen. **W**ant god dē alle
 creatuer niet en begrypt. heet sy be
 sloten gedragē in haerē onbesmette
 lichaem. **H**eer du heer ontfer ic **K**m
Bebenedyt bistu bouē alle wiue **E**n
 gebenedyt is dy vrucht dymb lichaē
Begruet systu maia vol ghenaden
 dy heer is nutty **E**nde. **H**eer heit
 geuē die benedicti. **M**aria die ghe
 baert heet xpm bid hoem voer ons

ko

Faint bleed-through text from the reverse side of the page.

Maria is allein die **Dy vles**
verdient heeft moeder en bruyt
genoemt te weerde. dees heet betrielt
die scade der yerster moeder. dees heet
den verlore mynsche toe bracht die
verloesnisse. want die moeder ons
geslechts heet der werlt pijn toege
bracht. dye moeder ons heerē heet
seelicheit gegeuē der werlt. **Eua** is
eyn vmaeressē der sundē. **Maria** is
eyn vmaeressē der verdienstē Ma
du heer ontferm. **Rem** Alle geslan
ten sultē mich seelich seggē **Wā**
hy my grote dyngē heet dy met
tich is **Ende** syn naem is heilich
ver **Ende** syn ontfermhicheyt is
van geslechten tot geslechtē dē ge
nen dien ontsyen. **En** syn naem

Eua dootslaende **Dy vles**

Heerheit geuē die benedixij die milde
maget maria moet ons gebenedie met
hoeren lieuen kinde Amen

hunderde. **M**aria leuendich make
 de voerderde. **D**ie versloecht. dese ge
 naest. **W**ant dese heeft mit wond
 liker en onumodelik maniere ghe
 baert den gesontmeker hoers selfs
 ende alre dyngē. **W**ye is soe heilich
 als dese ioffrouwe. tot welker hoē
 gewerdichde te comē dy heilge geist
Wy is soe schoen dat sy god vkoes.
 tot eyne bruyt. **W**ie is soe kuyse di
 maecht mach weesen nae der ghe
 buerte. **M**er du heer ontferm **Am**
Dalich bistu ioffrouwe maria gods
 moeder die geloest hees den heer. in
 dich sultē volbracht weerdē dingen
 die dich geset sijn **B**id voer ons
 gode onsen heer **v** **W**tuerkoren
 moeder ende maicht die sonder man
 eyne man ontfinges. **B**id voer ons

Glorie sy den vader ende den soen en
den heiligen geist Bid voer ons

Singet den heer & psalmus
nuwe sanck. singet den heer
alle eertryck **S**ingt den heer en
benedyt sine naem. kondicht va da
ge te dage sine heilgeuer **R**udicht
onder dy heydenē sijn glory. onder al
len luyde sijn wondere **M**ant dy
heer is groet ende seer louelick. hy
is vuerlick bouē allen gode **M**an
alle der heydenē gode sijn duuelē. ma
die heer maecte dy hemele **B**ehy
ghe ende scoenheit is in sijnre tegen
wordicheit heilicheit ende groetdadich
is in sijnre geheilicheit **B**ringt
den hee ghy lantscappē den hee. brengt
den heer glorie ende eer brengt glory
synen naem **N**emt offer en gnet

in synē saelen. aenbedet den hēe i sy
 nen heilgen vrythoff **A**lle eertrick
 moet van synen aensicht beweget w
 den. segt onder den heydenē dat dy hēe
 regneert heeft **M**ant hy corrigeer
 de die contheit der eerden die niet be
 wegēt en sal weerte. hi sal dy luyde
 oordelen in gestadicheit **D**ie heme
 len moetē verblidē ende dy eerd moet
 hoge verurouwē. dy see en hoer vol
 heit moet werde bewegē die velde en
 de al datter in is sullen hon vblidē
Dan sullē hoge verurouwē alle
 die houter der bosschē van des heere
 aensicht want hy comt. want hy
 coemt dy werlt te ordelen **H**y sal
 dy contheit der eerden ordelē in ge
 stadicheit en die luyde in synre waer
 heit **G**lorie sy **A**mē **V**errou dichiof

frou maia alle ongelouue heefftu
alleyn gedoet in alle der werlt **psalm**

Die hēe heet regneert die eerde
moet hoer hoge verrouwe voe
le eplandē moetē sich verblydē **D**a
ken ende donkerheit is alom en om
hoem. gerechticheit ende ordel is eyn
correcty syns stuels **T**uyt sal voer
hem gāen ende het sal al omēdom
syn vrandē verberne **S**ijn blyse
nen toeluchtē der rontheit d' eerden
dye eerd saecht ende waert vucert

Die berge vlopedē als was van de
heeren aensicht. alle eertryck vloped
van des heeren aensicht **D**ie hēe
melen boetscapē syn gerechticheit
en alle luyde sagen syn glory **A**lle
moetē sy confuys weerden dye afgoe
de aenbeden ende die glorieerē in hon

nē bielde **A**enbedet den hēe alle
syn engelen. syon die hoerdet ende is
verblift **E**nde die dochtere vā iuda
vblyden hem hēe om dyn gericht

Mant du die hoetste bist heer bo
uē alle der eerden. du bist alte seer ver
heuen bouē alle goeden **G**hy dy den
heer mynt haet dat quaet. die heer
bewaert synre heilgē seelen. hy sal sy
verloessen van der hant des sunders

Den gerechtige is dat liecht opge
gaen. ende den rechten vā hertte blyt
scap **G**hy gerechtige verblift v
inden heer. ende belift der gedenckenis
sen synre heilich makingē **G**lorie
sy **ant.** Gewerdige dy dat ich dy lo
ue geheilichde maecht giff mich

Scracht tegen dyn viand **psalm**
yngt den heer nuwē sanck.

want hy wonder dyngē geduen
heest **S**yn rechter hant heesten
behalde ende synē heiligen arm **H**
heet bekant gemaint synē heiligen
inder heydenen aensouwe heet hy
syn gerechticheit ontdeet **H**y was
gedachtich synre barmherticheit. en
synre waerheit den huys van israd
Alle die eynde der werlt sagen den
heilgeuer ons gods **H**ebt tot go
de alle volhertelike blytscap. sing
ende verrouwt v seer ende looft **S**
iget den heer inder herpē inder herpē
ende inden geluyde des psalms. i gē
slagene trompē ende in gelude v
homen basuyne **H**ebt volherteli
ke blytscap inder tegewordicheit des
conincs des heeren die see en hoer
volheit moet weerde bewege die w

heit der eerden ende die daer in wo-
 nen **D**ie riuierē moete haer hā-
 de te gader slaen die berge suelē hē
 hoge vernouwē vander tegenwordic-
 heit des heerē. want hy compt die
 werlt te ordelē **H**y sal ordelē dy
 vontheit der eerde in gerechticheyt
 ende dy luyde in gestadicheit **G**lē
Ant Naedren dattu eyn kint bar-
 des bleiffstu maicht obeulect. gods
 moeder bid voer ons **vers** God sal
 haer helpē mit synē aensicht. int
 mits van haer sal god bliuē obe-
 wegen. **Pater nē.** Ende en leit ons
 niet ic **versus** God verkoese ende
 wtuerkoesse. Ende hy doetse wonē
 in synen tabernakel **H**eerheit
 geuen die benedixi. Die heilge moe-
 der gods. sy altoes ons hulpers **Amē**

21
7

Maria die salige *Dy vij les*
ioffrou wort billix vā ons
vheue mit sunderlyngē loue. die
eyn sunderlinge vgtaderinge der
werlt heet gegeuen. Die sich ouch
alsoe voele totter hoetheit des hie
mels heet verheue dat sy twort der
inden beghine was by gode. heeft
vander ouerster hoetheit des hemels
ontfangen *Mer du hee* *Am* Ich
ben verhoecht inde berch van liban
als eyn tederboem ende als eyner
cypressen boem inde berch van syon
als wtuerkore mit *Gaff* ick roech
der sueticheit *ver* Ende als kand
ende wael rukende balsom *Gaff*
Heerheit geue die benedicti *Dy*
geboren is vander ioffrouwe die ge
werdige hem ons te benedye *Am*

O Salige maia en *Dy vyles*
 alles loues alre werdichste
 O glorioes moeder o hoghe vruchtba
 ster wies igeduenntē wort beuolen
 die scepper des hemels en der eerden
 Mer wat sal ick ern van begrip
 spreken. Als ick yet van dich segge
 dat loff is mynre dan dyn werdich
 verdient. Mer du hee ontfermt dy
Rem Laet ons alre deuotelickste be
 gaen die gehoethenisse der alre salich
 ster ioffrouwē mariē Op dat sy
 voer ons bidde onsen heerē ih̄m is
 tū *v* Met vrolichet laet ons be
 gaen die gehoethenisse der saliger
 marien. Op dat sy *H*eer heat ge
 uē die benedicty Om dat gebet sy
 re moeder gebenedy ons dy soē gods
O maria glorioese *Dy vyles*

ioffrouwe. noem ich dych den he
mel hogher bistu. off ich dich segghe
moeder der heydenen noch bistu ou
gaende. **O**f ich dych beroepe form dy
gods. des waer dy werdich. off ich
dich noem vrouwe der engelen dat
bestu voer alle geproeft te sijn
Daer om wat sal ich werdichs
spreken. off voertbrenge als dye
mynschelike tonge niet genoech
en is dyn doechden te vertellen
Mer du heer ontfermt dy onser
Rem **V**erblyde dich ioffrouwe
maria alle ongelouue hebstu al
leyne. gedodet. die geleust heues
des seggens des engels gabrieles
Als du ioffrouwe god ende myn
sche baerdes. ende nae der gebuert
ioffrouwe onbesmet bleues **versus**

37
Wy weetē den engel gabryel dich
godlikē toe hebben gesprokē wy ge
louuē dynē lichaem vandē heilgen
geist vruchtbarich gemaect scaem
sich der onseelighe yuede dy cristum
seet geboren te sijn van ysops sade
Als du. Glorie sy den vad. Als du
Ambrosius en Augustinus sanck Te de

Dy god louē wy *um laudamus*
dy heer belyen wy **A**lle ert
rike eert dy ewige vader **A**lle en
gelen hemelē ende potestātē **C**he
rubin ende seraphin ruepē tot dy
sonder aff lactē met deser stemmē
Heilich **H**eilich **H**eylich hēe
god der heeren **A**ol sijn dy heme
le ende die eerd des heerliken ghe
welts dynre glouen **D**at glo
ries choer der apostelē **D**at lof

like getal der ppheten. **D**at bli
kende heer der merteleere looff dy
Dye heilige kirke ouer alle die
werlt belut dy. **V**ader o geme
tenre geweldigher heerlichert
Ende dynē eerbare gewangē
ende eyngē soen. **E**nde dē troest
den heilgen geist. **D**u criste
coninck der glorien. **D**u best dē
vaders ewige soen. **D**oenstu om
te verloessen den mynsche hem ac
nemē wouds soe en oentsaechstu
niet der maget lichaem. **A**ls du
verwons den angel des doots soe
op dectstu den gelouigē dye rike
der hemele. **D**u sits ter recht
hant gots in dy glory des vaders
Men gelouft di te sijn eyne
toetomendē richter. **D**aer om

bidde wy dy helpt dynē dienren
 dy du mit dynen duere bloede ver
 loest hebs **I**actse begaest wer
 den mit dynē heilgē in dy ewige
 glorie **H**eer mauck gesont dyn
 volck ende gebenedy dyn erfnyes
Ende berichtse ende verhoethse
 tot in ewicheit **A**lle dage gebe
 nedien dy wy **E**nde wy louen
 dynen naem ewelick ende vimmer
 meer **G**heverdigthe dy heer ons
 te behuede desen dach sonder sonde
Ontferm dy onser. heer ontferm
 dy onser **O**yn ontfermhichheit
 geschye op ons als wy in dy gehoe
 pet hebben **I**n di heer heb ich
 gehoept. en laet my niet scandelick
 confuys staen inder ewicheit **ver**
God sal haer helpe mit synen ic

God wilt denckē in myn hulpe
Heer to my. Glorie si. *Ast was ad lau.*

Die heet gheregheert en heet *des*
angetogē die scoenheit. dy he
re heet angetogē dy macht ende
heet sich omghegort **H**i heet ghe
uesticht dat ombegryp des eertryck
dat niet en sal beweget weerde **G**e
reit is dyn stuel van doe vā ewiche
den bestu **H**eer op gehauē hebbē
dye bluede. opghauē hebbē dye
bluede haer stēme **O**p gehauē
hebben dye vloede haer vloeyē mit
stēme voelre watere **M**onderlick
sijn die verheffinge des meers. *Wō*
derlick is die heer inden hoegen
Dyn getuygē sijn seer gelouf
lick geworden. heer dynē huyse be
teent heilicheit in lanchheit der da

ge **G**lorie sy den. Alst was inde

Hebt tot goede all eertrijck
volherelicke blytscap. dient
den heer in vrouden **I**ngtaet

voer sijn aensicht mit hoger vrolic
heit **M**et dat dy heer is god en

de hy heet ons gemaect. en wy en
hebbē ons seluē niet gemaect **M**

y sijn sijn volck ende scaep sijnre wei
den. gaet in sijn portē mit belynge

in synē breyde ingangē myt loef
sange ende belyt hem **L**oet

synen naem want dy heer is suet
in ewicheit is sijn ontfermhertich

ende vā geboertē tot geboertē sijn
waerheyt **G**lorie sy den **psalm**

God myn god van dyen dat
verst begint te liechte waeck

ich tot dy **M**ijnre sielē dorste in

dy. hoe menichfuldelick begeerte
dy myn vleysch **I**nde vueste lā
de inde onwege ende daer geyn wa
ter en is daer verscheen ick dy al
in heilige begeerte op dat ich sage
dijn cracht ende dyn glory **M**ā
beter is dijn barmherticheit bou
leue myn lippe suelen dy loeuen
Aldus sal ich dy gebenedyen i
mynē leuen. ende sal in dynē na
me verheffen myn hand **A**ls
mit sineer ende vetticheit werd
verbult myn seele. ende myn
mont loue dy mit lippen hoghe
vroelicheyt **A**ldus was ich
dijns ghedichtich. op mynen
bedde in dy wil ich moe verst dyn
kē want du my hulper hebs ghe
weest **E**nde ond' dyc bedeck enyff

dynre vloeghele wil ich hoedhlick
vervrouwe nae dy aenhyndk myn
seele dyn rethtant ontfindk my

Mer sy suechtē myn seele te ver
gees ingaen moete sy in dat neder
ste der eerde gegeue werde sy in dy
hande des swerts sy sullen werden
der vossen deyl. **O**ie coninck sal
sich verblide in gode alle dy in hē
sweere sullen geleust werde want
bestopt is dy mont der gheenre dy
quaet spreken **psalmue**

God ontferm sich onser en ge
benedye ons. sijn aensichte
in liechte hy op ons ende ontferme
onser. **O**p dat wy in eertryck
mogē kynne dyne werch ende onder
alle volck dyn heyl. **G**elye moet
dy god dat volck. dy moete behye al

volke **H**em vlyde ende hoer
verrouwe dy gemeyn lude war
du richtes dat volck i gelycheit
ende die gemeyn lude op der eer
leitstu **G**lyen moet dy god dat
volck. dy moete behen alle volke
dat eertryck heeft sijn vrucht geg
uen **O**ns moet gebenedie god
ons god ons gebenedi god. en hem
moete ontsyen alle eynde va etry
Glorie sy den. **A**lst was ic **psalm**
Gebenedyt den heer alle wer
ken des heerē. loest i en ve
hoecht hem in ewicheit **G**ebe
nedyt den heer ghy engelē des her
ren. gebenedyt ghy hemele de her
Gebenedyt den heer alle watter
dy bouē den hemel sijn. gebenedyt
den heer alle crachte des heren **G**e

bened' den heer son en maen. geb'
 den heer ghy sterrē des hemels **G**e
 b' den hēe alle regen en douwe. ge
 b' alle geiste gods den hēe **G**eb'
 den heer vuyt ende brant. geb' den
 heer kout ende somer **G**eb' den
 hēe dou ende rym. geb' den heere
 wiste ende kout **G**eb' ys ende
 snee den hēe. geb' nacht ende dach
 den heer **G**eb' licht en dypst
 nis den heer. geb' den heer blicien
 ende wolkē **D**y eerde geb' den
 heer sy loue ende verhogē hem in
 ewichert **G**eb' den heer berge
 ende houde. geb' den heer al dat
 groyet inder eerde **G**eb' gy fon
 teynē den heer geb' gy meer ende
 vloeden den heer **G**eb' den heer
 ghy walvisch ende al dat waecht i

den water geb' den hēe alle voge
le des hemels **G**eb' den hēe alle be
ten en vee. geb' den heer ghy kynder
des mynschē **G**eb' israël den heer
hy loue ende verhogte hem i ewich
Geb' den heer ghy priesterē des
heerē. geb' den heer dienres des he
ren **G**eb' den heer geysten ende
seelen der rechtuerdigh. gebenedyt
den hēe ghy heilgē ende oetmoedig
van herttē **G**eb' den hēe anany
as asarias ende misael. loest ende
vhoecht hem i ewicheit **G**ebene
dyen wy den vader ende den soen mit
ten heilgen geist louē wy en verho
gen wy hem in ewicheyt **G**e
benedyt bistu hēe inde firmamēt
des hemels. loeflick ende hoge ghy
ende ouerhoecht in ewicheit

Loest den heer gy vande he-
 melen. loesten iden hoghen
Loest hem alle syn engelē. loest
 hem alle syn crachte **L**oest hem
 son ende maen. loest hem sterrē en
 licht **L**oest hem ghy hemele d
 hemele. en dy watere dy bouē den
 hemel syn moete loeuē den naem
 des heere **W**ant hy sprack ende
 syn gemaect. ende hy geboet ende sy
 worden gescrepen **H**y satse ewe
 lck in ewicheit. hy sat dat gebot dat
 niet achter bliuen en sal **L**oest
 den heer gy vander eerde. heymlike
 wege ende alle affgronde **W**int
 hagel snee ys. wint der wige die
 werken dat woert des heere **G**er
 ge ende alle houele vrochtbaer hout
 ende alle ceder boeme **G**oeste ende

alle houele vrochtbaer hout ende
alle eider boeme vee serpentē en vee
gele geuedert **O**ninge der eerde
ende alle volke. prince ende richter
inder eerde **I**onge en meechde
oude mitte ionge moetē loeuē den
naem des heere. want syn naem
leyn verhoecht is **S**ijns weerd
ke behen. dat is bouē hemel en
ende sijns volcks hoern heeft hy
hoecht **L**oue sancck alle synen
heylgen. den kinderē van israhel
volck dat hem genaket **S**ynge
den heer nuwē sancck. syn lof is
der heilgen vgfadering **I**srahel
vbly hem in dyen dy hem gemaect
heeft. ende die dochtere vā syon ha
ge verrouwē sich in horen conyck
Sy moetē loeuē synē naem i

rechtigen vsamenende sange ider bō
gen ende inder sanctorie syngē sy hē

Want den heer wael behaecht in
synē volke. ende s dy sachtmoedige
heet hy verhoecht in salicheden

In glouen sülle hem dy heilgē
hoge vrouwe. in horen slaepu
merē suelē sy hem verblydē **O** ve
hoge vroude gods salt weese in hore
keelē. ende swerde op beyde syde sy
dende in hore handē **O** m wake
te doen in dien die voer gebore sijn.
en om te beschelde dy gemeyn lude

O m te bintē hoer konynge i voet
helden. ende hoer edelinge in yseren
hantbandē **O** p dat sy doen moe
gen in hem dat bescreuē gericht dā
glory is allē synē heylgē **L**oest
den heer in synē heilgē. loest den hee

indē furnamēt sijnre crachte **L**o
uet hem in sijnē crachte. loest hem
nae der mēnichfuldicheit sijnre gro
heit **L**oet hem indē gelude der
basunē. loest hem inder sanctoriē ende
inder herpē **L**oest hem i bongen
ende in eendrechtigē versamenten
sange. loest hem indē snarē en in
organe **L**oest hem i waelluden
den gymbalē. loest hoem i gymbalē
der volhteliker blytscapē. alle gey
loest den heer **G**lorie sy den vad
Ant **O** wonderlike vergaderinge
dy scepper des mynschelikē geslechtes
ontfinck den leuente lichaem ende
gewerdichte hem geborē te sijn voo
den van sijnre ioffrouwē. ende is
voertgetomē mynsche sonder mans
toe doen en heet ons gegeuē sijn godly

18
O glorioes vrouwe boue **ymnus**
dy sterrē hoge dye dy voersie
de saep den sokedestu mit dynre heyl
liger borst. **D**at ons eua dweuch
naem dat geestu weeder mit hogh
vucht. op dat sy dyemē bescreit in
hoetheit gaen soe bestu gemaect
eyns hemels vinsten. **O** u des ho
gen conincs duer du des liches
blinkende poerte gy verloest volck
vervout uch om dat leuē dat ons
doer der ioffrouwe gegheuen is
Maria moeder der ghenadē moe
der der ontfermherticheit bescher
met ons voerde want in die we
des doots ontfangt ons **G**lorie
sy dy heer dy gebore bist vander
maecht mitten vader en mitten
heylgen geyst ewelick sond' eynde

Als eyn wijnrank *Capitulum*
droecht ich vrocht der suete
des roecks ende my bloeme waer
vrocht der eere ende der eerlicheyt

Goede seg wy danck *vers* **G**ode
koesse ende wytuerkoesse en ducht
wonen in synē tabernakel *Benedictio*

Gebenedyt sy dy heer *dictum*
god van israhel. want hy
syn volck geuisentiert en vloest

heet **E**nde hy heet ons opger
den hoern salicheit der in dauid
huys syns kindes geslechte **A**

hy gesprokē heet vten mode syn
heiliger pphete. dy van begynne
der werlt geweest hebbe **H**

van onsen viande en van alle
gheente hande die ons haetten
Om te doen barmherticheyt

mit onsen vaders . ende te gedinke
 synre heiliger geloesten **O** en
 eyt den hy swoer tot onse vader abra
 ham dat hy ons hem selue geuen
 woud **O** p dat wy sond' anxt ver
 loest vande hande onser viande he
 dynde **I**n heilicheit en in recht
 uerdicheyt voer hem al ons dage
Ende du kint du sals eyppheet
 des ouersten heyte wantu sals ver
 gaen voer dat aensicht ons heeren
 te bereide sijn weege **G**e geuen
 wysheyt des heyls synē volck. in v
 giffenisse oerre sonde **M**itte byn
 nensten der ontfermhicheit ons
 gods. daer hy ons mede geuisen
 tiert heet dy vten hoegē op gegae
 is **I**nhechte heer den genē dye
 sittē in duysternisse ende inde schoem

des dodes te leyden onse voete te ley
den wech des vreden **G**lorie syden
vater **ant** **E**ersame ioffrouwe goet
moeder ioffrou ewelick maia duwe
des weerdich den heer ende coninck
der engelen te dragen ende hem te
sucken. ynge ioffrouwe ich bidde
uch gedenct onser milde maget bi
xpistu voer ons dat wy mit uwer
hulpen den hemelsche ryke werde
moete weete. **H**eer verhoer my ge

Wy bidde ontfermhige **Lotte**
god verleen hulp onser arm
heyt dat wy dy der heylge goeds
moeder der ioffrouwe mariē he
chenusse begaen mit hulpe hoere
moeder beden van alle onse sund
moete opstaen. **O**mnits den sel
ue onsen heer ihu xpm dyne so

40
dy mit dy leest ende regneert i ewich
des heilgē geists en god ewelick
sonder eynde. Amē. Heer vhoer my
gebet. Ende mijn roepē toem totti
Benedyen wy den heer. gode seg wi
danck. Alle gelouige seelē moeten
oimits der ontfermhertichert gods
rusten in vreden Amē **Te praeme**

God wil denckē in myn hulpe. he
Glorie sy den. Alst was. Amē Alleluia

Qriste coninck alre **ymnus**
guedertierenste besit ons her
ten op dat wy dy talre tijt behoer
like loeue geuen. **G**edunck mees
ter der salichert datstu hier te voere
aen naens en gediente ons lic
haems. ende gebore wordes vander
oheuleter maecht **M**aria moe
der der ghenade **G**lorie sy dy heer

dy gebore bist vander maecht mit
ten vader ende mitte heilgē geest
ewelick sonder eynde Amen *psal.*

Gotten heer riep ich als ich be
druct was. ende hy verhoorde
my **H**eer verloes mijn seel vande
quade lippe. ende vander valscher tonge

Wat machmē dy geue off wat
machmē dy voer sette. teghē dye val
sche tonge **S**terpe pyle des mach
tigē. mit verderuēde koelē **O**ch
mi want myn ellendige wendeligh
is verlengt ich heb gewoent mitten
geenē die in tēdaers tabernakel
den myn seel waes alte seer woende
in ellende **M**itte genē die dē
de haeten was ich breedsam wāne
ich hem toe spraek. soe aenuochte
sy my te vergaen **G**lorie sy den

Indē bergē heb ich verhaueu
 myn ougē. daer my hulpe aff
 comē sall **M**yn hulpe coemt vande
 heer dy gemaect hemel ende eerd **H**i
 en sal niet geuen dynē voet ī beuee
 ginge. noch hem en sal niet vaken
 noch slaepen dye israhel behuedet **O**
 y heer behuedt dy. dy heer is dyn be
 schermynge op dync rechter hant
Oy en sal dy sonne niet verberne
 des daechs. noch dy maen des nachts
Oye heer behuedt dy van allen
 quade. dye heer moet behuede dyn
 soet **O**ye heer behuede dynen in
 ganc en dynē wytganc van nu
 tot in ewicheit **G**lorie sy *psalm*
Ich ben verbljdt in desen dye
 mich geseecht. wy sullē igae
 int huys des heeren **O**ns voete stō

Nu siet hem en sal niet vaken noch slaepē
 die israhel behuedet

den in dynē widen saelē hemelsche
ihrlm. **O** u best ihrlm dat getiman
wordt als eyn stadt welker gemeyscap
te gader is in eyn einich en. **W**ant
daer sijn op getlōmē die geslechten
die geslechte des heeren die getuge
van israhel om te behen den naem
des heeren. **W**ant daer die stuele
int gericht satē. dye stuele sijn op
dauids huys. **G**id die ten vrede
sijn iherusalē. ende oueruloedicheit
in dynē toornē. **I**hrlm om my
brueders en om myn neeste hebbe
ich vree van dy gesprokē. **O** myn
heere huys ons gods. heb ich dich
guede dyngen gesuecht. **G**lorie
sy den vader v. **A**lst was **Ant** De
du onsprekelick wordes geborē van
der maecht. dye wordē veruult di

A sy den genen die di mynne. **E**n ommē
dijre crachte moet vrede werde en on
bloedicheit

scristurē. du quemes neder als die
regen in die huyt op dattu mochtet
salich makē dat mynschelick geslech
te ons god dylouē wy **Capm**

Van aen begynnē en voer die
werlt bin ich gescapē en hent
tot der toetomend' werlt en sael ic
geyn ynde nemē ende inder heilger
wonyngē diende ich voer hem **Goede**
ken **C**riste des leuendige gods soen
ontferme dy onser **v** Die geboren
bist vander maecht mariē. **O**ntfer
dy onser **G**lorie sy den vader en den
soen ic. **C**riste des leuēdigē goeds
vers **M**ae dyen dattu eyn kynt wō
nes bleefftu maecht o'beulecht. gods
moeder bide voer ons. **H**ee ontferm
dy onser **C**riste ontferm dy onser
Hee ontferme dy onser **V**ater noster

Ende en leidt ons niet in quade ber
mer verl' ic. Dat woert is vleysch
gewordē. Ende heet gewont in ons
Credo in deū. Weder vrisenisse des
vleysch. ende dat ewige leuen Amē
Stot voer ons heylige moeder goedes
dat wy werdich weerdē der geloof
den xpi. Heer verhoer myn gebet

Heer god wy bidden *Collect*
dy dattu dyn genade stortē
onse synne. dat wy dy van des heil
engels boetscap cristi dyns soens
mynscheit bekennē mit synre pas
sien ende cruce totter gloriē synre
opuerstātenisse muetē weerdē gele
dy mitti leest ende regneert i enū
des soens heilgē geists eyn god et
lick sonder eynde Amen. Heer ver
hoer myn gebet. en. benedyen wy

den heer. gode Alle gelouige seelen

God wil denke in my **Te tercie**

hulpe **ymnus** **C**riste koninck alre
guetertierenste. **S**uetk in die pme

Gotti verheff ick myn **psalm**
Ougē. die daer wones indē he

mel **S**iet als die ougē der knech
ten in die hande hoere heere **E**n

als der deerne ougē sijn indē handen
hoere vrouwe. alsoe sijn ons ougen

tot onsen heer goede hent hy onser
ontfermt **O**ntferm dy onser o

ferm dy onser. want wy seer veruult
sijn mit sijnathede **M**ant seer

veruult is ons seel laster den ouiloe
digen. ende vsmeenisse den hoūdige

Glorie sy den vas. **A**lst was **psalm**

Mant en had dy heer in ons
niet gewest segget nu isle.

want en had die heer in ons niet
geweest. **O**oe die luyde op stonden
tegen ons. si hadden ons by auenture
ren al leuendich verslonde. **O**oe
haer vasinge op ons toerde. doe
had ons by auenture dat water inge
slonde. **E**in beek ghent ons seel
oer. by auenture ons seel hed o
uergegaen eyn onuerdrechtlick
ter. **G**ebenedyt sy dy heer dy ons
niet en gaff int geuentkenysse haer
tande. **O**ns seel is verloest als
eyn mussche vander yeger strick.
Die strick is te wreue. en wy syn
verloest. **O**ns hulpe is inde naem
des heere dy gemaect heet hemel
de eerde. **G**lorie sy den. **Alst psal**
Die betruwe inden heer als dy
berch syon. hy en sal niet w

den beweicht inder ewicheyt dye wo-
 ent in iherusalē **B**ergete syn alom-
 endom ~~syn volck~~ hem ende dye heer
 is alomendom syn volck van nu tot
 in ewicheyt **W**ant dye heer en sal
 niet achter laetē dye ruete der sonde
 ren op dat toe geuallē deyl der recht-
 uediger op dat dy rechtūdige niet
 wyt en reiken hoer hande tot boes-
 heyt **H**eer doet wael den gueten
 ende den gerechtē van herten **M**er
 die aefneigē int v̄bont dye sal die
 heer brengē mitten genen die boes-
 heit doen vrede sy op israhel **G**lo-
 rie sy den **A**nt **W**y ken-
 den byden dornen bosch den mofses
 sach onuerbrant dat behoude was
 dynen lofliken maechdom goeds
 moeder bidde voer ons

Ende aldus ben ich geuef
tet in syon ende i die gehele
de stat heb ich gelijker wys gerust
i iherusalē is myn maecht **Goede**
Rem Dit dynre gedaentē Ende
dynre scoentē **v** Die toe vromel
gae voert ende regneer mit dynre
scoentē. **Glouie** sy. mit dynre **v**
de gestort is die gracy i dynē lypē
om hdi god gebenedyt i ew. **Heer**
hoer myn gebet. ende ic **Colla**

Bepck ons heer dyn recht
ende oūmits tgebet der alre
salichster maecht mariē sende i ons
die hulp dynre godliker cracht
mits onsen heer ih̄m xpm̄. **Heer**
hoer myn gebet benedien. Alle gela

God wil dynkē in ic **Te sex**

O Criste coninck alre guedem

renste. **S**ueck i die puerne **psalm**

In dien dat die heer omkeerde die ge-
uenckenisse syons: soe syn wy ghe-
woerde als getwoefde luyde. **S**oe is
ons mont vuult mit blitscappen
ende ons tonge mit hoeger vroelich-
Soe suelē sy spreken onder den hey-
denen. die heer heet groetick mit hon-
gedaen. **D**ie heer heet groetelick
mit ons gedaen. ende wy syn woerde
blyde. **H**eer om keer ons geuent
kenisse als die riuere vande syden
wynde. **D**ie in tranē sepen. die
suelē mit hoeger vroelicheyt mepen.
Gaende gynge sy ende scryde. en
worpen haer saet. **M**er comende
sulle sy komē mit hoeger vroelicheit
ende bringe hoer hant valle. **G**loie
Moert dat dy heer niet en **psalm**

tymere dat huys te vgees heb
sy gearbeit die dat tymere **O**
dat die heer niet en huede dye sta
om niet waect hy die sy huedt
Onnut ist uch op te staen voor
tlicht. staet op nae dien dat ghy n
der sittet ghy dy etet dat broet de
rouwe **M**ant dy heer den slaen
gheeft syne gemynde. sich dat erue
heeren des soens loen vrocht des b
kes **A**ls die pyle i des mechtige
hant. alsoe sijn die kinder der gheen
die wtgeslagen sijn **S**aelich is
man die van dien sijn begerte
uult heet. hy en sal niet confus
den waneer hy syne vande toe sp
ken sal inder poerten **G**lorie sy
Saelich sijn sy alle die den **psal**
heer ontsien. dy wandele in sy

weghen **M**anstu den arbeit dyn
 re hande saust eten. selich bistu ende
 wael sal dy weesen **O** yn wyff
 sal wesen als eyn ouerulopende wyf
 wack inde syden dyns huys **O** h
 soen soelen weesen als ionge spru
 ten der olibomen. alomendom dyn
 re taeselen **S**iet aldus sal wer
 den gebenedyt dy mynsche dy god
 ontsiet **O** y heere wyt syon ge
 benedye dy ende du moetst syen die
 guede van iherlm alle dy dage dys
 leuens **E**nde du moets syen dy
 sone dynre sonē. vrede sy op israël
Glorie sy **Ame** Besses wortel
 heeft gegroeyt. wt iacob is wtge
 gaen ein sterre ein maecht heet
 dan gesontmaker gewonnē wy
 loeuen dy onse god

Ende in dat geerde **Capm**
volck heb ich gewortelt. en
des volcks erue is inde deelē myns
gods ende inder volheit der heilige
is mijn onthout. **Gode** seggen wy
ke Wyde gestort is dy gracy In dy
nen lippen **v**. Daer om heet dy
god gebenedyt in ewicheit. In dyne
lippen **Glorie** sy den vader **Wyde** ge
re **God** sal haer helpē in synē
sicht. ende int mids haere sal god
blijuen onbeweicht **Heer** verhoer
Wy bidden verleē ons **Colla**
almachtige god eyn onderstaen
onser cranckheit op dat wy die
alre heilichster moeder gods marie
ghehoethenissen doen oūmids hulpe
haere beeden van alle onsen boeshe
den moeten opuerstaen **Dūmits**

seluē onsen hēn ih̄m xp̄m d̄ soen die
mitti leeft ende vegneert ī eynicheyt
des h̄. g. eyn god ewelick sonder eynde
Amē. Heer verhoer myn gebet. ende
Benedyden wy den heer. gode seggē
wy danck. Alle gelouige seelē moeten

God wil denken in **Te noen tijt**
myn **ymnus** **C**riste coninck uts

An mynre ioecht hebbē
sy my dickwyl wtgeuochten
alsoe spreek nu isle **A**n mynre
ioecht hebbē sy my dicwyl wtgeuoch
ten ende sy en vermochte my niet

Op mynē rugge t̄merde die sō
daren sy verlenge h̄er boesheyt

Die gerechte heer sal dy neeken
der sonder en toefnyden. cōfups moete
sy weerden ende keeren moete sy ach
ter wart alle dy syon hebbē gehaet

Sy moete weerde als der decker
hoy. dat aertment meyt verdorret is
An welken syn hant niet vuult
en heet diet meyen sal noch synē scer
die dy hantvolle vergaderen sal
Ende sy en seiden niet dye daer
voergynge die benedixi des hēn sy
v wy gebenedyen v iden naem des he
ren **G**lorie sy den vader *zō psalm*
O heer vande diepen heb ich ge
roepen tot di o heer verhoer
myn stemē **D**yn oren moeten toe
hoeren i dye styme myns biddens
Ostu die boesheit verhouits heero
heer wy sal dat lyden moegē **A**t
by dich is genadicheyt ende om dyn
ewe verberdich dy heer **I**n syn
woerd heeft myn seel verdrāgē mī
seel hoepte iden heer **A**nder mat

ten tyt wacht wynt totter nacht
 hoepe israhel inde heer **M**ant by
 den hee is ontfermherticheyt ende by
 hem is ouer uolte vloesynghen **E**n
 by sal israhel verlossen van alle syn
 re boesheyt **G**lorie sy den vader

Heer myn hert en is niet
 verheue. noch myn ouge en
 syn niet verhouerdicht **N**och ich
 en hebbe niet gewandelt i groeten.
 noch i wonderlike dyngē bouē my
Ende eest dat ic niet oetmoede
 lick gesmaect en heb mer heb ich v
 heft myn seele **A**ls dat gespeen
 de kint is op synre moeder. alsoe sy
 dat weder geue in mynre seelen

Israhel moet hoepē inde heer vā
 nu tot in ewicheyt **G**lorie sy de
Ant. Diet maria heet ons gewo

nen den gesontmaker dē iohānes sach
sprekende riep. siet dat lamp gods. siet
die draecht die sondē der werlt allā

Ich ben verhoecht als **Capittel**
eyn cederboem indē berch van
libaen. ende als eyn cypressen boem
den berch van syon. ende ich bē vhoecht
als eyn palm boem ī tades. ende als
eyn rosen plant ī ihericho. **God**

Rem **God** sal haer helpē. ayt sin
ansicht **v** Ende int mids vā haer
sal god bliuē oberweegē. ayt synen
ansicht. **God** seggē **Glorie** sy dē
der **God** sal. **v** **Goede** verkoesse
ende wituverkoesse. en dуетse woener
in synen tabernakel. **Heer** verhoec

God ewich ende al **Collet**
mechtich die ouermits den
ligen geist siel ende lichaem der gl

roser maecht mariē voerghemaect
 ende bereyt heues. op dat sy eyn weer
 dige woeninghe dyns liefs soens ver
 diende te weerde. gif ons die hem vā
 hoere gehoechenisse verblidē dat wy
 ouermits haerre goedertierenre bee
 den van alre aenstaender anxtlicheit
 ende vander ewiger doet. ende vā al
 len quaedē moete werden vloest en
 totter ewigher vroude moete werde
 geuoert **D**umits den seluē onsen
 hee ihu xpm dynē soen die mitti
 leeft ende regneert i ei d' h' g' ey god
 ewelick sonder eynde **A**men. **H**eer v
 hoer mijn gebet. ende. **B**enedien
 wij den heere. **A**lle gelouige seelen is
Te vesper tijt **G**od wil denke in
 mijn hulpe. heere tot my te holpen
Glorie sy den vader **A**ls was ider

Dye heer seyde mynē **psalm**
heer. sitte tot mynre recht
hant **A**ent ich sette dyn vran
den schemel dynre voete. **S**yn
ruede dynre macht sal die heere
wtsinden wt syon. wes heerende wt
mits dynre viande. **M**itti is begh
inde dage dynre macht ider blikun
gen der heilgen wt den buke voer lu
cifer heb ich dy gewōnen. **D**ie hee
swoer ende ten sal hem niet berouwen
du bist priester i ewicheit na melch
sedech ordinanae. **D**ie heer heet
coninge gebroken tot dynre recht
hant inde dage syns toerns. **H**
sal richten verre i die geslachte. **H**
sal vervulle die nederuallē. i voel
lude hande sal hy dye hoefde te gr
slaen. **A**yter beeken sal hee id

een voet

weghe drinke daer om sal hy vhoghen
Dat hout **G**lorie sy den **psal**
Loest ghy kinder den heer loest
 den naem des heere **D**ie nae des
 heeren si gebenedyt. va nu tot i ewic
 heit **A**nder sonne op ganck tot
 hore neder ganck. is loflick dy naem
 des heere **H**oge boue alle volke
 is die heer ende die glorie is boue dy
 hemele **M**ye is als ons heer god
 die inde hoeghe woent. ende dpe neder
 dynghe aensiet i hemel ende in eerde
Dye op wech vander eerde de broet
 bidder. ende die vandē slyck opricht
 den arme **O**p dattē hy set mitte
 voerste. mitte voerste synre luyde
Dye woenē duet de onbruichbare
 den huysē ende maectse eyn verblyde
 moeder mit voele kinderē **G**lorie

Faint, illegible text at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side.

Ich ben verblijdt i desen
die my gesecht sijn. wy su-
len igāen int huys des heen. **O**n-
se voete stonde i dyne wyden salen
hemelsche ihrlin. **O**u best iherusa-
lem dat getymert woerd als eyn
stat welker gemeynscap te gaderen
i eyn euuch en. **M**ant daer sijn
op gedōmen. die geslechte des heen
die getuge van israel om te behy-
den naem des heeren. **M**ant daer
die stuele int gericht sate. dy stude-
sijn op dauids huys. **B**idit dyne
vrede sijn ihrlin. ende oueruloedich-
i dyne toernen. **I**hrlin om my
broeders ende om mijn neeste. heb
vrede van dy gesproken. **O**m de
heere huys ons gods. heb ich dy
guede dyngē gesuecht. **G**lorie sijn

A en die ge-
slechten

A sijn den genen die di minne. **E**n oimid-
dyne crachten moet vrede wde ende
oueruloedicheit

Weert dat die heere niet **pe**
 en tymeerde dat huys. te ver
 gees hebben sy gearbeyt die dat ty
 meren **W**eert dat die heere niet en
 huede die stat. om niet waect hy de
 se huedt **O**nnut ist uch op te
 staen voer dat licht. staet op nae
 dyen dat ghy neder sittet gy dy etet
 dat broet des rouwe **W**ant die
 heere den slaep giest. syne gemynde
 sich dat erue des heeren des soens loen
 vrocht des bukes **A**ls dy pyle in
 des mechtigen hant. alsoe sijn die
 kinder der goence die wt geslagen
 sijn **S**eelich is dy man dy va die
 sijn begeerte vermilt heet. hy en sal
 niet confuys weerde waneer hy sine
 vande toe spreken sal inder poerten
Glorie sy den vader. Alst was ic

Loest ihulm den heer. loef
sion dynen god **M**ant hy
uet geueft die sloten dynre porte. hy
heeft gebenedyt dyn sone i dy **D**ie
vrede gesat heeft i dynē eynde. ende v
vetticheit der terrēn saet hy dy **D**ie
wtsendt sijn sprake der eerde. snellik
loept sijn reden **D**ie den snee gesat
als wolle. ende den nueuel stroyt als
asschen **H**y sendt sijn cristall als
stuckē broets wy mach hem onthou
wen woerden aensicht sijnre kelden
Hy sal wtgeue sijn woert. ende
se smeltē blasen sal sijn geist en dy
watere suelē vloyen **D**ie kündigung
sijn woert iacob. sijn gerechticheyden
en sijn gerichtē israël **A**ldus en
heeft hy niet gedaen allē geslechten
ende sijn gericht en heet hy hon

52
daen allen geslechte. ende **J**yn ghe
richte en heet hy hon niet geopenbaert
Glorie sy den. **A**lst was **A**ntiff **H**eili
ge moeder ende maecht mās onkūdich
glouose koningyne der werlt bidt
woer ons den heer **C**apm

In allen dingen heb ich rust gesoecht
ende in des heeren eerue sal ich wonē
doe geboet ende sechte mich dy scerp
alre dingē. ende die mich saep dye
ruste in nuywe woninghē. **G**ode sg
km **A**lre liefste maget xpusti wer
keresse der duechde. bringt hulp den
ogheueligen. **H**elpt vrouwe den ge
nen die altoes totti roepē. **v.** **W**ant
wy myt grootheit der sundē gedruet
weerde. ende nyemat en is die onē
helpt. **H**elpt vrouwe. **G**lorie sy dē va
der ende den soene ic. **H**elpt vrouwe dē

Ghegruet sijstu sterre des
meers hoge goeds moeder in
altoes maecht selige hemelsche port

Du nemes dat aue vā gābruele
monde. vest ons i medē in dien dat
tu den naem eua omkeerst **O**
bind die bande den sculdigē. bring
voert licht den blindē. dryft ewer
onse quade. ende eysch ons alle gue

Beruyse datstu best ein moeder
hy neem oimuts di dat gebet. di o
ons dyn dyn kint weesen woude

Sunderlinge maget ond allen
sachtmoedich. maectk ons vā schul
den ontbondē sachtmoedich en kuy

Merleen ein puer leuē maectk
ons den wech seker. op dat wy i her
syende altoes mitti verblydē **L**of
sy goede den vader ouerste cristo wa

dicheit den heiligen geest eer duuul
dich ende einich. Amen **v** **W**id voer
ons heilge goeds moeder. Dat wy w
dich weerde moete der geluefte xpusti

Mijn seel maectt **marie sanc**
groet den heer **E**nde mijn
gest heeft hoge vermoedt. i god my
ne heilgeuer **M**ant hy heeft aenge
sien die oetmoedicheit synre deerne. siet
daer van sule mich seclich hepte alle
geslechte **M**ant hy heeft mich gro
te dingē gedaen die mechtich is. en
halich is syn naem **E**nde syn ot
fermherticheit is van geslechte tot ge
slechten. den ghenē die hem ontsper
Hy heeft macht gedaē in synen
arm. hy heeft verstroyt dy houerd
gen van gedachte synis hertte **H**y
heeft aefgeset di mechtigē. vanden

stuel. ende hy heeft v'hoecht die oet
moedigen. **O**ie hongeringe heeft
hy v'uult mit guede. ende die rijke
heeft hy ydel gelate. **H**y heet ont
fangen israël sin kint. hem gedacht
synre ontfermherticheit. **A**ls hy
gesprokē heet tot onsen vaders
ham. ende sinen geslecht vā begyn.
Glorie sy den vader. **Ant.** O
lige maria coem te hulpe dē oge
ligen. help den deinnodigē. sterck
die cranckē. bid voer t'gineyn volc
setdi voer die clerckscap. sprack
dat ynnige wyfflike künne. **H**ee
Verleen ons hēe god. **Collecte**
dine dienres des biddē wy
wy verblydē van gesontheit der seel
ende des lys. ende dat wy oimits
glorioser beeden der saligter maecht

marien moete **S**ceerde verlost van de
 ser tegenwoerdigher duessens ende
 gebruken der ewiger blyscappē **D**u
 mits onsen hee ihu xpi dinc soen
 dy mitti leeft ende regneert i eeuich
 des h. g. ein god ewelick sond eynde
 Amē. **H**eer verhoer my ic. **G**ebene
 dien wy. **A**lle gelouige seelen ou ic

Beker ons god **T**e compleet
 ons heilgeuer **E**nde affkeer
 dinc toorne van ons **G**od wil den
 ken i myn hulpe. heer tot my te hul
 pen haeste. **G**lorie sy den. **A**lst was
Gedenck heer dauids **p**salm
 ende alle sinre sachtmoedich
Als hy swoer den heer ein geloef
 te geloeste hy iacobs god **O**stich
 ingae in dat tabernakel mijs huy
 oft dinc ich op dat bedde dat onder

my gespreidtis **O** ft geue ic
mynē ougen. ende mynē oughe
den wakinge **E**nde mynē dun
gen ruste. hent ich vinde den hee
stede. ein tabernakel iacobs. gode

Siet dese stiet en tabernakel
hoerde wy in effrata. wy vonden
den velden des wouts **A**y soelen
igien in sijn tabernakel wy soelen
aenbeeden in die stede daer sijn
stonde **S**tant op heer i dym
te. du ende die arke dynre heilic

Dijn priesters moete weerde
gedaen met gerechticheit. ende dy
heilgen moete hoge verbouwen

Om dauid dymen knecht en
niet dat ansicht dymis criste
heer heet geswore. dauid die won
heit ende en sals niet achter late

aff

55
vander vrucht dyns bukes sal ich
sette op dynen stuel. **I**st dat dyn
kinder houde mit my mijn verbont
ende mijn getuge dese die ich hee lee
ren sal. **E**nde haer sonen soelen
tot i ewicheit sitten op dynen stuel.
Want die heer heet spon wtuer
koren. hy heetse wtuerkore hem tot
sijnre woninghe. **D**it is mi rust
in ewicheit der ewicheit. hier sal ic
wonen want ich hebse wtuerkore.
Sijn weduwe sal ic gebenediende
gebenedien. sijn arme sal ich sate
mit broede. **S**ijn priesters sal ich
leiden mit heil ende sijn heilgen
soelen hoge vrolick sijn mit hoger
vrolicheit. **D**aer sal ich vortbren
gen dat hoorn dauids. ich hebbe
berett ein lantern mynen cristo

Sijnē bionde salic confusie
trecken. mer op hem sal vloyē mē
heilicheit **G**lorie sy den vader **ps**

Syet wyē guet ende wy vōe
lick est te wonen bueders
in ein **A**ls salue iden hoeste dyē
neder vloyet in den baert i aaronē
baert **D**ie neder vloyt iden soem
fyns deits als die dou des berths he
mon die nedertomt iden berch syē

Mant daer seinde die heer dy ber
dixi ende dat leuē tot i ewich **G**

Syet nu gebenedyt den **psalm**
heer alle knechten des heeren

Ghi di staet int huys des heere. in
breidē igandē des huys ons gods

Inder nacht heeft op vr handē
den heilgē ende gebenedyt den heer

Dye heer moet dy gebenedyē wt

spon. die hemel ende eerde gemaect
 heet **G**lorie sy. Alst was **Antiffen**
 Mit moelicheit laet ons begiae die
 gehoethenisse der saliger maecht ma
 rien. op dat sy voer ons bidde de hee
 ihesum xpm **ymnus**

Doerschijnich open woert dy port
 cristi. buult mit volre gratien
 der coninck geet doer. ende sy blyft ge
 sloten als sy was van beghine **S**in
 manier van hogen liechte is uter
 maecht sale getome. dat is der heilg
 vugom verloesser scapper ende gigtant
Synre moeder ende blytscap ende al
 ler gelouiger ein ongemeten hoepe.
 dy ouermits den bittere dranck syns
 doets heet vsmoltē onse fundē **M**a
 ria moeder der genaden moeder d'ont
 fermherticheit ic **G**lorie sy dy heere

die geboren bist vander maecht met
den vader ende met den ic *Capm*

Als wael rükende caneel ende
balsam gaff ick roeke. en als
wtuerkore mirre gaff ick suetic
des roekes. *Gode seggen. v.* Pra
dien datstu eyn kint baertes bleff
maecht ōbeulect. gods moeder bid

Dvoer ons *Symeons sancte*
u leetstu hee dinen knecht
nae dynē woerde in vrede *Ma*

mijn ougē hebbē gespen dyn heil
uer **D**enstu bereit heues voer
ansicht alre volke *E*yn liecht

is tot einre openbaringē der heiden
ende tot glorien dyns volc vā isra

Gloue sy *Ant* *W*y glorificerē
gods moeder. want xristus vā
geboren is. maese alle gesont die

~~geboeren~~ is glorificeeren. Heer ontfer
 Cristi ontferm. Heer ontferm. Dat
 noster Ende en leit ons niet i betoer
 Dat woert is vleisch geworden. ende
 heeft gewoent in ons. Credo i. Wed
 opbrusenisse. des vleischs. en dat ewich
 leuen Amen. Gewerdege dich dat
 ic di loue geheulichde maecht. geef
 mich cracht tegen den viand. Heere
 verhoer mijn gebet. en mijn riepē

Heer wil vergeue die **Collet**
 versuemenisse dynre dienes
 op dat wy dye die ouermits onsen
 werken niet behagen en mogē ou
 mits beede der moeder dyns soens.
 ons gods salich weerden **D**y muti
 leest ende regneert i einicheit des
 heiligen geysts ein god ewelick son
 der einde. Amen. Heer verhoer mijn

gebet. Gebenedien wy den hee alle
gelouige seelē oimits die barmherticheit
Ons hulpe is iden naem des heeren
die hemel ende eerd gemaect heeft
Die naem des heeren si gebenedyt
van nu tot i ewicheit. Met der heeren
scher benedixien moet ons gebenedyt
die vader die soen ende die heilige geest
Amen. Dan salme leesen ein
tiffen mit versikel ende collect van
ser vrouwe. nae den tyt vande iare
Alst hy nae mit onderschey gescreuen
steit **In der aduēt tot kerismisse** **A**nt
Siet maget gy sult ontfae
ende baren ein kint. ende sal
synen naem heitē ihu dese sal ghe
syn. ende sal heitē ein soen des alre
ouersteren. **an** **Of dese Ant** **Die**
gel gabriel is gesant tott maget

maria
oncxtron
systu ma
mitti. go
ven. ende g
dys licha
God
vlu
vanden l
marie. n
dine ym
uck gelo
is. mit h
moeten
pustū ou
Own
ve g
de Ant
nē den g

58
maria ~~vol genade~~ die die ioseph
ondertrouwet was **V** Begruet
sistu maia vol genaden die heere is
mitti. gebenedyt bistu onder die wy
uen. ende gebenedyt is die vrucht
dys lichaens **Collect**

God die woutste dat dyn woert
vlesche ontfangē solde vande
vanden lichaem der saliger maget
marie. mit boetscapē des engels. gest
dine ynnigē bidders dat wy dy waer
lick geloue dat sy ein moeder goeds
is. mit horen gebedē by dy geholpen
moeten weerden. **Dumits den selue**
spustū onsen heer Amen. In den ad

Owonderlike uent tot lichtnisse
vergaderinge die scerp **Off**
dese **Ant** Siet maria heet ons gewon
nē den gesontnek **V** Naedren dat

stu ein kint wannes bleefftu mag
öbeuleet. *Gods moeder. Colla*

God die den menschelike gellen
te gegeuen heuest dat loene
der ewiger salicheit wt den vrucht
baren magedom der saliger marie
Wy bidden verleen ons dat wy sy
waer weerden dat sy voer ons bide
By welker wys vdiert hebbē de ma
ker des leuens tontfangē xpm onse
heere. Amen. *vā paeschē tot belokē p*

Ooniginne des hemels verblif
v allā. Want denstu vdiert
heues te dragen allā. Die is opuer
rien als hy seete allā. Bid gode wt
ons allā. *v* *rae* datstu ein kint

Wy bidden dy almachtige *Colla*
vater. dat ons behulpluch sy
altoes ende sunderlinge bynnē desen

paeslike hoechtyden dyns soens die
 gestadige hoehenisse der moeder gods
 ende maget mariē die gewont mit
 minnē stont by hem hangēde aendē
 cruce ende nu ein conūgine is staēde
 ter rechter hant by hem. Die veg
 neert inden hemel. den seluē ihesum
 xpistū onsen heer. Amen.

O heilige moed **Op grote feest**
 ons verlossers die **dage Antiff**
 bist ein poort opē des hemels ende
 ein sterre des meers. coem te hulpe
 den vallende volck dat hem pynt
 opte staen. **Ghy** die bouē natuer ge
 wonnē hebt uwen heilgen wīner
 maget voer ende nae. ende vā gabu
 els monde ontfangē hebt dōr cue
 ontfermt v ouer die sunders **Collect**

Wy bidden dy verleen ons almēch

tighe god en onderstant onser
heit op dat wy der alre heilichster
der gods maria gehoerhuisse beghen
Quermids hulpe haere beede vā
len onsen boesheiden moete opstaen
Dumits den selue xpm onse hē
Op slecht heilge dage ende op wo
Begruet sistu *kel dage Ant*
conigine der ontfermherte
ons leue ons sueticheit en onse hē
Begruet sistu wy ellendige aue
der wepen tot dy. Wy suchte tot dy
roepende ende screyende in dese dā
der trinē. *G*ya daer om onse voor
spreekersse keer tot ons dyn ontfer
hertige ougen. ende toen ons nae
ser allen den *J*hm die gebenedide vā
dins lichams. *O* goedertiere. *O* g
dienstighe. *O* suete maia. *ver* *J*

60
al onser bedroefnisse ende bedruetheit
coem ons te hulpe alre goddienslich
ste maget maria. *Collect*

Wy bidden hee ihu xpriste dat di
alre gloriosste maget maria
dijn moeder bidde voer ons nu ende
i die vre ons doots. aen dyn goeder
tierenheit wies alre heilichste seel i der
wen dyns gebenedide lydens en dyn
re bittere doet dat sweert des rouwen
doer ginc die leuest ende regneerst
god ewelick sonder eynde Amen

hijr beghynnen dy vij. psalmen

Dere in dynre vbolgen
heit en strave mich
niet. noch in dynē tor
ne en berespe mi niet

Ontferme di uynre heer want
ick cranch bin. maec mich gesont
want alle mijn gebeinte is seer ghe
stoert **E**nde mijn seele is alte seer
gestoert. mer du heer hoe langhe

Heer di omme ende wittreck mijn
siele. maek mich gesont om dyn ont
fermherticheit **W**ant hy en is idē
dode niet die dynre gedinckē sael. en
wy sael inder hellen dynre belien

Ich heb gearbeit in mynē such
ten. ick sal mijn bedde wasschē op dick
nacht. mit mynē tranē sal ick begie
ten mijn gespreide bed **M**ijn ouge

is van vbolghenheit ghestoert ick bin
oudt onder alle mijn viand **G**ac
mich alle die boesheit werkē. want
heer heet verhoert die stemme mijns
ens **D**ie heer heet verhoert mijn
de. die heer heet mijn gebet ontfangē

Alle mijn viande moete hem scame
ende voel seer weerte ghestoert. sy moeten
omgekeert weerde ende scame hem
seer snellick **G**lorie sy den vad. Als

Salich sijn die gheen die **psalm**
hoer boesheit vergheue sijn. ende
hoer sunde bedert sijn **S**alich is
man den god geen sunde toe en geest
noch ten is geen bedriegē i synē geest

Want ick geswoegen heb soe sijn
all mijn gebeante veroudt. als ic
alden daech **W**ant dach en nacht
dijn hant op my geswaert. ick ben om

62
gekeert in mijnē iamer. als die doern
aengeuest woert **I**ch hebbe dich my
ontbluē ende achterlatē beant ghe
maect. ende mijn ongerechticheit en
hebbe ich niet verborgen **I**ch sprack
ich sal tegen mi seluē den heer belpen
mijn ongerechticheit. ende du heues v
geuen dattu ogedesent ende ongeert
bist in mijnē sunden **O**er dees sal
di ein pegelick heilge bidde. inder tyt dat
men bidden sael **O**chtan sijn iver
groeter oueruloet voele watere die tot
hem niet en soelen genekē **O**u best
mijn toevlucht inder bedruessisse. dy
mi al om beleggen heet mijn hoghe vrou
de wtneem mich vā dien di mich be
liggē **I**ch sal dich geuē versterenis
ende ich sal dich leere inde weeghe daer
du salst gaen. ich sal mijn ougē op

Awelcke bedruessisse

dich vester **E**n wilt niet weerde
als ein peert ende als ein muyl. daer
gein vstentnisse bynnē en is **I**n
helster en breidel bedruck haer wang
die tot di niet en genekē **V**ele ge
selen sijn des sunders. mer die idē he
hoept den sal sijn ontfermicheit al
om gaen **G**hi rechtuerdige vbl
uch ende seer vuvout uch iden hee. end
alle ghi recht van herte hoedlick
glorieert uch **G**lorie si den vader

Here i dymre verbol **psalmus**
genheit en strave mich niet.
noch in dymē toorn en berespe mi niet
Mant dym gesatte stekē in mich
ende du hebs geuest dym hat op mi
Gein gesontheit en is i mynē v
sche. van tegenwoordichheit dymis toorn
gein vrede en is in mynē gebeante

tegenwoordicheit mynre sunde **W**at
 myn boesheidē syn myn houft boue
 gegaen. ende syn op my beswaert als
 eyn swaer last **M**yn lyclauwē syn
 veruylt ende verdorue. van tegewor
 dichheit mynre onwysheit **O**nsalich
 ben ich gewoerdē ende ich ben gecromt
 want totten einde. alden dach iginck
 ick bedruet **W**ant myn lenden
 syn buult mit bespottinge. ende gey
 ne gesontheit en is in mynē vleysch
Ick ben gedrukt ende geredert
 alte seer. ick biemde van suchte myns
 herten **H**eer alle myn begeerte
 is voer di. ende myn suchten en is vor
 di niet verborghen **M**yn hert is in
 mi seer gestuert myn cracht heeft
 mi begeue. en dat licht mynre ouge
 en is niet met mich **M**yn vruende

ende mijn neesten sy geneecte tegē my
ende stoende **E**nde die by mich wa-
ren die stonde verre van mich. ende by
mijn seele sochten die dedē mich machē
Ende die mich quade dingē wofen
ten die spraken ydelheidē. ende dachtē
alle den dach valsheidē **M**er ic als
eyn doue en hoerde niet. ende als en
stōme die synē mont niet open luyt
Ende ich ben geverdē als eyn
sche die niet en hoert. en geen woerd
spreken en heet i synē mōde **M**an
in di heer heb ich gehoept. du sals mi
verhore heer mijn god **M**ant ich
spract op gheyn tyt en moete mijn
viand hem op mich verbrouwe. en
als mijn vuet beweecht werden so
sprakē sy op mich groete dingē
Mant ich in die slage der pijnē b

creit ben ende my wee is altoes i ^m **u**ne
 aensicht **W**ant ic sal kundige my
 boesheit en om myn funde dynken
Myn viand leue ende syn gestee
 dicht op mich en syn vmenichful
 dicht op mich die mich boeslick ghe
 haet hebbē **D**ie quaet voer guet
 weder geue die hebbē mich aeff ghe
 trect want ich die guetheit nae volch
 de **E**n begeue mi niet hee my god
 ende affgae niet va mich **D**inck i
 myn hulp heere god myns heyls
God ontferm dy myns **psalm**
 nae dynre groeter ontferm
 herticheit **E**nde nae menichful
 dicheit dynre ontfermenisse deluwe
 myn boesheit **W**assche mi voert
 mee van mynre boesheit en reinge
 mich van mynre funde **W**ant ick

mijn boesheit bekenne. en mijn sünd
is altoes tegen mich. **O**y alle heb
ich gesundicht en quaet heb ich voer
gedaen. op datstu gerechtuerdich
des in dine woerden en op datstu
wines alstu weerts gericht. **S**ie
want ich in boesheit ontfange ben
in sünd ontfick mich mijn mond.
Sie aen wantu die waerheit
mint heues. du heues mich die
kündige ende verholē dinge dine
wyssheit geopebaert. **D**u saust
mich besprenkē hē mit ysop. ende
sall wērdē gereinicht. du saust mich
wasschen ende ich sall wit wērdē
snee. **D**u saust geue mijnē
blytschap en vroude. en die boetmoe
diche gebeinte soelē seer vrouwen
Affkeer dyn aensicht vā mijnē

den. en deluwe alle mijn boesheiten

God scep i mich ein veyn hert. ende
 den rechte geist vnuwe i mijnē bynnē
 sten **E**n werp mich niet vā dynē
 aensicht. ende dynē heilgē geist en
 neem niet vā mich **G**eef mich we
 der die vroude dyns heilgeuers. ende
 mit den voestlike geist gestadighe
 mich **I**ch sal dyn weege dē boesen
 leere. en die dy niet en oefenē soelen hē
 tot di bekeere **V**erloes mich van
 den bloeden god. god mijns heils. en
 mijn tonge sal verhogen dyn or ge
 rechticheit **H**eer du sals op doen
 mijn lippē. en mijn mont sal voert
 kundigē dyn loff **M**ant hedstu
 gewilt offerhande gode ich hēdse dich
 omex gegeue. dich en sal niet lustē
 unde offer datmē te mael verbeert

Ein bedroeft geist is ein offeren
gode ein rouwich ende ein vnedt heer
en saustu god niet vsmade **H**eer
guetick i dynē guetē wille mit syon
op dat die muere van ihrlm getym
weerde **D**an saustu ontfae die
vande der gerechticheit offergawe.
datmē te mael vbeert. soe sultē
sette op dynē altaer caluere **G**lor

Heer vhoer myn gebet **psalm**
ende myn roepē coem tot dy

En afkeer niet dyn aensicht van
mich i wat dage dat ic bedruet be
neige dyn ore tot my **I**n wat da
ge dat ich dich aenroepē. soe vhoer my
snellick **M**ant myn dage sijn
gaen als en roet. ende myn gebet
sijn verdoret als ein dinck dat in
panne dore vbrant is **I**ch be

gellagen als hoy. en̄ myn herte is v̄
 dorret. want ich vergeete hebbe myn
 broet teten **W**ander stēnē myns such
 tens. aenhyck myn gebeente mynē
 vleische **I**ch ben gelyck woerden den
 pellicien ider einicheit. ick ben gelyck
 woerde der nachtraue ī eynē veruallē
 huysē **I**ch waecte ende ben gexoerde
 als eyn mūsche einich ond̄ den dake
Alden dach hebben mich myn viand
 lastedick gestraeft. en̄ die mich loesten
 swoere tegen mich **W**ant ich aet af
 sijnē als broet. en̄ heb mynē dranc̄ m̄
 sypen gemēnt **A**ls vā tegewordich
 des toerns dynre onweidicheit tot my.
 want v̄heffende sloechstu mi waer aen
Myn dage sijn v̄gaen als eyn schym
 ende ick ben v̄dorret als hoy **M**er hēe
 du blyfs ī ewicheit. en̄ daer mē dynre by

in of wand
 v̄ne hert
Ier doe
 te m̄ syon.
 in ḡ t̄ymet
 t̄fne die off
 r̄gtuē. ende
 de sūē s̄yn
 re **C**loue
 et **M**
 em t̄ dy
 s̄ich van
 edue t̄be s̄e
 n̄ t̄at da
 de v̄h̄ m̄
 dage in v̄
 yn ḡ weint
 k̄ da v̄nder
Ill b̄ge

gedinct blyft i geboerte ende geboorte
Al opuerstaende saustu dy ouer
on ontferme. want die tijt tonferme
hoers is getome. **M**ant dyne kno-
ten behaethde wael syons steyne ende
suelē hem ouer syons eerde ontferme
Ende heer dat heide volck sal om-
fruchte dyne naem. ende alle koning
van eertryck dyn hoege daere eer
Mant die heer heet getymert sy
ende sal werden gesien in synre
ger daerre eeren. **H**i heet aenge-
sien in dat gebet der oetmoedighen
ende hy en heet niet vsmaet haer
bidden. **D**en scriue dees dingē
dy ander geboerte. ende dat volck dat
noch gescreuen sall werde sal den heer
loue. **M**ant die heer vā sine he-
ge hoge gesien heet. die hee vande

X want die tijt is gecomen

67
mel heet aengesien i die eerd **O**p
dat hy hoerde dat suchte der geente dy
mit voetbande gebonde sijn. en ontbod
die kinder der geente die gedoet sijn
Op dat sy voerkondichde des heere
naem i sion. ende sijn loff i iherusalē
In dien dat die volke te same come
in ein. ende die koninge op dat sy den
heer dienē **H**y antwoerde hē inden
wege sijnre cracht. mynre dage deyn
heit kundige mich **E**n roep mich
met weeder in die helst mynre dage
dijn iaer sijn i geboerte der geboerte
Du heer heefs gestedicht dat eert
rick iden beglypne. ende die hemele
sijn wecke dynre hande **S**y soelē
ogtaen mer du bliues. en alle soden
sy verouderē als eyn deit **E**n als
eyn om deyt saustuse verwandelen

ende si soelē weerdē verbandelt. mer
du bist ein selue ende dyn iare en soelē
niet ontbrekē. **O**ie sone dynre knoc-
ten soelen daer woenē. ende dat vā
coemt sal recht geleidt weerdē in eer-
heit. **G**lorie sy den vader **psalm**

Heer vandē diepen heb ich gero-
pen totti. heer verhoer my stem

Dyn oren moete toehoere in dy stem
myns biddes. **O**ftu die boesheit

hies heer. o hee wy sal dat lyde moge

Mant by dy is genadicheit. ende om
dijn eere verbeidich dich heere. **I**n

A my siele nen woerde heeft verdrage. mijn se-
hoepte inden heer. **M**ander mette

tijt wacht mint totter nacht hoep-
israel inden heer. **M**ant by den heer

is ontfermhertich ende by hem is on-
uolle verloesynge. **E**nde hy sal

bloessen van allen synē boesheide **G**lo

Heer verhoer mijn gebet. **psalm**
vneem mit dynē oze mijn beede

daer ich dich by bidde in dynre waerheit
verhoer mich in dynre gerechtich **E**n
in dat gericht en ganch niet met dine
diene. want voer dynē aensicht en sal
niet gerechtuedicht werde al dat leeft

Want die viant heeft vuolcht my
seel. hy heeft genedert mijn leue in die

oord **H**y heet mich gesat i die duyst
nissen als die doode der werlt. en mijn
geest is op mich mit anxt beuaē. my
hert is in mich gestuert

Ich ghe
dacht der auder dage. ich pensde i alle
dine werke. ich peynsde unde datē dynre

hande **I**ch heb wtgeret mijn ar
me totti. mijn siel is totti als eerd son
der water

Heer vhoer my snelluckē

want mijn geest heeft ontbroke
En aefkeer niet dyn aensicht van
mich. soe werdich gelyck den genē die
neder gaen i ein neder water **M**aech
dat dyn ontfermherticheit moech
mich gehoert sy want ich i dy gehoer
heb **M**aech mich den wech bekant
ich in wandelē mach. want ich mijn
le totti gehauē heb **H**eer wtneem
mich vā mynē wandē. want ich tot
gebluwē ben leer mich den dynē w
wātu mijn god bist **D**yn guet ge
sall mich leiden in dat gerechtē land
om dynē naem heer saustu mich lan
dich maken in dynre gerechticheit
Du saust wtleiden mijn seele. vā
druckenisse. ende in dynre ontferm
ticheit saustu verstuerē alle mijn
and **E**nde alle die mijn seele be

69
ducke saustu verliesen. want ich dyn
diene ben. **G**lorie sy den vader. **A**ls ic

Heer ont *Dyletannien*

Hferm di onser **C**risti ontferm
di onser **H**eer ontferm dy onser **G**od
vader vande hemel. ontferm di onser
Gods soen verdoesser all der werlt ont
ferm dy onser **G**od heilge geist ont
ferm dy onser **G**esontmek der werlt helpt
ons. **G**od heilge driuoldich. ontferm
dy onser **H**eilge moeder gods bid voer
ons. **H**eilge ioffrouwe alre ioffrouwe
bidt voer ons. **H**eilge konynginne der
hemelē. bidt voer ons

Sinte maria

Sinte michiel

Sinte gabriel

Sinte **R**aphael

Alle heilge engelen en archagelen

b
b
b
b

Alle hemelsche crachten
Ante iohānes baptista
Alle patricke ende pfeten
Ante peter
Ante pouwels
Ante Andries
Ante iacob
Ante iohānes euāgelist
Ante iacob
Ante philips
Ante bertelmeus
Ante matheus
Ante thomacs
Ante symon
Ante thadeus
Ante mathys
Ante barnabas
Ante luctis
Ante marcus

F

Alle heilge apostelen ende euāgelis

Alle heilge discipulē ons heere **b**

Alle heilge onsculdige kindere die
gedodet woerden om xps vā herodes **b**

Inte steuen **b**

Inte sxtus **b**

Inte iunus **b**

Inte detus **b**

Inte clemens **b**

Inte cornelis **b**

Inte gypriaen **b**

Inte laurens **b**

Inte vicencius **b**

Inte iohan **b**

Inte pouwel **b**

Inte cofina **b**

Inte damiaen **b**

Inte dyonis mit dyne geselle **b**

Inte maurys mit dyne geselle

Inte victor mit dine geselle

Inte geroon mit dine geselle

Inte patrikel

Inte crisogonus

Inte fabiaen

Inte sebastiaen

Inte crispyn

Inte crispaen

Inte blasius

Inte pthasius

Inte panthaleon

Inte aduaen

Inte quuryn

Inte mercellyn

Inte tiriacus

Inte alexander

Inte tiburtius

Inte ignacius

Inte pantraeus

Dinte dominicus

Dinte seuerin

Dinte galle

Dinte matern

Dinte hubrecht

Dinte aubrecht

Dinte seruaes

Dinte mondolf

Dinte gondolf

Dinte lebuijn

Dinte ludger

Dinte odolff

Dinte damaes

Dinte adelbrecht

Dinte combout

Dinte seuerus

Dinte Arnulfus

Dinte wilboert

Dinte gielis

Sinte seuerus
Sinte Arnulfus
Sinte symeon
Sinte felix
Sinte ausbert
Sinte lodewich
Sinte bernardinus
Sinte vicencius
Sinte saturnyn
Sinte foillaen
Sinte medaerd

Alle heilige confessorē

Alle heilige monke en hēmitē

Alle heilige dusenocē ende dusen
neessen

Sinte barbara

Sinte agneet

Sinte felicitas

Sinte petua

P	inte petronilla	b
O	inte aghata	b
S	inte uiliana	b
O	inte pinnosfa	b
O	inte lucia	b
O	inte cealia	b
O	inte tedia	b
O	inte dorothea	b
O	inte appollonia	b
O	inte cristina	b
O	inte Annastacia	b
O	inte columba	b
O	inte margareta	b
O	inte benedicta	b
O	inte barbara	b
O	inte genofeua	b
O	inte scolastica	b
O	inte watburch	b
O	inte geeeruit	b

Alte maia magdalena
Alte martha
Alte maria vā egyptē
Alte Emerenciana
Alte eufemia
Alte helena
Alte visula mit dinē geselle
Alte affra
Alte by
Alte katherin
Alte praxedis
Alte clara
Alte dympha
Alte Anna
Alte elisabeth
Alte scolastica
Alte susana
Alte heilge ioffrouwe ende wode
wen. ende alle die hem hebbē onthep

den i reinicheit vā leuē **v**

Alle heiligen **v**

Syt genadich. spaert ons heer

Syt genadich. Verloest ons heere

Andē quade vianden. vloest ons

An alle lagen des mants **v**

An allen scadelikē betoungē **v**

An eynen quade eynde en vand

gedoot ende ouerfiender doot **v**

Anden ewigen doode **v**

And' helscher pijnē **v**

An alle quade vā bynnē **v**

An dynen toern **v**

An allen quade behagen ons

als oft onser gueder werke **v**

An dunkē dat wy yet guets wt

ons seluē hebben **v**

An dien dat wy ons meer guets

te geuē en men quaets dan wy heb

ben. v. **A**n dien dat wy ons trecken ouer ons gelyke. oft gelykē ons hoghen off dat wy ons eingē menschen gelyck treckē oft houdē i doech

An dien dat wy ander lude doech ende guede werkē niet soe en vhoeghen en weerdigen noch soe en mynnē ende brydē ende louē als wy soudē. Verlof

An alre acht spracck vernāt quite breidē oft vernāt guets te vmynde

Verl. **A**n allē hogē smake oft hogē weete bouē dat onse maet is. Verlof

An allē houerdigē subtilē schyn in geistlicheit. v. **A**n alre haertlichheit ende ongelatenheit ons eygen wille. Verl.

An alre geistliker en werliker houerdyn. Verl.

An allē toern ende tornicheidē. v. **A**n nypē ende van haete. en van bitterheidē. end

An

van alle mesmoegen op onse euen
 mensche. **V.** **A**n ydele gebeece ende
 yden schyn mit leue mit deedere. oft
 mit guete oft mit woerde. en va allen
 dyngē die geyn nutte in gode i en bre
 gen. **V.** **A**n alle oncuysche werke
 ende oncuysche geuoelen. **V.** **A**n al
 ten oncuyschen sien ende oncuyschen
 woere. **V.** **A**n alre quad en oayf
 scher off ydelre ende onnutter geselschap
An alle munsche en van alle dyn
 gen die ons hynderē off aess trecke va
 dynen weege off van dy. **V.** **A**n
 alle onreynen gedachte. **V.** **A**n alre
 vleysliker neyngē. ende werlik beger
 ten. **V.** **A**n alre onreynicheit des
 lyses ende der seelen. **V.** **A**n gierich
 ende droefheit i tytlike dyngē. **V.** **A**n
 traetheit laeuheit ende caut

heit ons hertte ons wille ende onser
werkē. **v.** **A**n eete van drinke son
der noet te voel te duerbaer te licker
lick off te lustelick. **Verl.** **A**n oer
dachten onnutte off scadelike woerden.
An onser groter duysternisse te
gode ende tot alle hemelsche dynge.
An onser grooter onwetenheit
ende onkūdicheit ons selfs ende des
weechs te gode waert i bescheidenhe.
An onser groter ongestedicheit
ende tranckheit onser werkē ons
staets ende ons gepeyns. **verl.** **A**n
onser onrechtter meynynge. **Verloeff**
An dien dat god niet geeet noch
geloeft en woert vā ons als wyre son
den. **v.** **A**n dien dat wyre al onse
staet lyff ende seel guet ende werke
ende gepense niet en trecke. en sette

puerlick en eyndtelick tot goede en
tot sijner ewiger eere. vloes **A**n o
ser groeter vsumenisse en ontbluue in
allen desen **V** **A**n onse groete su
den. Verl **G**y dyen datstu marien
geboetscapt woerde. **V** **G**y dye dat
stu toe quaemst en geboren words
By dynre doepe ende vaste. Verlof
By den heilge cruce ende by dynre
pynē. **V** **G**y dynē doode en datstu
begraue wordes. **V** **G**y dynre op
ruisenisse ende vclaerder eelicker he
meluaert. **V** **G**iden troester de heil
gen geist. **V** **G**y verdienste al dyn
re heilgen. **V** **I**nden dage des ge
richts. Verl ons heer

My sunderē. **W**y biddē dich hoert
Mons **M**y bidden dich datstu
inwendighen ende wtwendigē vrede

en minselche woerde

geefs **H**oer ons **A**y bidden dy dattu
ons geefs gerechtiche biechte gewarigen
rouwe. v'giffenisse ende afflaet vā all
onsen fundē. **H**oer ons. **A**y bidden
dy dattu allen kersten luyde die du
hebst verloest mit dynē heilgē blude
totti wilt keeren ende i' dinē dienst
behuede ende bewaren. **H**oer ons **A**y
bidde dy dattu ons wilt geue i' dese
tijt ende i' ewicheit ende gesontheit
aen seel ende aen lijff nae onse beh
uen tot dijner eeren. **H**oer ons
Ay bidden dy dattu den staet der
heilger kerke in alle dynen dienst
v'meereenē wilt in heilicheitē ende
in getael. ende dattu den paus en
den keiser bisscoppe ende priesters
ende alle macht geistlick ende wer
lick ende alle wysheit ende alle die

goede dienē. alle begeuene luyde.
 man en wyf en die gehele kerstēheit
 wilt behoedē vander viande stricke en
 verloesse vā alle quade. **H**oert ons
Wy bidden di datstu ons dijn dien-
 res in dynē dienst. wilt mīnētlick
 behouwē ende onthouwē. **H**oert on
Wy bidē di datstu allen den genē
 ne ons guet doen en hebbē gēdien
 genedigē wilt weder te geuē dat
 ewige leuē. **H**oert ons. **O** atstu
 van siekē geistlick en līfluck gesont-
 heit wilt geuen als sijn behoerē tot
 tot haere salicheit. **W**y bidē dich h
 ons **O** atstu den genē die geistlick
 ende līfluck geuangē sijn wilt ver-
 loessen. **W**y bidē dich h ons **O** atstu
 alle bedroefte hertē wilt nae hoerē
 behoerē tot dīnre eerē troestē en vbli

den. **W**y biddē dich hoer ons **D**atstu
ons wils leidē tottē ewigē leuē. **W**y
biddē dich hoert ons **D**atstu alle
gelouige seelē ende alle onser vrend
en die ons guet gedien hebbē. ende
alle die in dynre minē gestoruen
verloesse wilst uter pinē des veyt
veers ende geuē hon dat ewich leuē
Datstu dy wilst gewerdigē ons
te hore. **W**y biddē dich hoer ons
Soen gods. **W**y biddē di **L**am
gods die afneemst die sonde d'wer
velt **S**paert ons **L**am gods die
afneems die sonde der welt **D**loest
ons **L**am gods die afneems die
sonde der welt. geest ons vrede
Criste hoert ons. **H**eer ontferme
onser **C**riste ontferme di onser **H**eer
ontferme di onser **V**ater nre **E**nde

78
en lat ons niet i becoringe ic Heere
verhoer mijn gebet. en mijn roepē ic.

Wy bidde di heer **Collect**
verhoer die beede der ynnig^h ende
suer den sunde der geente die di hely
en. op datstu ons die guetertiere bist
te same geues v^giffenis ende vrede
Quermids. **Collect**

God dent properlick toe behoert
ontferme altoes. en te spare
ontfangt onse bedinge. op dat dy ot
fermenisse dijne guetertiech^t die
men ontbide. die di kette der sonden
geonde helt. **Quermids. Collect**

Goent ons heer guetertierlick
dijn onspreeckelike ontferm
herticheit. op datstu ons wtdoes vā
allen sonden ende tsame vries vā
inne die wy mitte selue sunden ver.

O dienen. Amen **Collect**
ontferm di onser heer ontferm
di onser ontfermeliker mensche du
ontfermhertige heilge diuoldicheyt
en vergeest ons alenlyck all onse
sumenisse en sunde die wy gedaen
hebbē voer dinē aensicht en voer dy
nē engelē oūmits verdienste ende
aen roepē en beede alre heiligē dy
wy eeren off hoechtijt off feestē
houwē inder heiliger kerke en da
wy haer namē nu gencempt heb
goedertiere heilge diuoldicheit ver
loest ons nu ende ons ouders mit al
len onsen broederē en susterē en allē
gemindē vā allē quade gelatē tegh
woerdich ende toecomēde. Verloest
ons vandē doode tottē leuē. vanden
duysternisse tottē liechte vand helen

totten hemel vande quaede totte gude
 de vā onwetenheit tot wetenheit vā
 alle onse funde tot waere berouwenis
 se van allen onse laster tot volcomē
 doetheit van alle lagē des viants tot
 ter hemelscher medianē. ende tot dyn
 re godliker beschermigen. oūmits aē
 roepē dyns driuuldigē namē vader
 en ende heilige geist. wāt soe wy oet
 moedlick ende getruwelick dynen
 naem aenroep die sall gesont weer
 den. daer om soe bidde wy ende eys
 chen dy oetmoedlick ende getruwe
 ick. datstu wtdoest ende vergetest al
 onse funde oūmits beede ende vdiensste
 alre heilige Ende dat ons te hulpe
 come die engelē ende archangelen
 nachten moegentheidē printen ende
 heetlicheiden. trone. cherubi ende sera

phin. patriarkē ende profete. apostolen
martelee. confessorē ende ioffro
wē. die heilige busscoppe. die heilige
priesters. die heilige diaconē. en al
le heilige die inder kerckē off inder
einicheit. off ergent anders gode di
nen off mynnē off ī cristo lyde. en
alle die heilige wyse en berouwend
menschē. en alle heilige moete bidden
voer ons. dat wy moete vertrijfē in
ewige leue. by onse hēe ih̄m xp̄ustē
ī die hemele. die mitte vader en mi
ten heilgē geist leeft ende regneert
glouoes god ewelick sonder eynd Amē
Die godlike hulpe bliue altoes mit
ons. Amen.

Thijr begh

W y he

suchen de

hellen heil

oem

laet

gaver. sijn

grupe

salme h

lustcap.

ant g

groot cor

oduck sijn

met sijn

sijn alle en

heit der be

ant

heet hy g

hebben sijn

Wijr begynnien dy wyghly Inuitato

Dy hebben ombewangē die **vium**
suchten des doots. Die droeuige seer d^o
hellen hebbe my ombewangē **psalmig**

Qoemt laet ons seer verrouwe ten
laet ons iubileere gode onse heil
geuer. syn aensicht laet ons te vore
begrepe mit belien. ende laet ons mit
psalmē hebben tot hem volhertelyke
blitscap. **W**y hebbe ombewangē 20

Mant got is ein groot heer ende ey
groot coninck op alle die geen die
odlick sijn. want die heer en vduyft
niet sijn volck. want i sijnē handen
sijn alle ende van eertryck. ende hoer
hat der berge siet hy. **D**y droeuige see

Mant sijn is dat meer ende dat
heet hy gemaect. ende dat droege lā
hebben sijn hande geuest. coemt laet

ons hem aenbeeie ende laet ons van
gode nedervalle. laet ons saren voren
heer die ons gemact heeft. want hy
ons heer ende ons god en wy sijn sijn
volck ende scaep sijne weiden. wy heb
ben omberangē ic. **O**ft ghy hude
hoert sijn steme ende vhaert niet
hertte gelyck dat v vaders my vtoon
den iden dage der betoringē ider woest
nen. daer mi v vaders betoerde ende
proefde ende sagen myn wke. Die
uige ic. **V**iertich iaer was ic naech
desen geslechte ende sprack altoes die
doelen inder hertte ende sy en bekende
niet myn weege ende ich swoer hem
i myne toorne. dat sy niet en soude
gaen i myn ruste. wy hebbē omber
Heer giff hem die ewige ruste en
dat ewige licht moet hem liecht

Die drouge seer ic **M**y hebbē ombe
 uangen die suchte ic **ymnus psalm**
Ich mynde want die hee sal verhoer die
 stemme mijns gebeets **M**ant hy te
 mi neichde sijn ore. en i mijnē dagen
 sal ich inroepē **M**y hebbē ombeuaen
 die drouge seer des doots. ende die ane
 ten der hellen vondē mi **I**ch want
 ruckenisse ende we. en den naem des
 heerē aen riep ich **O** heer verloesse
 mijn seele. ontfermich ende gerechtich
 heer ende onse god ontfermet **O** ie
 heer behuedt dy delyne ich ben genedt
 ende hy verloesde my **G**oe keedy my
 sicle in dym ruste. want dye heer heeft
 mi guetlick gedaen. **M**ant hy wylt
 treckde mijn seele vande dode my oge
 vande tranē. mijn voete vande valle
Ich sal behagen den heer. iden lande

der leuender **H**eer giff hem die con-
ge rust. ende dat ewige licht moet hem
lichten **Ant** Ich sall behagē den heer
inden lande der leuender **psalmus**

Gotten heer riep ich als ic bedru-
was. ende hy verhoerde my

Heer verloes mijn seel vande quade
lippen. ende vander valscher tongen

Wat machmē di geue off wat
machmē dy voer setten tegē dy val-

sche tonge **S**cerpe pyle des mi-
tigen. mit verderuendē coelē

O my want mijn ellendige wendige
is verlengt ich heb gewoent mitten

genen dy in cedners tabernakel
woendē mijn seel was alte seer won-

de i ellende **M**itte genē die dē
de haelden. was ich vreesā. wāner

ich hem toe sprack so anuochte sy my

82

te verghees **H**eer giff hem dy ewy
ge rust. ende dat ewige licht moet
hon lichten **Ant** Och my wāt my
ellendige wandelinge is verlengt **ps**
Inden bergen heb ich verhauen
myn ougē. daer my hulp aff co
men sall **M**yn hulp coemt vanden
heer. dy gemaect heet hemel ende eerd
Dy en sal niet geue dync voet in be
weginge. noch hem en sal niet vaken
die dy behoedt **D**u siet hem en sal
niet vake noch slape. die israël behuet
Die heer behuet dy. die heer is dyn
beschermynge op dynre vechter hant
Dy en sall die sonne niet verberne
des. noch dy maen des nachts **D**ye
heer behuet dy van alle quade. dye
heer moet behueden dyn seel **D**ie he
re behuede dync ingaenck en wygack

van nu tot i ewicheit **H**eer ghe
hem die ewige rust. ende dat ewighe
licht moet hon liechte **Ant** Die
behuet dy van alle quade die hee
behueten dyn seel **Psalmus**

Heer vande diepen heb ich gero
pen totti. heer verhoer myn stem
me **O** yn oren moete toe hoere
die steme myns biddens **O** ftu die
boesheit v'hels heer. o heere wy sal
lyden moeghe **Want** by dich is ghe
naedicheit. ende om dyn ewe verbe
dich dich heere **I**n sijnē woerde
heest myn seel verdrage. myn seel hope
te inden heer **W**ander mettēyt
wacht mint totter nacht. hope is
inden hee **Want** by den hee is ont
fermherticheit. ende by hem is ouer
uolte vloesinghe **E**nde by sal us

bloessen van alle synē boesheiten
Heer giff hem die ewige rust en
dat ewich licht moet hem liechte
Ant Ostu die boesheit verhoudes
heer o heer wy sal dat lyde mogen
Ich sal dy belien heer **psalmg**
in all mynre hertte. wāt du
heues verhoert die woerde myns
mōts **I**n die tegenwoordicheit
in engelen sal ich dy singe. ich sall
aenbeede tot dynē heilgē tempel en
sal belien dynē heilgen naem
Op dyn ontfermherticheit ende
dyn waerheit. want du groot ghe
maect heues bouē alle name dinē
heilgen **I**n welke dage dat ich
dy aenroepē soe verhoer my. du suls
vermēnuholdigē die doegde in
mynre seelē **O**ie belien hee alle

Di koninge der eerde. want si hebben
hoer alle die woerde dyns monds

Ende soele singe i die weghe des
ver. want groot is dy glory des he

Mant die heere is hoge ende si
aen die nederē. ende die hoge kent

hy van verrens **E**st dat ich te
dele i midde der bedrukenusse. du

saust mich leuedich make. en bou
den toorne mynre viandē wtredē

dijn hant. ende dyn rechthant mi
den my behoude **D**ie heer sal

gelden voer mi heer dyn ontfermhe
tichheit i ewicheit en versma niet de

werke dynre hande **H**eer giff
Anē Die werke dynre hande en

versmae niet **M**agnificat
Mijn seel maickt groet de heer

Ende mijn geist heeft hoge

vermoudt in god mynē heilgeuee
Mant hi heeft aengesie die outmoedichheit
 sijner deernē. siet daer vā soedē mich seelich
 heitē alle geslechte **M**ant hi heeft mich grote
 dingen gedaen die mechtich is ende heilich is
 sijn naem **E**nde sijn ontfermhertichheit is van
 geslechte tot geslechteren genē die hem
 ontfien **H**y heeft macht gedaen in sijnē
 arm. hi heeft verstroyt die houerdigē vā
 gedachte sijn herte **H**y heeft affgesat dy
 mechtigē vandē stuel. ende hi heeft verhoecht
 die oetmoedigē **O**p hongrigē heeft hi
 vuult mit guede. ende die ryke heeft hi
 gelate **H**y ^{idell} heeft ontfangē israel
 sijn kint. hem gedacht sijnre
 ontfermhertich **A**ls hi gesprokē
 heet tot onsen vaders a

braham ende sinē geslachte vā beghyn
ne **H**eer giff hem die ewige rust en
dat ewich licht moet hem lichten.

Ant God dynre guedertierheit bid
den wy dattu gewerdigē willes hem
te geue lustige ende rustige wonige

Heer met **Dy verste nocturn**
dine oren verneem mijn woort
ende bynne versta mynen riep.

Oynke i dy stem myns geboort
mijn g coninck en mijn god **Q**
totti heer sal ich beede. ende vroe mo
gens salstu verhorē my steme **Q**
morgens sal ich aen dy staen en sal
sien. wāt du en best die god niet
dye dy boesheit wilt **N**och dy bo
en sall niet by dy wonē. noch die op
rechtigē en suttē niet bliuē voer dy
nen ougē **O**u heefs gehaect alle

15
die boesheit werke. ende du sals vlie-
sen alle die logen sprekē. **O** en mā
der bloede en den droegenachtigē sal
die heer mit misnogē vlien. mer ich
in die mēichuoldicheit dynre ont-
fermherticheit. **I**ch sal īgaen in
dijn huys en sal aenbedē tot dinen
heilgen tempel in dynre veyser
Heer leit mich voert in dynre ghe-
rechticheit om mijn viand. en wys
te recht ī dynē aensicht mijnē wech
Mant ī horē mont en is die waer-
heit niet. hoer hert is ydel. **H**oer
keel is ein open graff. sy wrochte be-
druethlick mit horē tongē. god ordel
se. **S**y moetē afuallē van horē ge-
dachte. nae mēichfuldich^f hoers
offkerens vā dy verdryse wāt sy dy
heer vtoerndē. **E**nde alle dy hope

i di die suelē v̄blydē inder ewicheyt
suelē sy hoge v̄rouwē en du sals wa-
nen i hem **E**nde groet glorie sue-
len i dy hebbē alle die dynē naē mi-
nen want du suls gebenediē den ge-
rechtigen **H**eer du heues ons ge-
croent als mit eynē schilde dyns
goetē wille **H**eer giff hem die en-
ge rust ende dat ewige licht moec
hem liechtē **Ant** Heer mijn god
minē wech wise te rechte i dinē a-

Heer in dinē **psalmg** **S**icht
verbolgenheit en strauē mi
niet noch in dinē toorn en berep-
mich niet **O**ntferm dy mijn
heer want ick cranck ben maech
mich gesunt want alle mijn gek-
te sijn seer gestoert **E**nde mijn sel
is alte seer gestuert mer du hee hoc

lange **H**
recht mijn
om dyn o
ly en is in
dinkē sae
dynre bel
i minē su
wassche op
en sal ic
Mijn o
gestoert. i
mijn vic
de boeshe
heet verhe
Die hee
die hee h
Alle m
nē. ende
moete om

lange **H**eer die om heer en wyt
 treck mijn seel. maick mich gesont
 om dyn ontfermherticheit **W**ant
 sy en is inde doode niet die dynre ge-
 dinkē sael. ende wy sal inder hellen
 dynre belien **I**ch hebbe gearbeyt
 i mynē suchte. ich satt mijn bedde
 wassche op elke nacht mit mynē tra-
 nen sal ich begietē mijn gespreide bed
Mijn ouge is van verbolghenheit
 gestoert. ick ben veroudt onder alle
 mijn viand **G**aet van mich alle
 de boesheit werke. want dy heer
 heet verhoert dy stem myns screiens
Die heer heet verhoert mijn beede
 die heer heet mijn gebet ontfangen
Alle mijn viand moetē hem sca-
 mē. ende voel seer weerde gestoert. sy
 moetē omgekeert weerde ende scamē

hem seer sneltick **H**eer gif hem
die ewige rust. ende dat ewige licht
moet hem liechte **Ant** Keer di om
re ende wt trecke mijn seel. wāt hy en
is iden dote niet die dynre gedenke sal

Heer mijn god in dy heb **psalm**
ich gehoep. behoudt mi vā alle
genē die mi veruolgtē ende verloes my

Op dat hi sulc stont als eyn lauue
niet en grijp mijn seele. als hy niet
is diese verloese off behoude **H**eer
mijn god ist dat ich dit heb getae
dat boesheit is i mynē handē **H**eer
ich wedergegoude dien die mich quade
weder doen. soe sal ich te recht affual
len ydel van mynē viandē **O**oe
uolge die viant mijn seel en begrepe
ende vertrede mijn leuē in die eerd en
vmake mijn glory te gestubbe **S**tit

87
op heer in dinē toorn. ende vhoefge dy
indē eynde mynre viandē. **E**n stat
op heer mijn god in dat gebot dattu
gebodē heues. ende die verjaderinge
der volke sielē dy ontsaē. **E**n om
se soe gae weder int hoge dy heer
richtet die lude. **R**ichte mi heer na
mynre rechtuerdicheit. ende na my
re onnoselheit bouē mi. **D**ie boeshē
der sunders die volwasse. en du god
saus te recht wysē den rechtuerdigē
die onder vindes die herten en nyeren.
Mijn rechtuerdige hulpe is vanden
heer. die behoudet die rechtē vā hten.
God is ein gerechte richter stark
ende lidende. sal hy hem op alle sond
lange dage toornē. **M**eert dat ghy
niet en weder bekerdet soe sal hy bli
uende satdē sijn sweert. synē boege heet

hy gespannē ende heette toegemaect
Ende in dē boge heet hy bereit waer
des doots. sijn gescutte heeft hy gemaect
mit brandē **S**ich hy baert onge-
rechticheit. hy ontfinc dat drouwe
seer ende heet gewonnenē die boesheit

Hy opende die onreine diephat
wtgruesse. ende viele in die tulle. die
hy gemaect hadde **S**ijn drouwe
seer sal weder keere in sijn hoest
sijn boesheit sal nedergaen int ho-
ste van sijnē hoeste **I**ch sal den
belien nae sijnre gerechticheit. ende
sal singē den naem des alre ouersten
heeren **H**eer giff hem die ic **A**m
Op dat hy sulstont als ein leuwe
en grijp mijn seele. als hy niet en is
diessē verloesse off behoude **V** Dan
der porten der helle. wtum hee hoer

78
lede. **P**ater noster Ende en leyt ons
niet in bekoringe ic **D**y eerste les
Spaer mi heer. want mijn da-
ge en sijn niet. wat is dy my
he dattu hem groot makes. of waer
om setstu dyn heert weder hem.
Du visenteers hem ider dageraet.
ende haestelick puefftu hem **H**oe
lange en spaerstu hem niet. noch en
laesttu mi niet dat ich slinde myne
speckel. Ich heb gesundicht. wat sal
ich di doen. o heerte der menschen.
waer om hestu ^{me} gesat contrari wee-
der dy. ende ich ben my selue swaer
geworde. waer om en afneemstu ^{socht} va-
ren niet mijn ^{sonden} funde. ende waer om
en afneemstu niet mijn ^{sonden} boesheit **D**ich
en ich slaep indē gestubbe. en suetk
hu mich vroech ich en sal niet bliuēde

syn **ken** Heere die dine dienres gesen
pen heues ontferm haere ende wat sy
lasters in die dat se die viant bedrog
heet vergadert hebbē. Dat affwasch
mit vergiffenis due di bist mild en
ontfermhertich **v** Of in hem sy
einige schuldē die pine weerdich syn
off einge misdadē weder dine groote
heerlicheit. Dat aff wasch **dy ij** les

Dijnre sielen verdriet mijns
uens. ich sal mijn spracck la
gaen weder mi. Ich sal sprekē in die
bitterheit mijnre seelen Ich sal seggē
goede en wil mi niet verdoemē
mi waer om ordelstu mi aldus
Dūct di dat guet offtu mi onrecht
des en vdruckdes mi twerck dym
hande. ende helpes den raet den gan
re die van dy sijn gekaert **D**ijn die

die vleischelike ogen. off siestu als dy
mynsche siet. Syn dyn dagē als des
mynschen dagē. en̄ dyn iare als die
mynschelike tyden. in dien dattu soe
kes myn boesheit ^{ende} ^{onder} ^{van} ^{der} ^{hand} ^{en} ^{der} ^{hand}
myn sundē. Ende dy sulst weetē dat
ich niet verkeers en heb gedaen wāt
en is niemāt die van dynre hant
brekē mach. **En** Dijn hande
heer hebben mi te mail gemaect ende
hebbē mi te mail gesoort. mer ich
en minsch geborē vande ^{vijf} ende die de
en leeft. heb gesundicht ende boesheit
gemaect. In dinē aensichte **v** As
tu comes te richte en wil my niet v
duenē. op dat die vicant niet en ver
wilt op my. In dinē aensichte **Dy**
Dijn hand heer hebbē **vij les**
mi gemaect. ende hebben my

te mael geformt al omenndom. ende
aldus haestelick vwerpstu my. **I**ch bid ghe
dinc dattu mi als slyck maekdes ende
dattu mi sals weed brengē in gestubbe
⁵¹ **H**eeftu my niet als melck gemolken
ende als keese. heeftu mi te gader gero
nen. **D**u heeft mi gedeit met vel
~~ende~~ mit vleisch. mit bene ende mit
segnē heeftu mi vergadert. **L**euē ende
⁵² **B**armherticheit gaesttu my. en di
visandinge heet bewaert myner
geest. **K**em **I**ch bidde gedinck dattu
mi als slyck maekdes ende dattu mi
sals weeder brengē in gestubbe. **H**eeft
stu mi niet als melc gemolke en al
kees heeftu mi te gader geronne.
heeft mi gedeidt mit vel en mit vlesch
mit beene ende mit senuwe heeftu
mi vगतert. **v.** **L**euē ende barmhert

vandiu

richat gaeffstu mi. ende dyn ~~bisonten~~
ge heet bewaert minē geist. Heeffstu ic

Die heer **D**y ander nocturn
regeert mi. ende mi en sal niet
beduickē. inder stat der weidē daer hi mi

stede **O**p dat water der wederma
kingē. heet hy mi opgeuoet en bekeer
de mijn seel **H**y voertleide mi op dy
side der rechtuerdich^t om synē naeme

Mant off ich wanderde int mids des
scheems des doots. ich en sal dat quade
niet ontfien wanttu mit mi best

Dijn ruete ende dyn staeff. di troef
in mi **D**u heefs ein tafel bereidt
voor minē aensicht. tegen die gheen

die mi beduickē **E**nde du heefs vet
smauct mijn hoeft in oly. ende myn
sick die dronkē maket hoe oudaer

hy **E**nde dyn ontfermherticheyt

m. ende
ly bid ghe
des ende
gestabbe
mothken
nder ghe
met vel
ende mit
Leue ende
en di
mynen
ck dattu
dattu my
bbe heef
ke en al
ronne
anz bla
heefftu
barmher

mi nauolgen alle die dage mijns leuens

Ende op dat ich inwoen in de huy
des heere in lanchheit der dage **H**

giff hem. **Ant** In der stat der weide
hy my settede **Psalmus**

Gotti heer heb ich verheue mijn
seel. mijn god in di betrou

en laet mi niet scamē **E**nde mi
viand en laet my niet bespottē. want

alle die di verbeidē en suelē niet
fuyt waerde **A**lle die bose ding

doen welidelic. die moetē waerde
fuyt **H**eer bewijs my dyn weegē

ende wileer my dyn pade **B**edyn

ge heere mi in dynre waerheit en
leer my want du bist god mij he

geuer ende alden dach heb ich dy ver
beidende verwacht **A**l eeder dach
heē dynre ontfermenisse. ende dynre

ontfermherticheidē die van ewicheden
Oie achtelatenisse mijner lofet
 ende mijner swetenheidē. en wille hēe
 niet gedenkē **M**er gedinck myre
 vae dijner ontfermherticheit due hēe
 in dijner goetheit **O**ie heere is
 licet ende gerecht. daer om sal hy ewe
 trouē den genē die ^{h^{em}} misdoen iden wee-
 ge **H**y sal te recht wysen die sacht-
 modigen int gerichtē. den suethytigen
 sal hy leeren sijn weege **A**l die wee-
 ge des heeren sijn ontfermherticheyt.
 die waerheit den genē die eyschen
 sijn testamēt ende sijn getuge **O**er
 dine naem heer saustu genedich we-
 sen mijner sundē wanter voel is
Mye is die munsche die den heere
 misiet. hy sette hem die ewe inden
 weege den hy verkoes **S**ijn spel

sal bliuē in guetē. ende syn saet sal
erue die eerd. **D**ie heer is eyn fier
manēt dien die hem ontsien. en syn
testamēt op dat hy hem opēbaer wor
de. **M**yn ougē sijn altoes tottē hee
want hy sal afreckē mijn voete van
den stricke. **G**esye in my ende ont
ferm mynre want ich einich en danc
ben. **D**ie bedrucknisse myns harte
sijn vniēnichfuldicht. wtneem my
van mijnē noede. **S**ie mijn nede
heit ende mijnē arbeit. en vgeue alle
mijn achterlattenisse. **G**esye mijn
viand want sy sijn vniēnichfuldicht
ende mit boesen hacte hebbē sy my
gehaet. **G**ehuet mijn seelē ende
nem my en laet my niet scamē want
ich ghecept heb in dy. **D**ie onoghe
ende die gerechtē hynghen my aan

want ich ghehoep heb in dy vberde
dochde **V**erloes god israel. vā alle
sijnre bedrukenisse **H**eer gif hem

Ant Die achterlatenisse mijnre io
set ende mijnre onwetenheidē en wil
oore niet gedencken **Psalmus**

Die heer is mijn inlietunghe
ende mijn heil. wien sal ic ot

Die heer is eyn beschermmer mys
leues. van **v**i wyen sal ich beuen

His die hundende nakē op mi. op
dat si eten mijnē vleisch **M**ijn vi

nd die mi druckē. sy sijn gekrenct
ende sijn geuallē **E**st dat sy tegē

my setten hoer heer mit tentē. mijn
heer en sall niet ontsien **E**st dat

opstaet die stryt. weder my. in dat sal
ich hopen **E**yn bat ich vande heer

dat sal ich erschen. de suekē op dat ic

wone in dē huse des heēn al di dage
myns leuens **O**p dat ich sien den
wille des heēn. ende visentiere sinen
tempel **M**ant hy bedecte my in sy
nē tabernakel in dē dage der boeser
hy beschermde my in dat verborghen
syns tabernakels **I**ndē vaste sy
verhoerhd hy my. ende nu heet hy
hoecht myn hout bouē myn viand
Ich ginc om ende om ende al
dende offerde ich in sinē tabnakele
fer der ruerend stūmē. ich sal dē he
singē ende einē psalm spreke **H**oer
hoer heere myn stim daer ich mede
riepe totti. ontferm myns ende
hoer mi **M**yn hert sprack aldo
totti myn aensicht heet dy eyssche
de gesoecht. dyn aensicht heer sal
ich eysschende suekē **D**yn aensicht

en keer niet van my. noch en afneig
 dich niet in toorne vā dynen knechte
Heer mijn hulp heer en begreiff my
 niet. noch en vsmact my niet god my
 volgeuer **W**ant mijn vader ende
 mijn moeder hebbe mi gelate. mer
 die heer aennaem mi **S**ette my
 in ewe in dynen weege en te recht
 wisse my inde gerechtē pade om my
 vande **E**n wil mi niet oeuue
 in die sielen dier dy my bedrucken
 want die boese getuge stoenden op te
 in my. ende die boesheit heet haer
 suer gelogen **I**ch geleue te
 in die guete des heeren inde lande
 der leuender **W**erwachte des heere
 werck manlic. ende dyn hert weerde
 mede gesterct. ende verbeidende luyt
 in heer **H**eer giff hem die ewig

di dage
 sien den
 ree sinen
 my in sy
 der boeser
 borger
 vaste ste
 heet hy v
 yn vian
 ende ald
 Enakel
 sall de he
 ke **W**
 ch mede
 s ende w
 ck ald
 yssche
 heer sal
 n aensicht

Ant Ich geleuue te sien die guede
des heerē indē lande der leuender.

Die heer mede settese mitte princē mu
ten princē sijns volx. **Pater noster** E
de en leidt ons niet i betoer **dy uij les**

Antwoerde mich hoe veel boeshe
den ende sundē heb ich mijn ad
terlatenisse toen my. **Waer** om be
stopstu dyn aensicht. en houdes my
voer dynē viant **Tegen** den blaet
vande winde geuoert woert toenstu
dyn ~~aensicht ende houdes~~ macht en
du veruolges ein droege aef. **Want**
du scrijfs tegen mi bitterheiden. ende
wils my vernietē mitte sundē mijn
roget. **Du** heues geset mijnē voet i
den senuwē. ende heues nauwe ont
houden alle mijn padē ende heues
die voetspappē. mijnre voete gemant

Die als vuyt eterte tuete weerde sal
 ende als ein deit dat gheeten woert vā
 den mottē **K** Heer ontbind hoer see
 len van allē bandē der sundē Op dat
 vnder glorie der opstantenissen w
 ich wesen moete dat sy opuerwac
 coete onder dinē heiligē **v**. Heere
 giff hem die ewige rust. ende dat ewi
 gē licht moet hem liechtē Op dat
Die mensche gebore **Dy. v. les**
 vandē wijue leuet cortē tyt ende
 woert veruult mit voel iamerheyden.
 Die als ein bloeme woert coemt ende
 woert te wreue. ende gheet ewech als
 die scade. ende en blyft nūmermeer i
 onen staet Ende du houdes voer wer
 dich dattu op dusdanigē oplukes dyn
 rigē. ende te leidene hem mitti int ge
 richte. Wy mach veyne makē dat ontfā

gen is vā onreine sate, dan du die al
lein rein bist. **L**ort sijn die dage des
menschē tjetael dynre maende is by
dy. **D**u heues gheset sine tmine dy nu
vorder gaen en moegē. **D**aer om aff
ganc van hem ein weenich op dat
hy ruste mint dat coem sijn gewon
schende dach als eyns huedinx. **K**
Wy bidden dynre goedertierenheit
god vader alre goedertierenste dattu
gewerdigen wils hem te geue luyt
ge ende rustige wonige. **V** **O**ntfer
mer ende ontfermhertige alre lief
lickste mynaer der menschē. wy yn
nige verbidde dyn goedertierenheit
Dattu gewerdigen. **D**y **v** **l**es
Wye sal mich geue dattu mich
ider hellen beschermes ende be
huedes mint dat ouer lyde dine ver

volgenheit. ende mi settes tijt daer
 tu mynre weeder in gedenkes **Der**
 moestu dat die doode anderweiff sal
 laue **In** allen dagen daer ich nu rid
 trück in vechten. verwacht ich mint
 come mijn bynnē verwandelige
 saust mi roepē. ende ich sael dy āt
 worden. **Du** saust den werck dynre
 ande reikē dyn rechter hant oer
 heues ouergetelt mijn genge
 mer spaer heer mijn sunden **Kem**
Oer ons god wy biddē dy. dattu ont
 die seelen der begraenre daer
 dyn bloet om gestort heues **Be**
 danck dat wy sijn gestubbe ende
 die minsche is als hopy ende als dy
 bloeme des ackers **v** **Ontfermich**
 de ontfermer ende gerechtich heer
Ere in dynre **Dy iij nocturn**

verbolgenheit en strave mich niet,
noch in dynē toern en berespe mich
niet. **W**ant dyn gescutte steken in
mich ende du hebs geueft dyn han
op mich. **G**yne gesontheit en is
in mynē vleische van tegenwoordich
dys toorns geyn vrede en is i my
nē gebeynte van tegenwoordich
mynre sunde. **W**ant myn bocher
den sijn myn hout bouē gegaē, ende
sijn op mi beswaert als cyn swaer lak.
Myn lyclauwē sijn vuyt ende wa
dore van tegenwoordichheit mynre on
wyssheit. **O**nsalich ben ich gewoede
ende ich ben gecromt mint tottē ende
ende alden dach igient ich bedruest.
Want myn lende sijn vuyt mit
spottinge, ende geyn gesontheit en
is in mynē vleisch. **I**ch ben gedruet

ende genedert alte seer. ich brende vā
suchtē mijns hertē **H**eer alle my
begerte is voer dy ende mijn suchten
en is voer di niet vborge **M**ijn hē
is in mi seer gestuert mijn cracht
est mi begeuen. ende dat licht my
ougen en is niet mit mich **M**ijn
vriende ende mijn neeste sy geneecte
ougen my ende stoende **E**nde die
ich mich vare die stoende verre van
mich. ende die mijn seele sochte die
voren mich macht **E**nde dy mich
vade dingē wtsochte die spraken
vlyede ende dachtē alde dach vals
vade **M**er ich als eyn doue en hor
de niet. ende als eyn stōme dy sine
mont niet op en luyt **E**n ic ben
vwoorde als eyn mīnsche die niet
vhoert. ende geyn wederprekē en

heet in sinē monde **W**ant in dy he
re heb ich gehoeyt du saus my vhoerē
mijn god **W**ant ich sprack op ge

ne tyt en moete mijn viant hem
op mich veruouwe. ende als mijn
vuet beweacht weerde. soe sprake
op mich groete dingē **W**ant ich

in die slage der pinē bereit ben. en
mijn wee is altoes i mijnē aensicht

Want ich sal kūdigen mijn boes
heit. ende om mijn sinder dinken

Mijn viand leuen ende syn gese
dicht op mich. ende syn vmenichful
dicht op mich die mich boeslick ge
hait hebben **D**ie quaet voer ge

wedergeue die hebben mich aff
trect. want ich die guetheit na
volchde **E**n begheue mich niet

mijn god. ende affgae niet van

mich **D**inck in myn hulp heere
god myns heils **H**eer giff hem ^{ic}

Ant En begeeff mi niet heer myn
god. en affgae niet van my **psalm**

Salich is hy di daer iwendelic
versteit opten noetdroftigen

ant opten armē. unde quade dage
sien die heer verlossen **D**ie hee

houdene ende makene leucidich
ende makene salich inder eerde. ende

en ouerghefs niet in die seele sinre
wande **D**ie heer breng hem hulp

dat bed sin droeughen seers al
sin gespreide bed heestu omgekeert

in sinre cranckheit **I**ch sprack
heer ontferm dy myns. maick ge

sent myn seel. want ich dy gesondicht
gela **M**yn viand sprake mi qua

wanneer sal hy sterue ende sin

naem vgaen **E**nde waest dat
hy binne inghenck. op dat hy sagh
hy sprack ydel dingē. sijn heet
heeft hem seluē boesheit vgaeden
Hy wtginck butē. ende sprack
dat selue **T**egen my ruynde alle
mijn viand tegē my dachtē sy mi
quaet **E**in bose wort sette sy tegē
my die daer slaept en sal hy niet
meer doen op dat hy verrise **M**
die munsche mijns vrede in dien
ich betroude. dy mijn broet aet dy
heet groetelick vmeertet dy onrecht
tredinge op mi **M**er du heet
ferm dy mijns ende verweck mi
wader ende ich salt hem vergelden
In dien bekandich dattu mi
woudest dat mijn viant niet en sal
verrouwe bouē my **M**er mi ont

franchistu om myn onoeselheyt
 ende mede vestetse my voer dynen
 aensicht in ewicheit. **G**ebenedyt
 sijstu heere god van israhel va ewit
 wat in ewicheide dat geberd dat
 werd. **H**eer giff hem die **Ant**
 waerk gesont heer myn seel wat
 ich dy gefundicht hebbe. **Psalmus**
Als dat heert begeert totte fon
 teyne der wateren. alsoe begheert
 god di myn seele tot dy. **M**yn
 seele heet gedorst tot goede der leue
 fonteyne waneer sal ich come
 die openbaer verschyne voerde an
 licht goeds. **M**yn tranen waeren
 myn broet dach ende nacht alsine
 my dagelic segjet waer is dyn god
Dese dinghen heb ich ouergedacht
 ende wintgout in my myn seel wat

ich sael ouergaen in die stat des in-
derlike tabernakels hent totte huse
goods **I**nder stemen der hoghe
vroude ende des beliens is dat gela-
dies di daer werstapt **M**aer om
bistu bedruest myn seel. ende waer
om verstuertu mich **K**oep in ghe-
want ich hem noch belien salichge-
uer myns aensichts en myn god
Got my seue is mede verstuert
mijn siel. daer om sal ich dynre gh-
duicke vande lande der iordanen ende
hermoeyen vande deyne berghe
Dat afgront aenroep dat afgront
inder stemen dynre cathariden
Alle dyn hoeghe ende alle dyn
bluede syn ouergaen ouer my
In dien daghe gheboet die he-
syn ontfermherticheit. ende inder

nacht synen sandk. **G**y my is
 myn gebet tot god myns leuens.
 ich sal tot gode spreke du bist my
 ontfanger. **W**aer om vgeetstu
 my. ende waer om gae ich bedroeft
 is mich die viant pijn aenduet
Soe als myn bene te breke. soe
 waaken mi scandelick myn viand
 die my bedrucke. **A**ls sy tot my
 segge op elken dach waer is dyn
 god. **W**aer om bistu bedroeft my
 sel. ende waer om meede vstuerstu
Hope in gode want ich hem
 och belien sal heilgeuer mynes
 aensichts ende myn god. **H**eer
 giff hem. **A**nt. **M**ijn seel heet ghe
 roest tot gode der leuender fontey
 nen wanneer sal ich kome en ope
 ner verschyne voer de aensicht god

lat des in
 totte huc
 hoghe
 dat gel
Waer om
 die waer
 oep in g
 salichge
 yn god
 verstuert
 dynre g
 danē end
 beghie
 dat aff
 raden
 die dym
 uer my
 die die
 de inde

.v. En geest niet heer den beest
die sielen dier die di belien. ende die
seelen dynre armer en vgeet niet
mit eynde. **D**ater noster Ende
leit ons niet in becoringe **dy vijles**

Mijn geest sal weerde gedünnet
mijn dage soelen cortte. ende
allein is my daer boue dat geest
Ich en heb niet gesundicht en mijn
oghe woent in bitterheiden **D**ryen
heere ende set my by dy. ende wille
hant du wils vechte tegē mi. **M**ijn
dage sijn ouerleden. mijn gepensel
sijn verstroyt quellende mijn hart
Sy keerden den nacht inde dach en
nae den donckerheide anderweest
hoep ich dat liecht **E**est dat ich
beidende gedoghe die helle is mijn
huys. ende ich spreide mijn beddekyn

in die donkerheide Ich seide den vuyple
 Du best mijn vader. den worme
 ghy sijt mijn moeder ende mijn suster
 waer is nu dan mijn vbeidinge off
 mijn gedoethsamheit Du bis heer
 mijn god **¶** Verloestse heer vanden
 myne der hellen. Du brakes dpe me
 chelsche porten ende visentierdes die
 sette. ende gaves hem licht op dat
 dy sagen die daer ware inde pynē
 der hellen. **v.** Die daer riepe ende
 make du bist toe gekome verloeser
 der werlt Die brakes **Dy vuy les**
Dijn gebeinte als dat vleysch v
 teert was hienck aen minen
 el ende mijn lippen sijn alleyn ge
 leue omtrint mine tandē. ontfer
 met v minre ontfer v minre su
 delingh ghy mijn vriend. want dy

hant des heere heet mi gheruett
Waer om v'volcht gy my als god en
weerd't verlaedt van mynē vleysche
Wy sal mi geue dat gescreue werden
mijn redene. Wie sal my geue dat si
wtgegrauē werde in ein boeck mit
eynre yseren griffien. off mit einen
loten plūbete. off dat si werden ge
houwē mit einē beitel i einē kiesel
ghe. Want ich weet dat mijn vloesse
leest ende dat ich indē ionckste daghe
weeder op staen sall vander eerde En
ich sall anderweeff omgedaē werde
mit mynē vel ende sal in mynē vleysche
god syen. Den ich selue sien sall
ende den mijn ougē besouwē sullen
ende gein ander Dit is mijn hoop
die my beholde geset is in mynē sact
Remijn verlosser leeft en in den

onstken dage sal ich weder op staen
 Ende alle mijn gebeinte sulte wed
 vernuuet weerde ende i myne blei
 sche sal ich sien myne heer **S** **A** myn
 sel loue den heer ich sal den heere lo
 en i myne leue. ich sal singe my
 nen gode soe lange als ich sijn sall
Brueters sijn wy **Dy w les**
 Ballein in desen leue hopende
 in xpristo. soe sijn wy die iametlick
 ste van allen mensche. **A** her nu is
 xpus. weder op gestaen vand doot
 ie ierste vande slapende. wat by
 in minschē is come dy doot. ende
 by den minschē die weder op verri
 sse der dooden. **E**nde als i adā
 alle minschē sterue. alsoe suelē le
 endich weerde alle minschē in
 xristo. **A** her elck in sine geordende

graet. Ende die ierste vā alle xpūs
Daer na die xpūsto toebehoere die
sijnre toetomst geleust hebbē. Daer
nae eest eind als cristus opgegeu
heet dat rijck god den vader als hy
geledicht heet alle pūnslicheit ende
mechticheit ende crechtige heedlich
Mer hy moet te vore regneere wint
hy alle sijn vianit sett onder sijn vo
te. Ten lesten sal verderft weerde die
vianit die doet. want alle dingē heet
hy geworpē onder sijn voete. Mer wat
hy sprecht alle dingē soe sijn hē sond
twuel alle dingē onder geworpen
wtgenomē dien die hem alle dingē
ondergeworpē heeft. Mer als hem
alle dingē ondergeworpē weerden
soe sal hem oech die soen ondgewor
pen sijn. die hem alle dingē onder

geworpen
gen in
god i re
he staet
re gelou
in sond
onderge
peruten
niet en
crays ge
die spade
guetertu
sp dat
God
re
Ende
miferen
Massa
oesheit

geworpē heet. op dat god sy alle di-
 gen in alle dingē **Item** **Evangelij**
 god i wes macht steit die mīscheli-
 che staet. wy biddē dattu die seelē al-
 re gelouuiger doodē ontbinst vā al-
 re sondē. Op datse die doet niet en
 onderijue. ende datse die vrucht der
 penitentiē die hoer wille begeerte
 niet en verliesen. **v.** Du die int
 roups gesat ontfieng den mordeneer
 die spade berouuis hadde. wy bidden
 quetertiedick aff wassch haer sundē
 op datse **Ad laudes psalm**
God ontferm dy mijns. nae dyn
 re groter ontfermherticheyt
Ende nae mēnichsuldicheit dymre
 misfermenisse deluwe mijn boesheit
Wassche my voertmeer vā mijnve-
 sesheit. ende reinige mich vā mijn-

re funde **W**ant ich myn boesheit
bekenne ende myn funde is altoes
tege mich **O**y alleyn heb ich ghe
fundicht ende quaet heb ich voer
dich gedaen. op dattu gerechtuadich
werdes in dynē woerden ende op dat
stu vernines alstu werts gericht
Sie aen want ich in boesheidē on
fangē ben. ende i fundē ontfient mich
myn moeder **S**ie aen want du
die waerheit gemint heues. du he
ues mich die onkūdighe ende ver
hollen dingē dynre wūsheyt geo
penbaert **D**u saust mich bespa
ken heer mit ysop ende ich salt w
den gereinicht. du saust mich w
schē ende ich sael wit weerde bou
snee **D**u saust geue mynē oren
blytscap ende monde. ende die voer

moedich de gebeinte soele seer ver
 vrouwe **A**eskeer dyn aensicht
 van myne sunde ende deluwe al
 mijn boesheid **G**od scep i mich
 een veyn hert. ende den veychten
 geest vernuwe i myne bynnenste
En werp mich niet va dynen
 aensicht. ende dyne heiligen geest
 en nem niet va mich **G**eef mich
 weder die vroude dyns heilgeuers
 ende mitte vorstelike geest gestadi
 te mych **I**ch sall dyn weege de
 sen leere. ende die di niet en oefe
 en soelen tot dy bekeere **V**er
 loos mich vande bloede god. god
 myns heils. ende mijn tonge sal
 verhoefte dyn gerechtich **H**eer
 en sals op doen mijn lippe. ende
 mijn mont sal voerkundighen

dyn loff **A**nt hedstu gewilt
offerande ich hedse dich ommer gege
ue. dich en sal niet luste inde offer dat
men te mael vbernt **E**yn bedroef
geist is eyn offerand goede. eyn rou
wich ende ein vnedert hert en saust
tu god niet vsmade **H**eer doet
guetlick in dynē guede wil myt
syon. op dat dy mynre vā iherusalē
getimet werde **D**an saustu ont
faen offerande der gerechticheit of
fergtuē. ende datmē te mael ver
bernt. soe sultē in sette op dynē al
taer caluere **H**eer giff hem uē
Ant Die oetmoedige gebeyntē
len hoge vernouwen ten heer
God di betamt loue sanc in
sion. ende di sal betaelt wor
den die geloefste in iherusalē **A**

hoer mijn beede totti sal komē alle
 vleysch. **D**er boeser woerde dpe v
 syn vermogēder gewoerde bouē ons
 ende onse affkeringē van dy saustu
 madich weesē. **S**alich is dy de
 wtuerkorē ende aen genomen
 heues. hy sal iwone in dynē wyde
 woerhoue. **A**y suelē woerde vuult
 den guetē dyns huys. dyn tēpel
 is heilich wonderlick i geweghener
 gerechticheit. **A**erhoer ons god
 ons salich geueē hoep alre eynden
 der eerden ende verre in die see.
Du bereides dy berge in dynre
 macht om gefoerdit mit macht.
 die beweges den grond der see dat
 schuit synre geluen. **D**at heidē
 vlek sal woerde beweecht ende die
 wone die leste eynde soelen hem

A teiken

ontfruchtē van dinē. **D**es wtgāns
der mettenē ende der vesperē saul
tu verwaellustigē. **D**u visitēde
dy eerde ende makessē dionkē. du
vmenichfuldichste sie ryck te make.
Die bluet gods is vult mit
water. du heues bereit hoer spise
want alsoe is haer bereidinge
Hoer riuierē maek bynnē dion
ken ende vmenichfuldige haer
boertē. in synē druppē sal verblī
die daer groyt. **D**u sals gebened
en die croen des iaers dynre lieflic
heit ende dyn veldē suclē weerden
vult mit volre vrocht. **D**ie sijn
nen vander woestine sultē vet we
den. ende die hoeuele sultē weerde
gefjoerd mit hoger moude. **D**ie
wedere der scaep sijn gcleidt. ende

die dalen sullen oueruloye va weite
 so sullen roepē ende loue sanck seggē
Heer giff hem **Ant** Heer vhoer
 mijn beede tot di sal komē al vleisch
God mijn god van **psalmus**
 dien dat ierst beghint te lieth
 en waek ich tot dy **M**ijnre seelē
 wiste in dy. hoe menichfuldelick be-
 geerde dy mijn vleisch **I**ndē woef-
 ten lande indē onweege ende daer
 geyn water en is daer verscheen ich
 als in heilige begeerte. op dat
 sage dyn cracht en dyn glory
Mant beter is dyn ontfermhē
 cheit bouē leuē. mijn lippē sullen
 dy louen **A**ldus sal ich dy gebe-
 dedien i mijnē leuē. ende sall in dy
 en naem verheffen mijn hande
Als mit sineer ende mit vettich

werd vult mijn seel. en mijn
mont loue dy mit lippē hogher wo-
lichheit **A**ldus waes ich dyns gh-
dechtich op mynē bedde in dy wil
ich vroe verst dinkē. wantu mijn
hulper hebs geweest **E**nde ond-
die bedeckenis dynre vloegelē wil
ich hoethlick vernouwē nae dy al-
hynck mijn seel. dyn reththant
ontsienck my **M**er sy suchte
siel te vergees ijaen moete sy in
dat nederste der eerde gegeuē wer-
dē. sy in dy hande des sweerts. sy se-
len werden der vossen deel **D**ie
nunck sal sich verblydē in gode.
alle die in hem sweere sullen ghe-
loest werde. want bestopt is dy mond
der gheeuere die quaet spreken **ps**
God ontferm sich onser eerde

gebenedie ons. sijn aensicht ulech
 te hy op ons ende ontferm onser
Op dat wy in eertryck moegen
 kunne dine wech. ende ond' alle
 volke dyn heil. **G**lien moet dy
 dat volck. dy moete belie' alle
 volke. **H**em verblyde' ende hoefte
 vernouwe. die gemeine lude wat
 du richtes dat volck i' gelyckheide
 ende dy gemeine lude opd' eerden
 ludestu. **G**lien moet dy god
 dat volck. dy moete belie' alle vol
 dat eertryck heet sijn vrocht
 geue. **O**ns moet gebenedie
 god ons god ons gebenedy god.
 ende hoem moete ontsien alle gyn
 en van eertryck. **H**eer giff ic
 Heer dyn rethant ont
 sprack int psal. **S**inck my

middel mynre dage. ich gae tot
portē der hellen. **I**ch suetcht dat
ouerblyuē mynre iare ich sprack
ich en sal god den heer niet sien in
lante der leuēder. **I**ch en sal vor
meer niet aensien den munsche en
den woner der rustē. **M**yn ghe
boerte is aefgenomē ende toe god
gewondē van mi als eyn tabernā
kel der heerden. **M**yn leuē is be
snetē geluck als van dien di woer
doe ich noch begonste ondersneit
hy my vandē morgē tottē auont
salstu my eyndē. **I**ch hoeppe
munt ten morgē als ein leuē
alsoe te wreiff hy alle myn beyn
Vandē morgē tottē auond sal
tu my eyndē als eynre swaluwer
ionck. alsoe sal ich roepē als eyn

duue sal ich gedinckē **M**ijn ou
 gen sijn gedunt in op te sien int
 hogen **H**eer ich lyde geweld ant
 woerde voer my. wat sal ich seggen
 off wat sal hy my antwoerde als
 zyt selue gedaen heb **I**ch sal dy
 weder dinkē alle myn iaren in
 bitterheit mynre seelen **H**eer of
 mē aldus leeft en is in aldus danē
 dingē myns geistes leuē du sals
 mi berepē ende leuēdich maken.
 sich in vreden is myn bitterh^t alre
 bitterste **M**er du wtruckdes
 myn seel op dat sy niet en v^ogienge
 du verwoepste achter dinē rugge
 alle myn sunde **M**ant dy helle
 en sal dy niet belien noch dy doet
 in sal dy niet louen. sy en sullen
 niet v^owachtē dym waerh^t die ned^e

gaen i dat neder water. **D**ie daer
leest die daer leest hy sal dy behou
als ich hude. die vader sal den kin
dere cont doen die waerheit. **H**eer
behout mi ende onse salme sullen
wy singe alle die dage ons leuens
inde huysse des heere. **H**eer giff
An Heer wittreck haer seelen
vand portē der hellen. **psalmus**

Loest den heer ghy vandē h
mele. loesten inde hoegen

Loest hem alle sijn engelē. loest
hem alle sijn crachtē. **L**oest hoe
son ende maen. loest hem sterre en
licht. **L**oest hem ghy hemele
hemele. ende dy watere dy bouē
den hemel sijn moetē loeuē dē na
des heere. **M**ant hy sprack en sijn
sijn gemaect. en hy geboet ende sijn

108
borde gescapē **H**y satse ewelick
in ewicheit. hy sat dat gebot dat
niet achter bliuē en sal **L**oest den
heer ghy vander eerde. heimlike wee
te ende alle afgronde **Q**uyt hae
el sine ys vint der wage. dye
recke dat wort des heere **B**er
gt ende alle houele vrochtbaer hout
ende alle teder boeme **G**eeſte en
alle veē serpente ende vogele geue
bet **K**onige der eerde en alle vol
ke. prince ende alle richte ider eerden
Konige ende meechde oude mitte
nige moetē loeuē den naem des
heere. want syn naem alleyn ver
hoecht is **S**yns werdelike belien
te is bouē hemel ende eerd. en syns
recks hoern heeft hy verhoecht
Louesantck allen synē heilgen

den kintere van israhel den volck
dat hem genaket **S**ingt den
heer nuwe sanck syn loff is inder
heilgen vgtadering **I**srahel ver
blyde hem in dien di hem gema
heest ende die dochtere van syon
hoge vrouwe sich in hore conu
Sy moete loue sine naem in
drechtige versamete sange inder
bonghe ende inder sanctorie singe
sy hem **M**ant den heer wael be
haecht in syne volke. en die sacht
moedighe heet hy verhoecht in sa
ltheiden **I**n glorie sullen hem
die heilge hoge vrouwe in ha
ren slaepcamere sullen sy hem ver
blide **D**ie hoge vroude gods sal
weesen in horen keele. ende sweete
op beide syde snidende i hore hande

Om waerck te doen i dien die
 veer geboren sijn. ende om te bescel
 den dy gemein luide **O**m te bin
 den hoer koninge in voethelde. ende
 hoer edeling in hantbande **O**p
 at sy doen moge in hoem dat be
 reue gericht. dees glory is allen
 sine heilgen **L**oest den heer in
 sine heilige. loest den hoe inde fir
 mament sijne crachte **L**oest hoe
 in sijne crachte. loest hem nae der
 menichfuldicheyt sijne groetheit
Loest hem inde gelude der basu
 en. loest hem ider sanctone ende
 inder herpe **L**oest hem in bonghe
 inde in eyndrechtige versameniden
 lange. louet hem inde snare ende
 in organen **L**oest hem i wael
 idende cymbale loest hem i tym

balen der volherteliker blytschap
alle geist loeft den heer **H**eer giff

Ant Alle geiste louet den heer

Gebenedyt sy **Benedictus**

die heer god van israhel
hy syn volck geusentert en verlost
heet **E**nde hy heet ons op geden

den hoern der salicheit in daude
huys syns kindes geslechte **A**ls

hy gesproke heet wtē monde synne
heiliger ppheten. dy vā begynn
der welt geweest hebbe **H**eil wt

onsen vrandē ende van alle der
gheenre hande dy ons haetē **O**m

te doen barmherticheit mit onsen
vaders ende te gedinkē synre heil
ger geloeste **O**en eyt den hy

swoer tot onsen vader abrahā dat
hy hoem ons seluē geuen woud

Op dat wy sonder angst verloest
 vande hande onser viande hem
 diende **I**n heilicheit ende i recht
 uerdicheit voer hoem all ons dage
Ende du kint du saus eyn pro
 het des ouersten heite. wantu sals
 voer gaen voer dat ansicht des hee
 ren te bereiden sijn weege **G**e ge
 ue wijsheit des heils sine volck i
 vergiffenisse euen sonde **M**itte
 binneste der ontfermherticheit
 ons gods. daer hyj ons mede ghe
 sentiert heeft dy wyte hogen
 opgegaen is **I**nlichte heere
 den gene die sittede in duysternis
 sen ende inden scheem des doods
 te leide onse voete inde wech des
 meden **H**eer giff hem ic **Ant**
Ontbint heer haer seele va alle

ly tuppē
 Heer giff
 he
 tu
 he gel wa
 en verloest
 o geru
 daude
 Als
 de sijn
 he hynn
 Heil wa
 der
 te Om
 u onsen
 me heil
 et hyj
 va ja dit
 r woud

der fundē. op dat sy weder op ver
weert mit dinē heiligen. wtademe
inder glorie der opuerstādenussen
vers Ich hoer dy stēme vande he
mel tot my sprekende scryf. salich
sijn dy doten die inde heer steruen
Pater noster. Ende en leit ons nu
Heere gif hem die ewige rust: en
dat ewich. Heer trect wit haer see
len. vander portē der hellen. Ich ghe
loeuē te sien dye guede des heere. in
lande der leuender Heer vhoer my
gebet. ende mijn roepē coem totti
Die seelen alre gelouig **Coll**
doodē moete behouwe deel
der saliger opvrisenussen en moete
werdich weerde te hebben mit dinē
heiligen dat ewige leuē **Dūmits**
dy ihesu xpuste salich behouder der

111
werlt ende coninck der glorien dy
mitte vader ende mitte heilgē geist
leefs ende regneers ewdick sonder
onde. Amen **Psalmus**

Loue siel mijn den heer ich sal
louē den heer in mijnē leuē
ich sal singē mijnē gode alsoe lang
als ich sal sijn **E**n wilt niet be
trauwē in die punce in sonē d' mē
schen daer geyn heil in en is **S**
ijn geist sal witzien en sall wee
re komen in sijn eerde in dien da
te sullē vergaen all hoer gedach
en **S**elich is hy wies sijn hulp
is in iacobs god sijn hoep is in den
heer sine god dy gemaect hemel
ende eerd dat meer ende alle die
meer sijn **D**ie behoedt dy waer
heit in ewicheit hy doet gericht

den genen dy onrecht lyde hy ghyt
spryse den hongrige. **O**ie heer on
lynt dy mitte voete gebonde sijn.
dy heer ihecht den blinde. **O**p he
oprucht die neder geslagene. dy he
mint die rechtuerdige. **O**ie heer
behuedt dy vreemde. ellendige. die
weysen ende weduwe sal hy ontfan
ende die weege der fundere sal hy
stuere. **O**ie heer sal vegneere in
ewicheide dyn god syon. in die ge
buerte ende in gebuete. **H**ee ghy
hem die ewige ruste. en dat ewige
licht moet hem liechte. Sy moe
ten ruste in vrede. **A**me. Hee vhor
my gebz. en myn wepe coem tott
God **A**lst ymants jaer getij
heer der genaden is collectie
geest der seelen dyns dienres ofte

112
dijne dienwessche wies iaerliken
selsdich wije hude begaē cijn steede
der verkoelinge salicheit der rusten
ende claerheit des lichts **Dūmits**

God dy ons vader **Collect**
ende moeder gebodes te eere
ontferm dy guethick ouer dy seelē
onser auwers ende gēst hon verlati
ge van hore fundē. ende alle den dy
ons beuolē sijn. ende dy ons gnet
off quat gedaen hebbē ende dien
wije mesdaen hebbē. ende daer wije
uldich sijn voer te biddē. ende laet
ons sien ende scouwē inder blyt
scaap der ewiger claerheit **Dūmits**
pustū onsen heer. Amen

Heer dent properlick **Collect**
toe behoert tonfermē ende
te spawē. wes genadich alle seelē

ende sonderlinge daer wijt voer
begeeren. vergift hon haer funde
op dat sy vry ontbontē vande bi
den des doots werdich weerde oer
uer te gaen int leue. **Quintus**
xpistu onsen heere. Amen. Colla

Deige heere dyn oren tot
onsen gebede daer dyn di
res din barmherticheit mede bidde
op dattu die seelen dynre dienes
ende dienressche die du vā desen
oertryck heest heite gaen wilt
setten in dat lant des vrede ende
des lichts. ende gonne wilt ge
selscap dynre heilige **Quintus**
onsen heere ihu xpistu dinen
soen dy mitti leest ende regnert
i einicheit des halge geists eyn
god ewelick sonder eynde. **Amen.**

*Doer dy ghen dy van onser vergade
ringhe sijn Ende voer ons vrunde*

God geuet der ghenade *Colla*
ende muner der menschelick
salicheit wyr bidden we oegeme
enre guedertiercheit dattu den
moeders en den susteren onser vga
ringe onse vrienten en onsen
waeltaders die van deser werlt ge
scheide sijn. *Deumids beede der*
saliger maecht marien ende alre
heilige wilt verleene te come tot
en geselschap der ewiger salicheit
Quernits. voer eyne priester

Geeft ons hee dattu dy sijn
dijns dienes ende priesters
die du wittgelejt hebt vande ar
bedelike stride deser werlt gon
net te weesen deelachtich der scha

ren dynre heilgen. **Du Doer voel**

Almechtich god **priesters Coll**
wy biddē dich verleen der see
len dynre dienres ende priesters
selschap der ewiger salicheit denstu
gegeuē hebft te voluere de dienst
dys halgē altaers. **Dumits**

Almech **voer eyns mans seel**
tige ewige god dy nūmer
sonder hoep der ontfermhēicheit
beedē en wordest weest genadich
seelē dys dienres. op datstu hem
die van desen leuē mit belyngē dys
naems gescheidē is does vergade
ren iden getael dynre halgē **Du**

Deige **voer voel manre Collat**
heer dyn ore tot onse gebet
den daer wy ynnichlick dyn ont
fermherticheit mede biddē op dat

den seelē dienre dienres diestu
van deser werlt heeft heitē scheidē
wilst sette int lantschap des vrees
ende des lichts. en wilst gebieden
te weesen gesellen dymre heilgē **Dū**

My biddē **voer eyn vrouwe mensh**
dy heere om dymre gueth^t
wil ontferme der seelē dymre dien
resschē ende dy ghyen dy vand' be
smettenisse der sterflicheit otteyt
is. die sette weder i dat deel d' ewy
gher behaouenis. **Dūmits Doer**

My voel vrouwen menschen
ynnigē aenbeedē heer dy mo
gentheit. op dat dy seelē dymre
diernesschē moete wtgedien wer
den vā alle fundē dy sy nae d' mē
schelich^t bedreue hebbe. en moete ge
reket weerde unde lotte dymre heilgē

der voel
rs Soll
der see
sters ty
denstu
de dienst
mits
s seel
uumer
chheit ge
adich d
stu hem
nge dym
ergade
ge Dū
e Sollat
geber
m ont
op dit

God dy *voer ons alders*
ons vader ende moeder ende
moeder geboden heeft te eeren ont
ferm dy guedertierlick ouer dy see
len onser alders. ende v'geest hem
haer funde ende doet ons mit he
leue in dy vroude der ewiger clac
heit. *Deuermits Voer alle gelouige*

Wy bidden dy hee *zele. eigemen*
verleen dyn ewige ontferrn
herticheit den seelen dynre diene
ende dieneffche daer wy gehoethe
nisse aff halden off dy hon i onse
gebede beuole syn off daer wy al
messen van ontfange hebben en
alle onser alders. ende alre geloe
uiger seele dy in xpusto ruste op
dat hon ewelick woerden mach
dat sy in dy gehoepet ende gelouft

lout hebben. **Deumits** den selue
 onsen heere ihu xpustu dyne soe
 mit dy leest ende regneert in ey
 nheit des heilge geists geists
 on god ewelick sonder eynde **Ame**
die geen die opten kerchoff
grauen sijn. Collecta

Od in wies ontfermenisse
 die sielen der gelouig mistiche
 rusten. geest genadichlyt dijne
 dienes en dieneschen allen
 die hier en in allen andere ste
 en rusten in cristo. vergiffenisse
 van al hoeren funde. op dat sy
 van alre scholt ontbonde. hem
 sonder eind mit di moge v bli
 den. **Deumits** den selue xps on
 sen heer Amen.

s
 der ende
 n ont
 re dy see
 t hem
 mit he
 er daer
 gelouige
 eigemen
 ntfem
 dienes
 choethe
 i onse
 wyal
 ben en
 geloe
 ste op
 mach
 telouft

Faint, illegible text in a Gothic script, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines, with some words appearing in red ink (rubrication). The paper is aged and shows some staining at the bottom.

Fragment of text from the adjacent page on the right. It begins with a large blue initial letter 'D' with red and white decorative flourishes. The text is in Gothic script and includes the following legible words: *Dur*, *h*, *et*, *to*, *dy*, *uyshet*, *u*, *tegen*, *o*, *veerde*, *d*, *ci*, *dat*, *dy*, *en*, *dy*, *ende*, *en*, *yn*, *we*, *ny*, *te*, *heer*, *ih*, *nder*, *ig*, *de*, *yn*, *er*, *na*, *E*, *de*, *ghave*, *de*, *ny*, *mo*, *e*.

Dit beghinē dy getijde vande ewighe

Din seele lieuet *wijshert*
dy begeert inder nacht en
in mynē geist bynnenste
myns hertte soe heb ich vroe gewa
et tot dy. *O* alre daerste ewighe
wijshert ic bid dat dyn begeerlike
ogenwordicheit moet verdruē alle
veemde dyngē wyt mynē hertte
en dat dyn genade moet doerstor
en dy bynnenste camer mynre her
ende crachtelike onstekingē mit
mynre mynne. *Ende* nu o alre suet
heer ihū xpē soe sta ic op tot dy
inder dageraet ende gructe dy van
re ynnester begeerten myns her
en. *Ende* dusent dusent hemelsch
shaven der gheenre die dy dienen
dy moete dy gructe vā mynē waghē

Dit beghinē dy getijde vande ewighe wijshert

ende tienwerff dusent hondert du
sent der gheenre die dy by staē dyc
moete dy vā mynre weegē gloufi
ciere. Ende alle dy daer reyn be
geerte alre heilgē dy moete dy vā
mynre weegē eere. Ende alle dy
suete sange alre creatuerē dy moe
ten dy van mynre weegē louē en
bidde dy om eynē goden doot. om
volcomē vergiffenisse der sonden
En om eyn ewich leuē **Ame** **Met**

Salichheit der seelen ende **ten**
des luces geue ons ihūs xpistus
die wysheit des vaders **Amen**

Heer du salt myn lippē op
doen. Ende myn mōt sal
voertkūdigē dynen loff **G**od w
denckē in myn hulp. Heer tot my
te helpen haest **G**lorie sy. **Alst**

mutatoriu Aenbeede wy dy fonteyn der
 ewigher wysheyte. Ende om dy glory
 haers name laet ons hebbe volherte
 like blytscap **Venite exultemus**
Qoemt laet ons ons seer vrou
 wen ten heer laet ons uibile
 en gode onsen heilgeuer sijn aen
 licht laet ons te voren begriype m
 ediane en laet ons met psalmē tot
 hem volhertelike blytscap hebben
 Aenbeeden wy die ic **W**ant god
 is een groet heer ende eyn groet co
 unck op alle dy gheen dy godlick
 sijn. want dy heer en verdriest niet
 sijn volck. want in synē handen
 sijn alle eynde van eertryck ende
 roechheit der berghe siet hy. En om
 dy glory haers ic **W**ant sijn is
 dat meer en dat heuet hy gemaect

ende dat droeghe lant hebbē sijn hande
geuestet coemt laet ons hem aenbee
dē en laet ons voer gode nederuallen
laet ons scrijven voer den heer dy ons
gemaect heeft want hy is ons hee
ende ons god ende wy sijn volik en
scaep sijnre wordē. Aenbeede wy dy
O ff ghy huydē hoert sijn stemme
en wilt niet verhaerde uwe hertte
gelyck dat v vaders my vertoern
den indē dage der betoringē inder
woestine daer my uwe vaders be
coerden en sagen mijn werken
Ende om dy glorijc **A** iertich
iaer was ich naest desen geslachte
en sprack hem altoes dese dwalen
inder herten en sy en bekandē niet
mijn weeghe ende ich swoer hem
i mynē toorne dat sy niet en sulde

gaen in mijn ruste. **A**enbeede wy
 dy fonteyne. **G**lorie sy den vader
 ende den soen. ende den heilgē geyst.
 Alst was ic. **E**nde om dy. **A**enbeede
 wy dy fonteyne ic **ymnus**
O ihesu suete gedenckenis du
 geues warachtige blydscap
 des hertē mer bouē honich en alle
 druck is sijn suete tegenwoordicheit
Niet en mach syngē dat sueter is
 niet en mach horē dat voliker is.
 niet en mach mē denckē dat sueter
 is dan ihūs dy gods soen **O** ihesu
 myn hope der gheene die yn betrou
 we sijn. hoe goedertiere bistu den ge
 nen die dy bidde hoe guet bistu den
 genē die dy suecke. mer wat bistu de
 gheē die dich vynde **O** ewighe
 wysheit dy ende den vader ende den

m hand
 aenbee
 uallen
 dy ons
 ons hee
 olck en
 wy dy
 stene
 e herte
 roem
 e inde
 ere be
 rken
 tlich
 slecht
 walen
 de niet
 e hem
 en sulde

heilgen geist moete syn gloey in
wicheit. **Ame. Psalmus**

Alle eertryck hebt volherteliche
blytscap totte here segget lo
ue sancck synē naem gheuet gloey
synē loue. **S**egget gode heer hoe
wonderlick syn dyn werke i men
nichfuldicheit dynre cracht sullen
dy alle dyn viande liege. **A**lle
eertryck moet dy aenbeede ende dy
senge loue sancck ende moete seg
gen psalmē dynē nae. **G**lorie sy
Alst was zē. **Ame** Die wysheit
heet haer getimert oyn huys sy he
uet wtgesnede seue colūpne sy heuet
haer ondergedaen dy heydenen. sy he
uet haer onder dy woete getrede mit
hoers selfs macht dy halse der hou
diger ende der hogher. **V** Ich sal my

119
verbliden in dē heerē. Ende ic sal
volick weesen i gode mynē ihesu.
Pater noster. Ende en leit ons niet
Die name des heerē sy gebenedyt
van nu hent i ewicheit. Heere het
teue die benedictie. Die wysheit
des vaders dy moet verdriue wyt
misen hertē allet dat ons tegen is
O ewige wysheit *dy este les*
schynsel der glorien en figuer
der substantiē des ouerste vaders
du dy alle dinge van nietē gesca
ren heues. Ende op dattu den mē
schen mochten weder bēgē tott blut
cap des paradys soe clomes du ne
der in desen dale der onsalicheden
ende oumits dymre alre suetstet
wanderingē soe heues du hem bewi
set den wech totten paduse weder

A minsche

toe gaen. Ende om wil te doen wer al
len soe woldestu dynē vader geoffert w
den aende cruce als eyn onosel leme
kijn. luyck op mijn herte oimide
dynē dure doot **O**p dattic dy altos
moete aensien eyn coninck der ko
ningē ende eyn heere der heere mer
den oghen des gansē gelouue **S**om
mijn wysheit i dynē wondē. **S**ette
mijn myne der wysheit in dyn toy
ken der pynē. op dat ick voertaen
moet voedere in dy du die best alleen
eyn boeck der mynne **E**nde dat ic voort
aen moet voedere in gedencnisse
dync doot **E**n versmae alle wandal
baer dyngē alsoe dat ic niet ^{in myn} ~~in myn~~
du i my en ic in dy wy bliue moet
ewelike mit eynē onscidelike bāte
der mynne **D**a heer ontferme dy on

120
F
Gode seggē wy danck **R.** Synde
hoer die wysheit vande setel dyn
grootheit op dat sy met my sy ende
met my arbeide op dat ic weete mach
wat dy ghenaeen sy tot alre tyt **versus**
hoer geeff my dy wysheit dy een by sit
ese ees dynre stolen. Op dat sy met
hoer heite geuen dy benedictie. Dye
wige wysheit moet hoer gewerdige
verlichtē onse synne onse herten
ende onse lichame Amen **Dy y les**

D myn ihu ^{Wardt} alre suetste ende sa
lichste wysheit eyn woert des
anders eyn ynde ende eyn byghyn al
des woefens. Ich bidde sye my aen my
guedertiere ougen want ic stoff ende
vlesche ben en dat hy niet en mach
van hem selue dy lopende is off wil
ende. Ich bidde denck dynre alre bit

terste doot den du om my ouwerde
ghe fundaeer liden woldes. Ende den
guede wille den du aen my begon
heues den moetstu behuede. **O** mijn
ontfermherticheit en wil my niet
late. **O** mijn toeuertlaet en wil niet
van my gaen. **O** mijn verloesser ac
denck i mijn hulp. Ende begraue
my niet i dyne graue alsoe dat
doet moet weesen deser werlt en be
huede my van alle lagen der w
den alsoe dat noch leue noch doot
noch gheyn auetuer my en moet
scheiden va dy. mer onse myne mar
bluue in ewicheyt noch sterker dan
dy doot. **Mer** du heer ontferm **Kem**
O heer giff mych dy wysheit dy
by setster is dynre stole en en wil
my niet verwerpe van dyne kynde

ven. want ich ben dyn knecht ende
 een soen dynre deernē **V** Sent sy
 vande stoel dynre groetheit op dat
 sy mit my sy ende met my arbeide
 want ic ben ic. Heerheit geue dy
 mediche. Mit der gauē der wys-
 sat ende der verstandnisse moet
 ons vervulle die heilge geist Amē
O mijn toeverlaet **Dy iij les**
 en mijn ongemete vloessee
 vmits dynre ongemetenre my
 die di dwanck om my aen
 nemē den alre bitterste doet on
 galge des cruces dy sundē dy
 onteyn sondaer gedaen hebbe
 dy moetes du my ontfemherteli
 ke vergue ende van toetomēde
 sundē en van allen scandē moets
 in my godertich bewarē in dy

Dijnre wondē syde **A**ijn gange moe-
 tes du leide in die vloede deses leuens
 tot eyne saligē ynde ende tot aensien
 dijner glorie laet my komē. **M**er du
 heer ic **K** bouē ^{ijne font} salicheit en al scer-
 heit heb ich gemynnt dy wijsheit ende
 heb sy voorgesat dat ic sy lieuer hebbe
 soude dan thicht. **W**ant alle guet es
 my te gader mit haer getomen
Ich heb gesacht der wijsheit du best
 mijn suster ende der voersienich heb
 ich geheite mijn wūdymne. **W**ant al
 Glorie sy den ic. **W**ant **T**e deum
Dy god louē wy. dy heer be-
 en wy **A**lle eertrick eer
 dy ewige vader **A**lle engelen
 hemelē ende alle potestatē **C**he-
 rubyn ende seraphyn ropen tot dy
 sonder afaet mit deser stemmen

Heilich. **H**eilich **H**eilich hee
 god der heeren **A**l sijn dy heme
 len ende die eerde des heerlike ghe
 waldes dymre glouen **D**at glo
 rose choer der apostele **D**at loue
 like getal der pphete **D**at blen
 dende heer der marteleere louen dy
Die heilige kerke ouer al dye
 werlt behyt dy **A**der ongeme
 reux geweldiger heerheit **E**nde
 dyne enboere waren en eyngen
 den **E**nde den twestende heilige
 yst **D**u criste coninck der glo
 ren du bist des vaders ewige soe
Doestu om te verloesse den men
 schen hem aennemē woldes ontsaach
 stu niet der ioffrouwe bux **A**lstu
 verwones den engel des doots soe op
 dedestu den gelouigē dy ryck der he

melen **D**u sitted tot gods rechter
hant i die glorie des vaders **M**en
gelouuet dy te wesen toecomende rich
ter **D**aer om biddē wy dy help dy
nē dienrē dy du mit dynē dueren
bloede heuest verloest **L**aet sy be
grauet weerde mit dynē heilgē yn
die ewige glory **H**ēe maek ge
sont dyn volck ende benedy dyn af
nussen **E**nde regier sy en verhogē
sy hent i ewichheit **A**lle dage bene
dien wy dy **E**n wy louē dynen
naem ewelick en omermeer **G**
herverdige dy heer ons te behuede
desen dach sonder funde **O**ntfar
me dy onser hēe ontfarm dy onser
Dyn barmherticheit weerde op
ons alsoe wy in dy gehopet hebbe
In dy heer heb ich gehoepet en

laet i my niet scandelijck wofuys
laen in ewicheit **Audes**

salicheit der seelē ende des lichaems
laet ons ihū xpus dy wysheit
vaders **G**od wil denckē in
syn hulp ic **G**lorie sy. Alst was

Louet den heere alle **psalm**
heidene. louet den hēe alle
volck **M**ant syn ontfarmhich^t
gestediget op ons ende dy waer
heit des heere bliuet i ewich^t **G**lo

rie sy den ic **ant** Die wysheit we
et inde strate soe wy dat wysheit
munt dy neyge hoem tot my ende
wy sal sy vynde ende als hyse vynt
soe sal hy salich sijn eest dat hy sye

Obehelt **Capittel**
ese heb ich gemunt ende wit
gesocht van mynre ioeghet en ich

rechtter
s **M**en
nede vdi
help dy
dueren
aet sy be
eilgē yn
aek ge
dyn eef
verhoge
ge bent
dynen
eer **G**
chuede
ntfar
m onsa
tte op
t hebbe
pat en

heb si gesoecht my tot eyner bruyt te
ontfaen ende ich ben gewoerde en my
re hoerer forme. **Gode ymnus**

O Ihesu minlick coninck en dal
segheuetter du die bist eyn
ontsprecklick sueticheit en alte be
geerlyc **H**et en kan gheyn tonghe
gespreke noch letter bedude di gheen
dyt besocht heuet die maecht gelou
ue wat het is ihm te mynne **D**ie
gestede myne ihu es my eyn gesta
dige quellige ihu is my honuch wy
tende ende eyn ewige vrucht des le
uens **O** ewige wysheit dy ende
den vader ende den heilge geest met
sijn glow in ewicheit **Ame** **V** wys
heit rust i synē heitte. ende voersie
Gruicheit ide worde sijns modes
ebenedyt soe sy dy **Benedictus**

heer god van israhel. *ic* **S**uete in
 dy laudes van onser vrouwe getyde
 of in dy laudes vand' vigiliē *ic* **Ant**
 Ewighe wysheit du die bist voert
 gekomē wit den mōde des alre ouer
 ten du dy bist rykēde van eynen
 mōde tottē anderē ynde stercklick.
 ende bereides alle dyngē suettelick
 roem ons te leeren den wech d' wys
 heit. **H**eer uethoer mijn gebet. **En**
God du die ouer **Collect**
 mids d'ynre ewiger wys
 heit den mensche woldes maken
 doe hy niet en was ende doe hy v
 oren was woldes du hem ontfer
 melick weder makē wy bidde
 wy verleen ons dat dy wysheit
 moet yngeuste in onsen herten
 dat wy met alle onser seelen dy

bruyt
 en my
us
 en dē
 rust en
 alte be
 n tonghe
 di gheen
 t gelou
Die
 gesta
 ruch v
 des le
 p ende
 ist mac
 wys
 woefie
 mōde
in d'ius

moete mynne en met al onser hert-
ten totti moete lope. **D**umids on-
sen heere ihu xpi dyne soen dy
nutti leeft ende regneert i cruch
des heilge geyst eyn god ewelick
sonder ynde. Amen. **H**eer verhoer
myn gebet. **B**enedyen wy den hee-
Salicheit der seelē en **Pr**ime
des lysse geue ons ihu xps dy wys-
heit des vaders **G**od wilt den-
ken in myn hulpe **G**lorie sy de
O Alre suetste myne **ymnus**
ihu ende waerlick alre suet-
ste dusentweiff bequamer dan wy
mogen segge **O** ihesu engelische
scoenheit inde oeren. eyn suete sanc
inde monde eyn wonderlick honich
inde herte eyn hemels luterdranch
O my goede ihu laet my geuele

oueruloedicheit dynre mynnē gess
mich tegenwoerdicheit te sien dyn
glorie **O** ewige wysheit dy ende
den vader ende den heilgē geist moet
sijn glory in ewicheit **Amē psalmus**

Daeck dat dyn ontfermhertich
vroe van my gehoert sy want
ich in dy gehoert heb **D**aeck mich

den wech bekant daer ic in wandere
will. want ich mijn seel totti heb ge
haue **H**eerre wtneem my vā my
nen vrandē want ich tot dy ben ge
dlogen. leer my doen dynē wille

want du mijn god bist **G**lorie ic **antiff**

Capm Wysheit verwoynt quaetheit
sy gaet vandē eyne ynde tottē ande
ren eynde sterlickē ende besaret alle
dynghen suetliken. Goede seggen
my danck **Rem** **O** ihū xpuste soen

Ich mynne di gheene die my mynne
en die vroech tot my wakert die sal mi vande

des leuēdigē goeds. Ontferme dy
onser **v** Die daer sitted totter rech
ter hant dyns vaders. Ontferme
Bloue sy ic. **O** hee ihū xpē ic **versus**
Heer stant op ende help ons ende ver
loes ons om dynē heiligē naem
Heer verhoer ons gebet ic **Collet**

Dat schynsel der ewiger wijsheit
moet verlichtē onse herten
op dat wy oūmits dat schynsel d'
ewiger wijsheit deruē moete dy
duyfternissen deser werlt ende dat
wy comē moegē tottē vader ryck der
ewiger daerheit oūmits onse hee
ren ihū xpistū dynē soen dy met
dy leeft ende regneert yn eyndichheit
des heilgen geist eyn god ewelick
sonder eynde. Amen. Heer verhoer
myn gebet ic. Benedyen wy den hee

Alle gelouuige seelē ic **Dieme**

salicheit der seelē ic **G**od wil deno
ken in mijn ic **G**lorie sy den vader

O ihesu ^{Esquadrine} dym myne **ymnus**
is eyn bermakige der seelen
veruollende sonder mopenisse en sy
geuende der begheertē hongere

O ie dy smake den hongert nae
dy die dy drencke den dorst nae dy
en konne niet begheere den ihu
en sy mynne **I**ch begheer dy

usent werff mijn ihu wāneer sal
u komē wāneer saltu my blyde
make wāneer salstu my versade

an dy **O** ewige wysheit dy ic

O yn guede geist sal **psalmus**

O my leydē in dat gerechte lant
om dynē naem heer du salt mich
laedich make in dynre gerechtig

1112

Ende du salt wt leide mijn seel
van bedrucknisse ende i dinnre barm
herticheit saltu verstore alle mijn
viande **E**nde alle dy mijn seel
bedrucke saltu verliesen want ich
dijn dienre ben **G**lorie sy denre
Ant Soen begeerstu dy wijsheit
beholt die gevatichent ende die
heer salt dy geue **Capittel**

Dese heb ich gemynt en wt
gesocht van mijnre ioght
ende heb sy gesoecht my tot eyne
bruyt to ontfaen ende ich ben ghe
woerde eyn mijnre horex formen
Gode seggen **Am** Ich sal my ver
blyden iden heer **v** Ende ich sall
vrolich weesen i gode mijnre ihesu
Glorie sy. Ich sal my. **v** Di nae
des heere sy gebenedyt. Van nu tot

in ewichheit **H**eer verhoer mijn utē
O god du dy ouer **Collect**
 mids dīnre wīshheit dē mē
 ghen woude make doe hy niet
 was ende doe hee verlore was
 woldes du hem ontfermhertelike
 weder make wy biddē dy verleen
 dat dy wīshheit moet in ghie
 in onsen hertte dat wy met
 alle onser seelen dy moete mīnen
 ende mit alle onser hertte tot dy
 moeten loupē oūmids onsen hee
 mī xpm̄ dy met dy leest ende
 vgnēert ī ewichheit des seluē hei
 ligen geists eyn god ewelick son
 der eynde Amen. **H**eer verhoer ic
 salicheit der seelē ic **Ad sextam**
God wilt denckē ic **G**lorie sy
 den vader ende. Alst was indē be

myn seel
 ure barm
 e mijn
 myn seel
 pant ich
 sy den ic
 wīshheit
 nde die
d
 en wy
 e loget
 ot eynre
 ben ghe
 formen
 my ver
 e ich sall
 e ihesu
 Di naē
 en nu tot

O ihu ouerste goeder ymnus
tiervenheit ende wonderlike
vriolicheit des herten en onbegri
pelicke guetheit laet dyn myne
my beuangē. **H**et is my guet
ihm te mynē voertmeer niet an
ders te suekē het is my guet dat
ich my seluer laet op dat ic ihesu
moge leuē. **O** ihu myn alre
suetste en hoep der suchteder seclē
dy ynige tranē suekē dy ende dat
gebet des ynnigen herte. **O** my
ghe wysheit dy zē. **Psalmus**

Onse seele lydet den heer wat
hy is onse hulper ende on
se beschermer. **M**ant i hem sal
verblydē onse hert ende i synen
heilige naem hebbē wy gehopt
Syn ^{on}parmherticheit geschic

rospen

op ons als wy in dy gehoep^t heb
G loue sy den **Ant** Die hee
 leuet my beseten va aen begynn
 sine weegē eer hy yet maekide
 andē begynnisel spreect dy heer
S y is eyn blindige **Capm**
 des ewigen leuens en eyn
 beugel sonder vleck der godliker
 roechert **Km** Dy naem des heen
 gebenedyt **v** Van nu tot in
 ewichheit. **v** Vanden sonnen op
 stanck tot horen nederstanck soe
 loefflick dy naem des heeren
D oer ons ontferm **Collecta**
 hertige god ende bewyse
 onser seelen dat licht dинer wys
 heit en verleen ons dat wy dy my
 nen bouen alle denck oumids
 onsen heeren ihu xp̄m dynen

1. Gue. 1. 1. 1.
 b. c. c. l. d. e. f. g. h. i. j. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.

minus
 dechke
 on begri
 n nypne
 nguet
 aiet an
 gnet dat
 ihesu
 n lre
 e seclē
 de dat
O cwy
us
 er wat
 r on
 am sal
 nien
 ehopt
 esche

soen dy mitti leuet ende ic hoe
verhoer mijn gebet ic **Roen**
Salicheit der seelē **G**od wil ic
ken in mijn hulp **G**lorie sy de
In soe wat stede dat **ymnus**
ich ben soe begheer ich my
nē ih̄m hoe blyde ben ich als ich
hem vynde hoe seelich ben ich als
ich hem holde **I**n dier tyt syn
re omhelsingē ende kussē dy bo
uen gaen den dranc des hony
dan is salich die verenynge met
xp̄isto mer het is eyn cleyn stō
de **O**at ich gesocht heb dat sic
ich nu dat ich begeert heb dat hol
de ich inder mynne xp̄isti soe
queel ich ende inder herten soe
verbeeren ich altermael **O** cruy
ge wysheit dy ende den vad ic

God soep i my eyn **ymnus**
 reyn hert ende de rechten
 gast vernutve i myne bynnenste
En niet en werp my va dynen
 insicht. en dyne heilge geist en
 en niet van my **G**iff my wee
 re dy vroude dyns heilgeuere.
 i mit den vorstlike geist gheste
 inghe my **G**lowe sy ic **A**lst was
Ant Noeh en ware dy affgronde
 niet ende ich waert geboren doe
 dy hemele bereide was ich by
 em alle denck mit hem makede
Die wysheit is **Capittel**
 schoenre dan dy sone ende
 boue alle dy ordynierighe der
 sterre den liechte gelyket soe
 waert sy die erste geuonde **Gode**
Ken Vanden sonne op ganck

ic ic hee
 loen
 wil ic
 de sy de
 ymnus
 ch my
 als ich
 als
 syn
 dy bo
 onyme
 ge met
 on sto
 dat he
 dat he
 soe
 an soe
 cwy
 vad ic

Tot hare neder ganc **v** Doe is
louelick dy naem des heen. Tot
Glorie sy. Vanden sonne **ic v**. Die
wysheit rust i synē hertē. en dy
voersienicheit inde woerde syns
monds. Heer verhoer mijn ut

Heer god wy bidden
historte in onsen hertē dat
licht dijner wysheit alsoe dat
wy dy warachtlick moete kene
ende getrouwelick mynne oimue
onsen hee ihu xpm dyne soen dy
mitti leuet **ic**. Heer verhoer mijn
Benedien wy den hee **ic Vesper**
Salicheit der seelē **ic** God wilt
dencke in mijn hulp Glorie sy

Die heer heuet gesent **psalm**
verloessynge synen volck hy
heuet i ewicheit gebode syn testa

Soe is
n. Tot
v. Die
en dy
de syns
ijn ut
te dat
soe dat
te kene
oiume
soen dy
er myn
esper
d wilt
me sy
salms
volck hy
ijn tsta

ment **S**ijn naem is heilich en
verruerlick. dat begensel der wys
heit is dy weyse goeds **G**uet ver
stātenisse hebben sy die daer nae
verke ^{nein} dy belouynghē des heeren
uē ewelickē **G**lorie sy den ic
nt Alle wysheit is van goede
en heer ende was altoes mit hē
nde is by hem i ewicheit **Capm**
Dese heb ich wtgesocht van
mynre ioghet en ich heb sy
tesocht my tot eynre bruyt te ont
ren ende ick ben gewoerde eyn
mynre haere forme. **G**ode seggē
Dihesu du bist **ymnus**
daerwer dan dy sone sueter
dan dy balsame du bist sueter bo
ne alle sueticheit en minliker
rouē alle dynck **D**u bist eyn

genuichte der seelen du bist eyn
volbrenge der mynne du bist
myn glorveringe o ihu behol
dynghe der werlt. **I**hesus is ey
maker der goedertierheit ey hoe
pe alre blytschap hy is eyn fonteyn
der gracie ende der sueticheit hy
is dy wartichtige weelde des hert
ten. **O** ewige wysheit dy ende ic
.v. Ich sal my verblude ide hee
en ic sal voluck weese i gode myne

Myn seel maet **nigt** **I**hesu
groet den heer. Lees wit ende
sueck in dy vesp van onser vrouwe
Ant Opgaende daerheit des ewi
gen lichtes en sonne der gerechtich
com ende verlicht die dy fitte in
duyternisse en in schyem des doel
Heer verhoer myn gebet **Ende ic**

131

O god du die oimids **Colla**
dijner ewiger wysheit den
menschē woldes makē doe hy niet
was en doe hy verlore was wol
as du hem ontfermhertelick wed
makē. **W**y bidde dy verleen ons dat
wysheit moet i geiste in onsen
hertē dat wy mit all onser seelē
dy moete minnē ende mit alle on
ser hertē totti moete loupe. **D**i
mids onse here ihu xpm dine ic
Heer verhoer mijn gebz. **Benedyē**
Compelet v Salicheit der seelē
en des ic. **B**ekeer ons god onse
salichgeuer. **E**nde keer dyne toren
van ons. **G**od wilt dencke ic
O heer verlichte mijn **psalmg**
ouge. dat ich nūmer en sla
pe inder doet. **O**p dat mijn viat

niet en segge ich heb macht ge
had tegen hem. **D**ie ghene die
my drucke sullen hem verblyden
eest dat ich beroert werde. mer ic
heb in dyn barmherticheit ghe
hoept. **M**yn hert sal hem verbli
den in dyne salicheit. **I**ch sal
singen den heere naem des ouer
sten heere. **G**lorie sy den ic. **Ant**
Ich heb gewont iden ouerste ende
myn troen is ider calumie der
Dwolken. **Capittel**
Die wysheit leert soberheyt
en wysheit en gerechticheit ende
doecht welker dinge niet nutter
en is den mensche in hore seluen.
Gode segge. **Rem**. In vrede in dat
selue sal ich slapen en ruste. **v.** Gest
dat ich geue myne ogen de slaep

ende myn ogheleete den gestaden
 slaep Sal ich slapen en ruste. **G**le
 sy den. In vreden ic **ymnus**
Jhesus regneert in vrede dy allen
 synne boue gaet desen vrede begeert
 myn seele ende haestet ^{eyck} dyen te ge
 bruiken. **D**y so predict dat choer
 des hemels ende weder haelt dyne
 loff. **J**hesus verblydt den oeganck
 ter werlt ende maect ons te vrede
 mit gode. **J**hesus is weder ge
 gaen tot gode hy is weder igega
 ten in dat hemelsche ryck myn
 gert is van mi gegien ende is
 ihesum nae gegien. **O** ewighe
 wysheit dy ende den vader ic **v**
 In vreden is gemaect syn stede. **E**n
D syn wonige i syon. **D**uc ditis
 u laet heere dyne knecht

nae dynē woerde in vrede. Lees
wit ende suede. in onser vrouwen
compeleet **Ant** Gloriose comt
Onder dinen heiligen die die bist
altoes louelick en nochtan on-
sprekelick. He du bist in ons. en
dinen heiligen naem is aenge-
roepen van ons. Onse got en
laet ons niet acht. alsoe dattu
inden dage des ordels di gewer-
digen willes ons te setten ond
dinen heiligen en wincorone
O gebenedide coninc He
Vhoer mijn gebet en mij se
Heer wi bidden sichaen
by ons onse cranch genedelicke
Ende du goedertieren ihu misto-
te in ons den sinake der ewige
wijsh. Op dat als wy gesmaect
hebben hoer homichtiloende

sueticheit dat wi dan mogen
 versnaden alle eertsche dingē
 en mit beernender begeerten
 sij aen te hangen. Du die bist
 dat ouerste goet. Omids ihu
 dinen soen onsen hē. die metti
 eest en regneert in enicheit des
 heiligen geist een god ewelic so
 der ende Amen. *He uhoer*
mijn gebet en mijn roepen coem
totti. Gebenedien wi den heer
gode seggen wi danck. alle ge
longe zielen. Omids d'ont
fermytich gods moete ruste in
vreden. Amen. Die ewighe
wysheit moet gebenedien on
se herten en hymē en onse lic
hamen in vreden. Amen

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

...eghyn
...ende
Coem
re di
e mit
y heer
bi se
yn ga
yn le
godlik
saluy
taue d
du m
elen n

In die begynne des heilgē geists getyden

Heer du salt myn lippē
opdoen. Ende myn ic
God wilt denckē in
mijn hulp. **H**eer tot
mi te **G**lorie sy den
vader ende den **A**lft was ic **ymnus**

Qoem scapper geist vande dyn
re dienre iwendicheit. ver
wille mit dynre hemelscher grā
en dy heerte die du gescapē heefs
Du bist genoemt eyn troester
en eyn gāue des alre hoetste go
de. eyn leuēde fonteyn eyn vuyt
eyn godlike mynne en eyn geist
like saluyghe. **D**u seuēuoldich
in gāue du vuyt der recht hant
gods du makes ryck gesatelyck
dy keden mit des vaders voerjeloef

de reden **O**ntsteek dat licht in
die synne inghiet dy myne i dieh
ten ende vest dy crancheit ons ho
haems ewelick mit macht **V**er
duyf vor den viant en giff te hat
vrede yn dyen dattu ons aldus
voergaende leides soe scouwē wy al
le scadelick quaet **G**ef dat wy
oūmids dy moete wete den vader
ende kenne den soen en alle tyt ge
loue dy dattu bist eyn geist beyde
vaders ende soens **L**of sy de va
der met den soen te gader mit den
heiligen geist ende ons moet dy soe
synde die gode gawe des heilge ge
stes Amen **psalmus**

Salich is dy man dy niet en
gynck inde raet der geene
dy van gode gekeert syn. en niet

stonde inde weege der sundare. en
 niet en sat inde stoel der steruyge
Mer in dy ewe des heere nlyu wil
 en in syn ewe sal hy dynke idach
 ende nacht **E**nde sal weese als
 eyn holt dat geplant is by den ne-
 derloep der wateren dat syn vruch-
 ten geue sal in synre tyt **E**nde
 syn blat en sal niet af ualle. en
 dynck dy hy doet sulle wael gelucke
Alsoe niet dy van gode afgekeert
 syn alsoe niet mer als ey gestub-
 be dat dye wynt werpet vande
 aensicht der eerde **H**ier om en
 soele dy van gode affgekeert syn
 niet weeder op staen mit gericht
 noch die sudaer inde niet der recht-
 uerdigher **M**ant dy heer heeft
 bekant den wech der rechtuerdig

ende dy wech der boſer ſal vergaen
Glorie ſy den vader **Ant** Come
heilge geiſt. en verulle dy herten
der gheenre dy yn truwelick ghe
louen ende onſteek in hem dat
vuyt dymre lieſten du dye dy hey
dene in aller tonge menichuol
dicheit vergadert heeſt i einich
des gelouue louet blidelick den
den heer **H**eer ontferm dy onſe
Criſte ontferm dy onſer Heere
ontferm dy onſer Pater noſter
Ende en leit ons ic **v** Wyſyn
de hee dymne geiſt ende ſy ſullen
weerde geſchapen. Ende du ſals v
nuwen dat aenſicht der oerden
Gebenedyt ſy dy hee **Benedic**
god van iſrahel ic **Lees** mit
ende ſueck i dy laudos onſer vrouwe

mette **Ant** Loem heilige geist Lees
wit als voer Heer hoer onse gebet

God die di hertte der **Colla**
gelouuiger mit ilichtige
des heilge geists heues geleert.
verloen ons iden selue geist gerecht
re dnyge toe sinake ende altoes in
synen troest toe verblyde oumids
onsen hoere ihu dnye soen. Heer
verhoer myn ic. **Benedyen wy de hae**
Alle gelouige seelen ic. Ad prima

God wilt dencke in myn hulpe
Heere tot ic **ymnus** om scap
per gheist. ic. Lees wit als voer ic

Heer wy sal wonen yn **psalms**
dnye tabernakel off wy sal
ruste yn dnye heilge berge **O** ye
sonder sonde yngtaet ende werdt
die gerechtuerdicheit **O** ie spre

inguen
me
tten
ghe
dat
hep
wol
ich
en
ms
ce
ste
syn
lien
als
een
Benedis
wit
oute

ket die waerheit in synē herttē en
eghēyn drogen en dede i synre ton
ghen. **O**ie eghēyn quaet getaen
en heuet synen naeste en dy niet
en heuet laster aengenome tegē
synē euē mensche. **G**oe niet es
dy bōse gewoerde in synē aensicht
mer hy verhoefet daerluk die dē
heer ontfruchte. **O**ie sweert sy
nen euē mensche en niet en be
driegt die syn gelt niet en gaff
tot woker ende gheyn graue ont
fange heuet ouer dy onsculdige.
Die dese dengē doet die en sal
niet beweget weerde inder ewich
Glorie sy den vader. **A**nt. **G**oem
heilge geist Als voer Heer ontfar
Criste ontfar Heer ot. **P**ater nō
Ende en leidt ons rē. **v.** **W**itsinde

heere dynen geist ic *Collecta*
By ons sy dy cracht des heil-
 gen geist die ons hertē soe-
 dyck reinige ende beschermē vō
 all dat ons tegen is oūmids on-
 sen heere ih̄m xp̄m dynē soen ic
 Heer verhoer myn gebz *Benedyen*
 wy ic. *Alle gelouige* *Terne*

God wilt denckē in myn
 hulpe *G*lorie sy *ymnus*
om soepper geist. *Als voer psal*
God in dynen naem beholt
 my. ende verloesse my i dyn
 re cracht *G*od verhoer myn bee-
 de vernem mit oren dy woerde
 myns mondes *M*ant dy vreem-
 de syn bynnē op gestae ieghens
 my ende die starckē hebben ghe-
 soecht myn seel ende en hebbe god

niet voorgesat voer hoer ansicht

Sich god sal my helpē ende dy
heer is gyn ontfangen mynre see-

len. **A**fkeer dy quade dyngen
mynē viande ende in dynre

waerheyt verstroye sy. **A**llich
liken sal ich dy offeren ende salt
heer belien dynen naem wāt hy

guet is. **A**nt vā alle bedruc-
kenissen heesttu my verloest en
op myn viande versinadē myn

oghe. **G**lorie sy den 2c. **Ant**

Com heilge geist 2c. Heer ontf-

Cruste ontf. Heer ontfar. **Ps** nē

.v. **G**od scap in mich gyn reyn-

hert. en den veyhtē geist vernye i

mynē bynnenste. Heer verhoer

Heer mit des heilgē **Collet**
geists igietinghe reynige

onse herte en met ynluchter be
 spanckige sijns douwes maeck on
 vruchtbaer. oūmits onse hee ihesu
 xpm ic Heer verhoer myn gebet ic
 alle gelouyge seden ic *Sexte*

God wilt denckē *ymnus* Coem
 scepper geist. Als voer *psalm*

God wilt denckē in myn hulpe.
 hee my te helpē haeste **S**y moete
 werde confus ende beaystet dye
 myn seele suekē **S**y moete wer
 den van gekeert ende moete hem
 samen dy my quaet wille **S**y
 moete te hancs werde van gekeert
 samende. dy my seggē euge euge
Sy moete sich hoethlykē verbly
 ven ende vermouwe yn dy alle dye
 dy suekē ende dy seggē altoes wer
 die heer grotelike verhoghet

ende die lieff hebbe dynē heilgeuer
Want ich noetdroftich en arm
ben god help my **M**ijn hulp ende
mijn verlosser bistu heer en traige
niet **G**lorie sy den vader **Antiff**
Loem heilge geist vult ic **H**eer ont
farm. ic. **P**ater noster. **E**n en leit ic
En en werp mi niet vā dinē aen
sicht. ende dynē heilgē geist en nem
niet vā my **H**eer verhoer ic **Collat**

Beerne mit vuyt des heilgen
geist onse nyere ende onse hee
ten op dat wy verdienē dy toe dyne
mit eue kuyssche herte ende eyner
veyne lichaem. by onsen hee ihu
dynē soen **H**eer verhoer mijn **B**enedy
en wy den heer. **A**lle gelouuige ic

God wilt denke in **Roen**
mijn hulp **H**eer tot my ic

Qom scapper geest Als voer **yming**
Sijn fundamentē sijn **psalmig**
Sinde heilgē bergē die heer he-
 met lieff dy poertē van syon bouen
 alle die tabernakel iacobs **H**oe
 ghe verclaerde dnyngē sijn van dy
 sefyt stat gods ich sall gedenckē
 maabs ende raabs ende babilones
 dy my kennē **S**ich dy vrecende
 geborē ende tyrus ende dat moer
 volck die warē daer **O**ste niet
 en sal seggen syon is geborē in
 haer ende dy alre ouerste heeft sy
 gesicht **O**ie heer salt vertellē
 inde scrifturē der luyte ende der
 wisten die in haer geweest heb-
 ben **A**ls der gheenre dy sich ver-
 vrouwē alsoe is alre wonyngē t
 dy **G**lorie sy den vader ende. Alst

eilgeuer
 arm
 lip ende
 in trage
Antiff
 Hee ont
 in laer
 te aen
 men nem
Collat
 ligen
 nise hee
 dyne
 nyman
 nlym
 Denody
 gte ic
 wyte ic

Ant. Com heilige geist Heer
ontferme xpe ontferme He ontferme
Dat mi en en leit zc. Ghef mi
wed die vroude d'ijb heilgus en
mette verstelcke geist. gese
dige mi He verhoer mijn gelyc

God den eyn iegelick **Collect**
hert openbaer is en den alle
wille spreect ende den gheyn hey
melicke dynck verholen en is. ver
luche oimuts vluchtige des heilge
geist onse gedanke ende onse her
ten op dat wy werdich dy volcome
lick te hebbē ende werdelick louen
ouermuts onse heere ihu xpm ic
Heer verhoer mijn ic **Benedien** wy
Alle gelouige seelē ic **vesper**

God wilt denckē in mijn hulp
Heere tot my **G**lorie sy den

Com sceppe geist ic *ymus. ps*

Salich syn alle die gheen dpe
heer onfruchte dy wandelen
in syn weege. Lees wit ende suetk
onser vrouwe sct *ant* Com heil

Myn soel maect *Magnificat*
groet den heer ic in onse vrou

wen uesp *ant* Com heilge geist ic
heere ontf. Criste ontfar. Heere ont
Pater nr Ende en leit. Wyt sende
heer dyne geist En sy sulle werden
gescapē en du sals vernye dat aen
sicht der eerde. Heer verhoer myn ic

God die di hertte der *Collect*
gelouynges mit vluchtige
des heilge geist heues geleert giff
ons inde selue geist gerecht dunck
te smakē ende altoes van dynen
troest te verblyden *Quintus onse*

Heer
he onf
ef m
gus en
geste
yn gels
Collect
en alle
heer
s. ver
gelge
se her
elome
louen
in ic
en wy
hulp
e syde

heere ih̄m ic̄ Heer verhoer benedye
wy den heer Alle gelouyge ic̄ **Com**

Beker ons god ons **pelet**
heilgeuer ic̄ **G**od wilt de
ken i myn hulp. Heere ic̄ **ymnus**

Qom scapper geist. Lees wit ps
Aan mynre ioget hebbē sy my
deckwyl wytgeuochte alsoe
spreeck nu israhel. Lees wit en soeck
in onser vrouwē noen **Ant̄ Coem**

Qheilge geist ic̄ **Mic dimittis**
u laet heer dinē knecht nae
dynē woerden in medē. Lees wy.
Ende soeck i onser vrouwē cōpelet
Ant̄ Coem heilge geist ic̄ Heer
ontferm. Criste ontf. Heer ontf.
Pater noster Ende en leit ons niet
Wytseende heer dynē geist ende sy
soelen waerde gescapē. en du salt

141
vernyen dat aensicht der eerde. **Hee**
verhoer mijn gebet. **Collect**

Heer wy biddē dy dat ons by
moet sijn dy cracht des hei-
ligen geists di ons hertē suetelic
reynē make ende bescherme voer
al dat ons tegen is by onsen heen
ihm xristū. **Oūmuds** onse heere
ihm xpm̄ dynen soen die mitti
leest ende regneert yn einicheit. **Heer**
verhoer mijn gebet. **Benedyen**
wy den heer. **Alle** gelouuyge seelē
oūmits dy barmherticheit goeds
moetē rusten ī vreden **Amen**

liii
Dere *Dit sijn dy langc auyt*
ihesu xriste le *getijden*
uendige goeds soen ich
danck ende loue dy wes
gracie ich ben dat selue dat ich ben
by wes barmherticheit ich leue be
woert ende onsta gewerdige my te
louen dy ende dynē hertē goedertie
ren naem begeerlike loue toe sen
gen giff mich cracht weeder dyn
wande ende dyc myne dy leues
ende regneers bouen alle tyden

Der tyden Amen *ayeten*
Eer du salt myn lippē op
doen Ende myn mont sal woert
kondigē dynē loff **G**od wilt de
ken in myn hulp *zē Inuicatoriū*
Qomet laet ons xpm̄ geuāge
gefeiselt bespot ende gecrucet aen

beden. Coemt laet ons den gectuyf
den aenbeden **venite**

Qoemt laet ons verwouwe
ten heer laet ons iubileere ic Lees

Tut ende soick i onser vrouwe met
dat lyden ons heere **ymnus**
dier mensche salicheit in gege
ue woerdet daer moet sijn onse v
colinghe ende begeringhe onses hat
ten laet ons dragē in onse gedach
ten dy pijn ende versmadenij xpristi

Sijn doorne croen sijn cruyss sijn
nagelē ende speer ende die alre heyl
lichste wondē die alles loues weer
dich sijn. **O**ie galle afijn en bit
terheit sijns doots alle dese moe
ten ons versatē ende suetlick drō
ken makē ende moetē ons ver
uillē mit doechten ende mit glo

143
rioser bruytē **O**p oefenē dy ge-
cruyst ende biddē dy vā onse hertte
dattu ons toe wilt voegē der scha-
ren der heilgen iden ewigē leuen

Glorie si di heer dy daer hanges
aenden cruce en̄ al ropende dynen
geist op gauenst ende verloestes dy
verlozen werlt **L**of ende eer sy
xpo vercoft ende vraden ghepassyt
ter doet sonder saeck voer dat volc
in die versnade galge. Amē *psalm*

Waer omme grynede dat volc
ende waer om hebbē dye
lypde veel dyngē gedacht **D**ie co-
ninghe der eerden stonde te gader
ende dy prince vernechte in syn
teghen den heere ende tegē synen
xrustu **L**aet ons haer bande
schoren ende laet ons haer woekie

van ons werpē. **D**y in dē hemel
wonet sal sy bespottē ende dy heer
sal sy veronuerdige. **D**an sal hy
spreke in synē toerne tot hoem en
in synre verbolgenheit sal hy sy be
drouē. **M**er ick ben gesat als eyn
coninck van hem bouē syon synē
heilgē berch toe predickē syn gebode.
Die heer seide tot my du best my
soen huden heb ich dy gewōnē. **E**y
sche van my ende ich sal dy geuen
dat volck tot dynre erffnisse. ende
dy eynde der eerden tot dynre besit
tenisse. **D**u salt dat volck regie
ren in eyne yserē roeten. ende du
salt sy breken als eyn eerdē vaet.
Ende ghy koninge dy dat volck
d ordelt leert nu dienet den heer i
vreesen ende verblyt in hem met

beuinghe **B**egrypet discaplyn op
 dat ghy niet en weerdet bederuet
 vande rechte weege als wāneer dy
 heer tornich weerdet **I**n corten
 tijt als sijn toerne sal beernē salich
 sijn sy alle dy in hem gelouuen

Glorie sy den vader **Alst was Ant**
 Die man sijn tegen my op gestuen
 sonder ontfarmicheit ende sy en spar
 den mijn seel niet ich begaff mijn
 huys ich gaff mijn wytuerkore seel
 in dy hande mijnre viandē **Pater**
noster. Ende en leit ons niet. **Dat**
 glouoes lyden xpi moet ons bringē
 totter blyscap des paradys **Heer** hat
 geue die benedictie. **Dūmits** dat
 heilge lyde ihū moet ons xpistus

Hgeue grae en benedictie **A**
 en hem en was **Dy eerste les**

gheyn gedaente noch scoenheit en
wy sagen hem ende i hem en was
gheyn aensicht ende wy begeerde
hem eyne verfmade ende eyne al
re verwoyenste der mane ey ma
der rouwe ende die syn rcheiden
weit Ende syn aensicht was als
eyn behudet aensicht waer om
wy hem voer niet en achde mer
waertlike hy heeft onse sietlikey
den op geboert ende ons droefh
heeft hy gedragte Ende wy reke
den hem te weesen als eyne me
laetsche mensche ende van goede
versiegen ende vernedert. Mer hy
es gewont om onse boesheit ende
hy is gepersert om onse quaetheit
dy slage ons wreden heeft hy ont
fangen. en oimuds syn lyde syn

en een versmaet

wy gesont gewoerde. **H**er du heere
 ontferme dy onser. **G**ode seggē wy
 danck **K**in **D** ghy alle die daer
 lydet by den weeghe aenden ende
 besiet off eynich rouwe is gelyck
 als myn rouwe **V** Aendencket al
 dy daer lyde ende besiet off eynich
 rouwe is alsoe als myn rouwe
Glorie sy ic. **O**ff eynich rouwe ic
Heer heit geue die benedictie **D**uer
 mids dat heilige lyden moet ons
 xpūs geuen grae ende benedictie
Dilatus taste **D**y y les
Chpustū aen ende geiseltē en
 die ridders vlochten eyn troē van
 doome ende setten sy hem op syn
 hoeft en om sloegen mit eynē pel
 len deyde. **E**nde sy quamen tot
 hem ende seiden wes geyruet to

ninck der ioden ende sy bedekten
sijn begeerlick aenschyn en̄ gauē
kynnebac slage ende sy spogē in
hem ende namē eyn riet en̄ sloe
gen sijn houft **Mer** du hee ont
ferme dy onser **Gode** seggē wy
Kem Die older des volcs dy ma
keden raet hoe dat sy ihesū met
verradenisse holdē mochte ende do
den met sweerde ende mit stockē
gynge sy wit als tot eynē mor
denaer. **v.** Dy bisscopē ende pha
riseen gadardē raet hoe dat sy ihe
sū met verradenisse mochte hol
den ende dode. **Met** sweerde en̄
Heer heit geuen dy benedictie **O**
uermids dat heilge lyde ende doe
get des heilge cruyss moet ons dy
heer toe leiden tot der blytscap des

147
ewigen lichts Amen **Les ij**

Die ridders namē ih̄m ende
leiddē witwart ende hy
doech seluē sijn crups totter stat
dy caluarie hiet daer crupsdē sy
hem ende twee ander scetker in
deen syde ende aen dy ander mer in
dy middelt ih̄m **Heer** du heer ont
ferm dy onser. **Goede Kim** Als
tot eyne mordenæer sy dy wytyghe
gaen my te vaen dagelycks was
ick by v **Leerende** indē tempel mer
gy en hielt my niet ende siet ge
geiselt leidet ghy my ten cruce
v Doe sy dy hande hadde ghe
slagē in ih̄m ende sy hem hielden
seiden hy hem **Leerende** indē tem
p^{el} **Heer** heit geuē dy benedictie **Dy**
besprengghenisse des bloets xristi

v dagelycx was ick by v

hy onse salicheit ende onse besdijne
nis. Amen **Die iij les**
Damaels doen ihus wiste dat
altechant alle dynck vuult ware
doe seide hy my dorst ende sy namē
eyn spongie ende dede sy om ey uet
ende volden sy mit edick ende mit
galle ende gauent hem voer sinen
mont ende doen ihus den genomē
hadde doe seide hy het es vuillet en
mit geneichde hoefde gaff hy syne
geist. **A**er du heer ontfarm di on
ser. gode segge wy danck **K**em alle
eyn lam is hy geleit totter doet en
doe hy qualike gehandelt waert
en loeck hy synen mot niet op hys
gelieuet totter doot **O**p dat hy leue
dich mocht make syn volck. **v.** hy
gaff syn seel totter doet ende hy es

148
geachtet onder dy misdadige. Op d'
glorie si den vader ic. Op dat hyle

O god loue wy **Te deum**
wy benedien dy heer wy bely-
en dy heer ende coninck der conyn-
ghen. **W**y gebenedyen dy die ghe-
cruyst ben cyn glorioes vielde ende
cyn wonderlick verloessen. **O**u dy
ons verloest heuest mit wilstorti-
ge dyns bloets. **H**eer du bist w-
dich te ontsaen loff ende benedictie
alle vleysch moete dy verblyden

Alle dat leuedich is moet dy be-
lien louen glorificere ende bely-
en in ewicheiden. Amen. **Laudes**

Wy aenbeede dy ihu xpuste en
wy benedien dy. Want du
ouernuts dyn heilge cruyt dy we-
relt verloest heues. **G**od wilt de

ken in mijn hulp *psalmus*
Hoe lange heer vergeets du
my. ende hoe lange keerstu
dijn aensicht vā my **H**oe lange
sullen dy begeerē dy te sien alden
dach in mijnre seelen staen en dy
rouwe in mijnre hertē **H**oe lā
ge sal hem mijn viant hem ver
blyden op my heer ontferme mijns
ende verhoer my mijn god **H**ee
verlucht mijn ougē dat ich nūmer
meer en slaep inder doot op dat my
viant niet en segge ich heb macht
gehad tegen hem **D**ie ghen dy
my druckē si sullen hem verblydē
eest dat ich verueert werde mer ic
hebbe gehoep in dynre ontfarm
herticheidē **M**ijn herte sal verbli
den in dyn salicheit ich sal synge

149
den heer dye my goede gauen gege-
ue heet ende sal met sange loue den
naem des heere **G** loue sy ic **vers**
Derfinadenus ende anxt hebbē sy my
gedaen. ende dy heer is mit my als
eyn starck strider **ymnus**

Onse schaer moet blydelick loe-
ue xpm den beleder dy ones
verloest heeft vandes doodes hande
oimuds dat cruys ende dy hemel
sche scharen moete hem verblyden
met loue **O** ihu ons verloessige
dy scarp pijn des doots ende dat wt-
storten in dis bloets moet ons her-
ten beroere op dat sy dy sueken

Die ewige bequame gauen xpus
a sijn ons gegeue oimuds dye gep-
sden. spekel. slage ende dy salige
wonden **O** heilge maker der ster-

ven dat bloet dynre wondē in wel
ken bloede wy alle gewasse sijn dat
moet onse hertte bereve dat wyt be
scrien moete. **B**eholter wilt ons
dronckē make mitte lyde dyns do
des oimuds welke lyde ons gelo
uige mensche gegeue es dy salige
blytscap. **L**off ende eer sy xpristo
vercoft ende vraden met eyne tey
ken des vreden gepassiet totter doet
sonder saeck voer tuolck in dy ver
smade galge. Amen. **Capittel**

Hier om wilt denke ouerdenc
ken den heere ihu xpristu
hoe danich weder spreke hy gela
den heeft vande sondare op dat
ghy niet mede en woerdet in uwen
gemoede ontbluede. **Gode seggen**
v Hy gaff sijn kynnebacke dyne

ziele

loegen syn is vuult met vsmade

Gebenedyt **Benedicty** **Crissen**
sy dy heer god van israhel.
want hy syn volck **re** **leest al wt**
Antif God en heuet synē eyngē ge-
bozen soen niet gesparet mer hy
heuet voer ons allen gegeuē **Coll**

Heer ihu xriste **des leuedy** **soen**
gen goeds dy ter mette tyt
om des mensche wille woldes ge-
uangē syn verraden ende gesla-
gen by dynē kynnebackē ende be-
spogen wy biddē giff ons versma-
denisse ende laster om dy glorie
dijns heilgē namē blydelick te
ontfaen ende alsoe te gedenckē
eyn stedige memorie dijns lydes
op dat wy salichlike moegē wer-
dich werden te comen totter glori

rien d'ynre verrisenussen die leues
ende regniers mit gode den vader in
einicheit des heilge geists eyn god
i ewichede. Amen. **H**eer verhoer ic
Benedyen wy den heer. Alle gelouige

God wilt dencke i **T**e prieme
mijn hup ic **G**lorie sy den
vader. **A**ls was inde **ymnus**

Osoen der goedertierenheit die
gedeket wordes d'yn aen-
sichte mit eynē dexte bespot mit
geboeghenē knyen ende gepynt my
slagen. **M**y bidden dy neersteli-
ken dattu wilt ghenadich wee-
sen ende ouermids d'ynre goeder-
tierenheit ons wils leiden totter
blytscap. **L**off ende eer sy xpristo
vercoft ende verrede mit eynē tey-
ken des vrede gepassyt tott doet.

God ordel my ende onds **psalm**
 vynt myn sake vā quaden
 boesen mensche vye my **A**nt
 du bist myn god ende myn sterc
 heit waer om heuestu my verdre
 ue. ende waer om gae ick voert be
 droest als dy viant pyniget **S**int
 heer wit dyn licht ende dyn waer
 heit si hebbē my wityleut in dy
 nen heilgē berge ende in dynē ta
 bernakel **E**nde ick sall iguen.
 tottē altaer goeds tot goede dye
 myn lofhet verbydet **I**ch sal
 dy biechtē mit loue god myn god
 waer om bistu bedroest seele myn
 waer om verstoerstu my **R**oepe
 in goede want ich hem noch belien
 sal salich geuer myns aenschyns
 ende myn god **G**lorie sy den 20

Antiff O god myn hulper ick en
heb myn aensicht niet aeffgekeert
vā den ghenē dy my begrypē ende
ī my spogen en daer om en ben ick

W niet confuse **Capitulu**
verblydet ghy die dat lyde xpi
draget op dat ghy yn die openbari
ghe sijne glorien v verblyde moecht

Rem Die geist onses moedes xpūs
dy heer is geuāgē om onse boesheit
Christus die heer is geuāgen. Glorie
sy den. Dy geist ons monds xps die
heere is geuāgē. Heer verhoer x

H eer ihū xpuste soen **Collecta**
des leuendige goeds dy tot
piem tyt woedes gebracht pilato
den richter ende gedogeste dat alre
wreeste ordel. wy bidden dy oetmoe
delick dattu wils ons onsaligē te

hulpe comē op dat wy iden leste or
da niet en weerden verdoempt mit
der ewiger pynē. mer dat wy moe
ten verdienē versellet toe weerden
mit den saligen iden ewigē leuen
dy leues ende regneers mit gode de
vader ī enicheit des heilige geists
eyn god in ewicheit. Amē. *Heer ver*

hoer benedypen wy alle gelouighe

God wilt dencke *Te terrien*
in myn hulp *Heer tot my*
te helpen haeste **G**lorie sy den vad

Oxpuste du wordest *ymnus*
geleit tot terae tyt totter
pynen te dragē dyn crups op dy
nen scouderē voer ons onsalighen

Giff ons dy alsoe te mynnē ende
heilichlike te leuen op dat wy moe
ten verdienē te gebruikē dy ruste

des hemelsche vader lands **L**off
ende eer sy xpristo vercoft ende veruic
God verhoer mijn gebet **psalms**
ende vrye mijn seel vā anyctis
des viants **O**u heues my bescher
met vander v̄gaderynge der quader
mensche ende van voelheyt der geen
re die boesheit wrachte **M**ant sy
hebben haer tonge scarp gemaect
als eyn sweert sy leide lage een butt
dynck op dat sy soude bestricke hey
melick dy obeuleckde **S**y soelen
haestelick bestricke en en soele niet
onthen sy hebbē hoer boese woerde
vast gemaect **S**y sprake dat sy
die stricke soude bergen en senden
wy soude dy stricke sien **S**y visur
den valsche rade mer sy ontbrakie
yn horen rade dy mynsche sal gaē

tot godlike dingē toe smake ende
 god sal weerde verhaue. **O**p woer
 de der bofer mensche sijn gewoerde
 hoer boesheit ende hoer tonge sijn
 ongesont gewoerde. **A**lle guede
 mensche sijn bedroeft ghevoerden
 die sy sagen ende hadden veyse
Ende sy boetscapde dy werke gods
 ende sijn wercke verstonde sy. **O**pe
 rechtuerdige sal hem verblyde in
 den heere ende hoepē yn hem ende
 alle dy guede mensche sullen vblijt
 werden van herte. **G**lorie sy z
Ant. Di heer is geleidet tot der doot
 als eyn scaep ende hy en loek sijnē
 mont niet op cristus is gepassyt om
 ons en heeft ons exempel gelate op
 dat wy sijn voetstappē sullen nae vol
 gen dy geyn sonde gedaen en heuet

noch geyn boesheit en is geuonde in sy
nen monde **G**od sy geloest **Am** **H**y
voersatte hem dy blytscap ende leit de
doet **v** **H**y is geoffert wat hy wol
det **G** loue sy den vader **H**y voersatte
hem die blytscap ende leit den doet
Ende hy en loeck synē mont niet op
Heer verhoer mijn gebet ic **Colla**

Heer ihu xpe soen des leuedige
gods die tot tertie tijt woer
des geleit tot der pijnē des cruys
om salicheit der werlt wy biddē dy
dy deuotlick dattu oūmids dyn
cruys ende dyn heilge lyde wilt
aff doen onse sonde ende ons ley
den totter glorien dynre verrisens
sen dy leefs ende regneers eyn god
ewelick sonder ynde **Ame**. **H**eer v
hoer mijn gebet **Benedyen** wy de

Lwa
ste seer g
in mijn
genacht
ete we
y gegeu
den b
en roepē

I waer om dat ich sprack ich be
alte seer geetmoedicht **I** ch sey
de in mynē ouergaē alle mensche
logenachtich **M** at sal ich den
herate weder geue voer al dat hy
my gegeue heeft **I** ch sal aen ne
men den kelck der salicheit en sal
aen roepē den naem des heere **I** ch

Handwritten flourish

Ich sal mijn begeerten geuen den here
voer alle sijn volck die doot der heilige
is dierbaer in dat aensicht des here
O here ich bin sijn knecht en een
soen dymre deernen **H**ere du heus
geschooert mijn hande dy sal ich offe
een hostie des lofs. en ich sal aen
roepen den name des heren

... bidde dy
dy deuotlick dattu oimuds dym
crups ende dym heilige lyde wilt
aff doen onse sonde ende ons ley
den totter glorien dymre verrisen
sen dy leefs ende regnaers eyn god
ewelick sonder ynde Amē. **H**eer u
hoer mijn gebet **B**enedyen wy de

heer. **G**
hesus
me in
sijn he
doergra
benedic
sime p
ellendu
I
alte see
de in n
logena
herate
my geg
men de
aen roe

heer. Alle gelouinge seelen ic **To sex**

God wilt dencke heer tot ten
my ic **G**lorie sy den vad ic

Jhesus is om ons aende cruce gedo
me in welcke cruce hem dorste ende
syn heilge hande ende voet woerde
doergrane mit nagelē **E**er ende

benedictie sy den heer gecruyst dy my
synre pine ons verloest hees vader
ellendicheit **L**off en eer sy xpo ic

Ich hebbe gelouet **psalmus**
waer om dat ich sprack ich be
alte seer geoetmoedicht **I**ch sey

de in myne ouergae alle mensche
logenachtich **W**at sal ich den

hetre weder geue voer al dat hy
my gegeue heeft **I**ch sal aen ne

men den kelck der salicheit en sal
aen roepē den naem des heere **I**ch

Handwritten flourish

sal weder geuen den heer mijn beg
te int aensicht alle syns volcs inde
camere des heeren huys yn midde
len van dy iherusalē **G**lorie sy
den vader ende den zō **Añē** Sy set
ten bouen syn hoeft gestreue. Jhe
sus van nasarenen coninck der
ioden. Hy oetmoedichde hem selue
ende is gehoersam gewoerden ter
doot **G**od sy geloest **Ken** Hy is
geoffert want hy woldet. **G**lorie
sy den vader ende den soen ende de
heulghen geist. Hy is geoffert
want hy woldet **v** Hy gaff o
uer syn seele inder doot **E**nde
hy is gerekent met den mesda
dighen **H**eerre verhoer mijn
gebet **E**nde mijn roepen coem
tot dy. **D**renus

Collecta

Heer ihu soen des le
 uedigen gods dy tot sex tijt
 genagelt bist aen dy galge des cruys
 in welckē cruce dy dorste om onse sa-
 licheit ende lietste dy scoenke edick en
 galle wy biddē dy ynnēlick dattu
 onse hertte onstekē wilst doen nae
 den kelck dynre pijnē en in dy hee
 alleyn gecruyst altoes onse genuech-
 te does hebbē dy leefs ende regneers
 mit gode den vader in eynicheit des
 heilgē geists eyn god i ewicheiden
Ame. Heer verhoer ons gebet **Be-**
nedien wy den **ic.** Alle gelouuyghe
God wilt denke **Ad nonā**
 in mijn hulp **ic.** **G**lorie sy
Dat salige lyden xpristi **ymuis**
 moet sijn onse verloefynge en ouer

mids dat liden moet ons bereit sijn
die ewige blytscap **G**lorie sy dy he
re dy daer hanges iden cruys ende
al opropende dynē geist opgaues.
en vloesde die verlore werlt **L**off ende eer ic

Heer ich heb in dy ge **psalmus**
hopet ende ick en werde niet
confuys in ewicheit in dynre ge
rechtuerdicheit vrye my **D**er ge
tot my dyn oren snellick op dattu
my verloesses **H**es my in gode
eyn beschermet ende i eyne huysse
der toevluchtē op dattu my behol
den makes **H**ant du bist myn
starckheit ende mijn besudder en
om dynē naem saltu my leyden
ende voeden **D**u salt my wtuo
ven vande stricke den sy my verboe
ghen hebben want du mijn bescer

schermmer bist **I**n dynē handē be-
ueel ich mynē geist want du heuest
my verloest heer god der waerheyt

Glorie sy zc **Ant** Ihesus riep wt
mit luder stemen vader i dynē hā-
den beuel ich mynē geist **Capittel**

Qristus is om onse fundē een
warff gestorūē dy rechtuer-
dige voer dy onrechtuerdige op dat
wy ons solden offeren gode ia wy
dy den vleisch gestorūē sijn en leuē-
de sijn den geist. **G**od sy geloest

Km Hy gaff indē doot sijn seel en
waert gerekēt mettē mesdadigen

Glorie sy den vader zc. Hy gaff sijn zc

v. Waerlick hy heuet ons quellin-
ge opgeboret ende onse droefheyt he-

uet hy gedragen **Collect**
Heer ihū xpiste soen des leuēdy

gen goeds soen dy tot noen tijt in dē
cruys met wutgerickde armē gode dē
vader op gaves dymē geist ende met
ten sloetel dym^{doets} dat parys opsloten
wil ons verleene dattu i dy in dy vze
onnes dodes onse seel ontfarmelick
lates comē tot dy du die waerlyck
bist een paradarys dy leues ende
vegneers met gode den vader i einich
des heilgen geists eyn god i ewicheidē
Amen. Heer verhoer ons ic benedy
en wy den heer ic. Alle gelouyge see

God wilt dencke *Te uesp tijt*
i mijn hulp ic *Glorie sy den*
vader ende den *Alst was ic psalmus*

Ich ben verblijt in desen dy my
geseghet sijn wy sullē gaen
int huys des heeren **O**nse voete stō
den in dymē wyden salē hemelsche

iherusalē **O** u bist iherusalē dy ge-
 tynert woertes als eyn stat welker
 gemeynscap te gader is i eyn eynich
 een **A**nt daer sijn opgedōmen
 dye geslechte die geslechte des heere
Ant daer dy stolen int gericht
 sullen sitten dy stolen sijn op dauids
 huys **G**id dy dynge dy toe vrede
 sijn iherusalē ende oueruloedicheyt
 sy den gene dye dy myne **O** uer
 mids dynre cracht moet vrede weer
 den en oueruloedicheit i dyne toor
 nen **I**herusalē om myn broeders
 en om myn naeste heb ich vrede vā
 dy gesprokē **O**m des heere huys
 ons gods heb ich gode dynge gesocht
G loue sy. **Ant** Heer du bist
 werdich te nemē dat boeck ende te
 openbaere sijn heynlichheit want du

en die getuge van ysrahel om te belien
 den naem des heren

bist gedodet ende du heues ons ge-
loest in dynen bloede **ymnus**

O ihesu eyn verloesser alre mē-
schen dy ontbondē heefs den
knoep der fundē metter sware py-
nen des dodes leide ons tottē wa-
rachtigē vrede o ihū twen der
maechdē **O** ihū xriste alre

hoethste du heues gedronckē den
alre bitterstē dranck ynder gal-
gen des cruces om onse sunden

O werde ihū eyn goedertiere co-
ninc ende eyn geselle des vaders
lands du heues dy ryuierē des
bloedes wutgestort in dat bitter
altaer des cruces **O** weerdighe

bloet xpi du woerdest eyn vderuer
des nidygen vancs geef ons te
dorsten nae dy ende te komē tot

ten auotmael des ewigē landes

Loff ende eer si xpusto ic **Capitt**

Wy hebben den hee ihu xpustu
gesien getrent mit glorie ende mē
eren om dat lyden des dodes op dat
hy smakē solde den doot voer alle
menschen oūmids dy grati gods

God si geloest **v** Hy gaff syn
kunnebackē dien sloegen syn seel is
vūult mit vsmadenusse **Magnificat**

Myn seel maect groet de hoer
Loes mit **Ant** Die goete
heerde is van heenē gescheyde dye
syn seel sette voer syn lāmerkens
ende heuet hem gewerdighet te ster
uen voer syn scaep **H**eer verhoer ic

Heer ihu xpuste des **Collecta**
soen leuēdigen gods dy tot
vespuyt woerdes vanden cruce geno

men ende woldes ontfangē weerden
ī den handē dīnre moeder giff ons ge
nadelikē dat wy den laste onser sun
den moete aff leggen op dat wy wer
dich moete weerden te komē voer dat
aenschyn dīnre godliker inogēth^t
dy leefs ende regneers mit gode den
vader ī einicheit des heiligen geists
eyn god ī ewicheden. Amē. Heer v
hoer myn. *ic.* Alle gelouuyge seelē

Bekeer ons god **Complet.**
ons heilgeuer Ende affkeer
dīnē tome van ons **G**od wilt *ic*

Die heer regiert my en **ps.**
my en sal niet ontbrekē ī der
stat der weyden daer hy my sette

Op dat water der wedermakyge
heuet hy my op geuoert ende beker
de myn seel **H**y voert leyde my op

dy pade der gerechtuerdicheit om sy
 nen naem. **A**nt off ich wādert
 yn mids den schein des doots ic en
 sal dat quade niet ontvuchtē wāt
 du met my best. **D**yn rode ende
 dynē staff dy troosten my. **D**u he
 ues bereit eyn tafel voer mynē aen
 sicht weder dy geen dy my bedruckē
Du heuest vet ghemaint myn hoe
 uet in olve ende mynē kelck dy drō
 ken maket hoe ouer daer is hy
Ende dyn ontfarmherticheit sal
 my nae volgfē alle dy dage myns
 leuens. **E**nde dat op ich ynwone
 yndē huse des heeren in lanckheyt
 der daghe. **G**lorie sy ic. **ant** Dy
 sullen hem bescreyen als eyn eenbo
 ven soen dy onosel heet is gedodet
O onosel coninck dy ^{dat} **ymnus**

lages iden graue gess ons in dy te
rusten ende dy altoes loff te geuen

Heer com ons te hulpe dy ons ver
loest heues met dynē bloede en ley
de ons totte suete blitscappē des ewi
gen vreden **L**off ende ex si xpōz

Oristus is gepynt iden **Cap**
bleysch ende weert ghy gewa
pent mette seluē lyde met gedach
ten. **G**od sy geloest. **v.** **O**xpiste

wy aenbeden dy want du ouer
mids dyn heilige cruys dy werelt

Dverloest heues **Quē dimittis**
u laet heer dynē knecht na
dynē woerden in vreden. **Lees wit**
ende soeck in dy compelaet van on
ser vrouwe Ant **O**xpiste behol
der maect ons gesont wy oefenē
dyn alre heilichste liden op dat

wy oūmuds dy altoes beschermet
mogen weerde van allen lagē der
mandē ende dy ouer all mogen be
hagen ende moete rustē in vreden
Amen. Heer verhoer myn gebz ic

Heer ihu xpuste soen **Collect**
des leuedigen gods die ter
lester vren des daechs rustes iden
grauē ende van dynre alre bedroef
der moeder ende van andere wuen
woerdes bewenet ende bescyet wy
bidden dy geef ons niet oueruloebi
ghen tranē dyn lyde met ynnich
des hertten toe bescrien ende altoes
vast mit bernenēder begeerten te
holden. dy leefs ende regneers met
gode den vader i einicheit des heil
gen geists eyn god in ewicheiden.

Heer ihesu xpuste wy **Collect**

Dy begeerlike begeere die gheueche-
nissen dyns suete name ende dynne
saliger doet giff ons dat wy moete
komē nae desen ellende ten suete
lande van desen arbeide tot rusten
van desen rouwe totter ewig blyt-
scap. dy leefs ende regneers eyn god
ewelick sonder eynde. **Ame** Heer ver-
hoer myn gebet ic. **Benedyen** wy de
heer ic. **Alle** gelouuyge seelē moeten
rustē in vreden. **Amen**

28

Colla

Dit g

fre ich
totten s
bloets e
soens o
ich gtra
des leu
glouen
der ont
lichte d
om bid
re ongt
dy gew
mijn si
armoe
lenys.
ende te

Dit g

Dit gebet lees eer du totten sacra

O Almechtighe **mēt gaē sals**
 ende ontfarmhertige god
 sye ich onwerdighe sondaer toe gae
 totten sacramēt des lichaems ende
 bloets ende bloets dyns eengeboren
 soens ons heeren ihū xpi tot welke
 ich gae als eyn sieck tottē artsitter
 des leuens. naect tottē coninck der
 glouen. onreyn totter fonteynen
 der ontfarmherticheit. blynde tottē
 lichte der ewiger daerheit **Daer**
 om bid ich dy oueruloedicheit dyn
 re ongemetenre mildicheit dattu
 dy gewerdichs gesont te maken
 mijn siechheit. ryck te makē mijn
 armoede. aff te wasschē mijn vuy
 lenys. te verlichten mijn blyndheit
 ende te cleyden mijn naectheit op

ick dy die best eyn broet der engelen
ende eyn heer alre heeren met alsoe
groeter weerdicheit ontfange ende
vrysen mit sulke rouwe en ynnich
met sulker luterheit ende gelouue
mit sulken opsat ende oetmoedicheit
als nutte ende orbaelick is mynre
seelen. **O** heer ich bid dy verleen my
niet alleyn tontfange dat sacrament
des lichaems ons heere ihu xristi,
mer ouch dy doechden des heilge sac
ments. **O** godertieren god verleen
my alsoe tontfange dat lichaem x
dat hy aen naem vand ioffrouwen
marie op dat ich eyn lichaem wer
de met synen lichaem dat geistlick
es ende gerekēt mit synē vanden
O suete vader verleen my dynē ghe
mynden seer daer ick toe gae tont

faen onder eyn bedeckte forme dat ic
 dyen nae desen leue bestouwe mach
 met vroude met claren ende opēbae-
 ren aensicht **O** sachtmoedighe ihū
 xriste dat sacrament dñns lichams
 moet syn eyn sueticheit mynre see-
 len machticheit ende gesondicheit
 in allen tyden vrede ende blutscap i
 alre droesheit eyn licht ende macht
 in allen woerde ende werke Troest
 en eyn lest beschermijge des doots. Amē

O Almechtige god ich **Orati**
 gae toe met beuēder ende be-
 ulecker mynnē conscienciē niet ver-
 metende mych van mynre eygenre
 verdiente mer hopende in dyn ont-
 farnhericheit tottē sacramēt dñns
 vleysch ende bloets. Ende ontsie my
 van ongehoersamheit werden verdoept

off ich daer toe niet en gae nochtan be
ken ich my des te weesen onwerdich. **W**er
op dyn ghenade werde ich daer toe ge
leit. **O** heer ich wat wael dat dyn oge
dijne mogentheit altoes en in deser
tijt mich besouwē ende dy heilige en
gelen tegenwoerdich ende by staē daer
men desen dienst bebeurt in allen
vren. **O** hoe der ich van onwerdighe
sundaer dy in mijnē sunden stynck
gaen tot desen sacramēt. **O** heere ge
dinck dyns creaturē den du mit dy
nen alre duerbaerste bloede verloest
heues my berouwet dat ich gesun
dicht heb. mijn leuē begeer ic te bete
ren. verleen my lieue heer dat dese w
dighe ontfangeniss dyns lichaems
moet sijn eyn veriagighe quad' ende
leliker gedachten behoedynghē mijn

re synne ende dat alle mijn werke dy
moeten behagen. Amē **Dit gebet lees**
nae dyen dattu dat heylge sament ont

Danck ende loff sy dy **fangē hebs**
alre suetste ihū eyn waer licht
ende salicheit alle gelouyger ey troest
der drouigher blytscap der engelen ghe
suntneker der sonder liecht der war
heyt fonteyn der genedich^t begi
ser der guether spysse der sundar ge
bruke der heilgen ioufrouwelike reynic
heit geheel godheyt des ouerste vaders
daerheyt dattu dynen onsalige ende
onwerdigen knecht huden gewerdicht
hefs te voeden mit dyne alre heilich
ste lichaem ende bloet daer om ich al
re onsalichste sonder met ontellike
sunde beulet myt scrypender beeden
wt alre herten roep aen dyn alre goe

dertierenste ontfarmherticheit ende bid
dat dese alre suetste spuyfynge ende on-
begrypelyke salicheit dis weerden sac-
ments my niet en kome tot verdoe-
menissen mer tot eyner v'giffenisse
alle myner sundē ende verdriuyfhe-
der lagen betoyngē ende aenuethā-
gen des duuels bedriegfynghē vā my-
re hertē lichamlick synnē en seclē
alsoe dat geyn boesheyt yn my macht
en hebbe mer dyn goedertierenheyt
leyde my totter ouerster weertschap der
engelen glouen ende blytschap daer
du bist eyn gewaer licht en ewige

O vrouden Amen

heilge heer almeychtich vader
ewige god ich geue dy danck dattu
dy gewerdicht heefs my hude te sadē
mit den lichaem en bloede dyns soens

onsen heere ihu xpi Ende bidde dat
dese heilge spysse mych niet en kome
tot sundē en pynē mer eyn salich ond
stant tot ghenadē eyn wapē des gelou
uen eyn schelt des goden wille eyn wot
werpynghe mynre sundē begheerlich
en genuethe des vleischs wytrodyge
en ouch eyn vmeeynghe der vduidicht
der mynen der onderduicheit d myne
oetmoedicheit en alre doethde Eyn
beschermynghe tegē alle lagē mynre
viandē sienlick en onsenlick Ende
eyn volkomē rust ende sterck aen
hanck tot dy ende in dy alleyn ende
eyn salich ynde myns leuēs. Ich bid
voert dattu my onwerdich sūder ghe
weerdichs te leyde tott onsprekeliker
weertschap daer du best dyne heilgen
eyn waer liecht eyn volle vsadynghe

in ymme blyscap

ende eyn ewige blytscap Amen

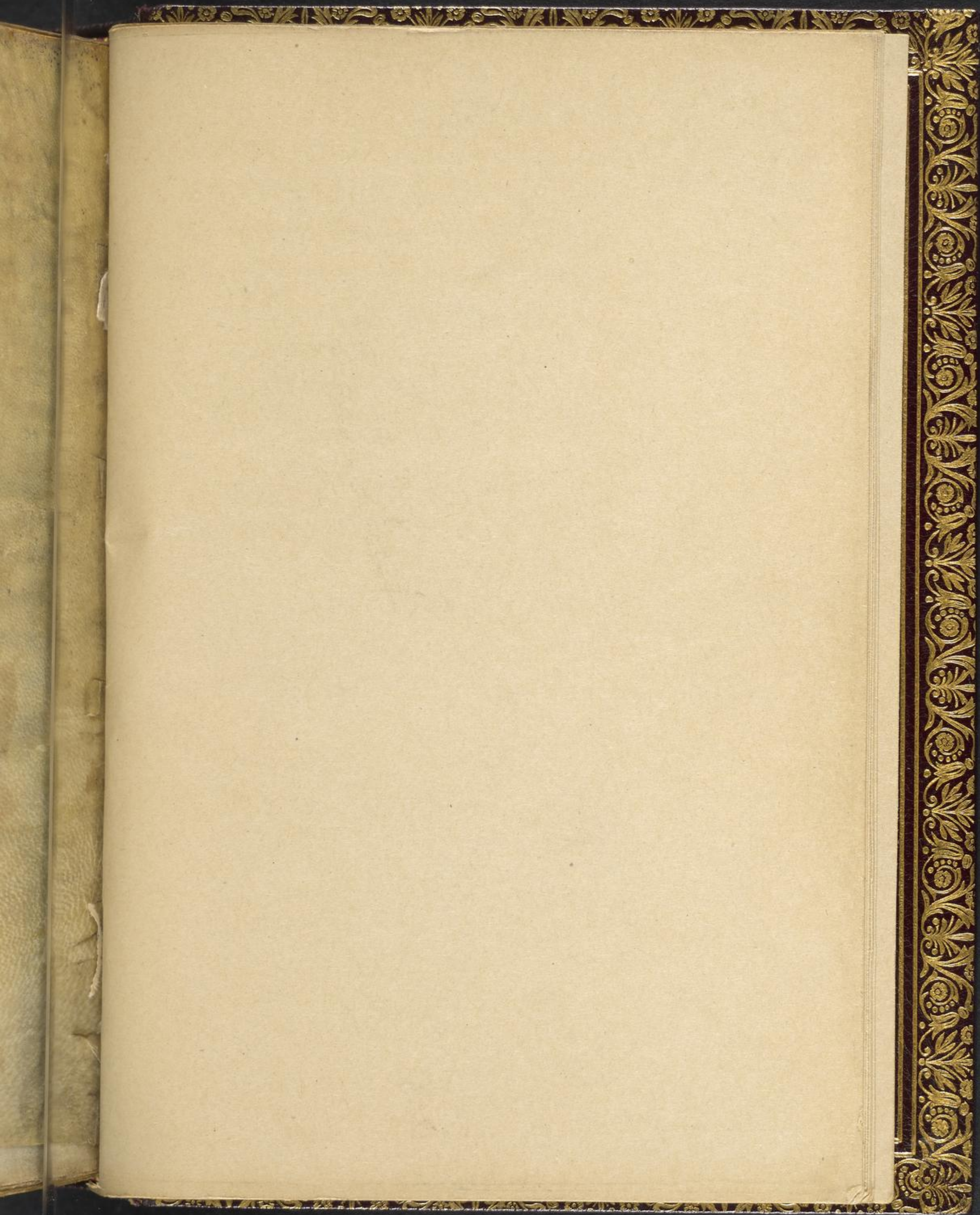
O alre heilichste ende edel moed ons
heere ihu xpi maia conynglynnne
der werelt dy werdich waers te dragen
den selue steper alre creature yn dynē
alre heilichste lichaem den welke selue
alre heilichste lichaem ende bloet ich
heb nu ontfangē tot hem gewerdich
dy voer my te bidde Alsoe wat ich i de
sen onsprekelike sacramēt ende offe
vande mesdaen hebbe onwetenlyck
versumelick ende ouch i ander manie
ren dat wil dy gewerdigē oūmuds
dijne alre heilichste gebede voer my
onsalige sūdaer aen dynē soen verle
tenussen der sunden te kringen Amen

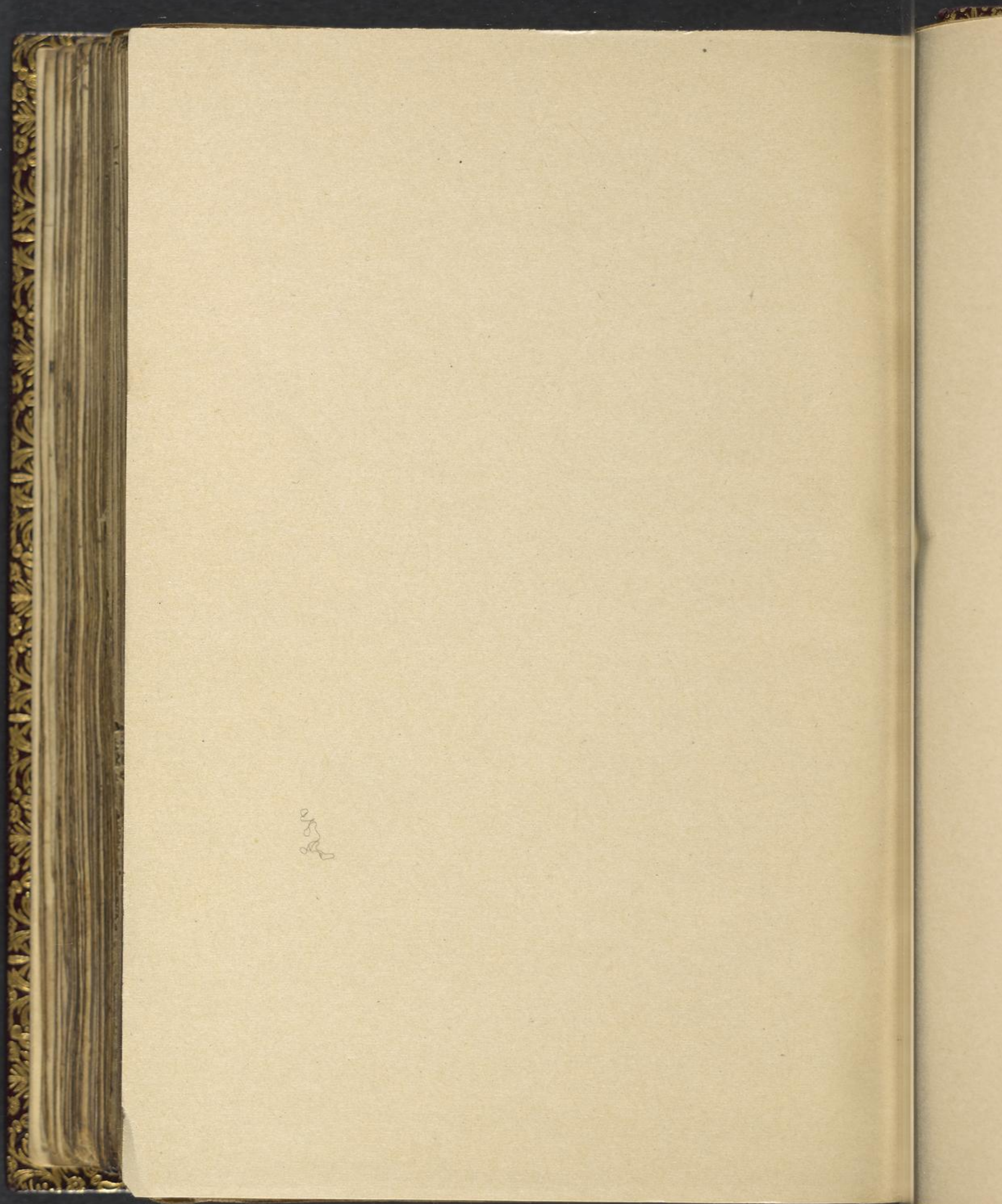
officium Beatae Mariae
Virginis. Mus. in Dutch
163 leaves of vellum, with
painted initials, 2
miniatures in colors,
Mater dolorosa, &
King David.

London, Australia

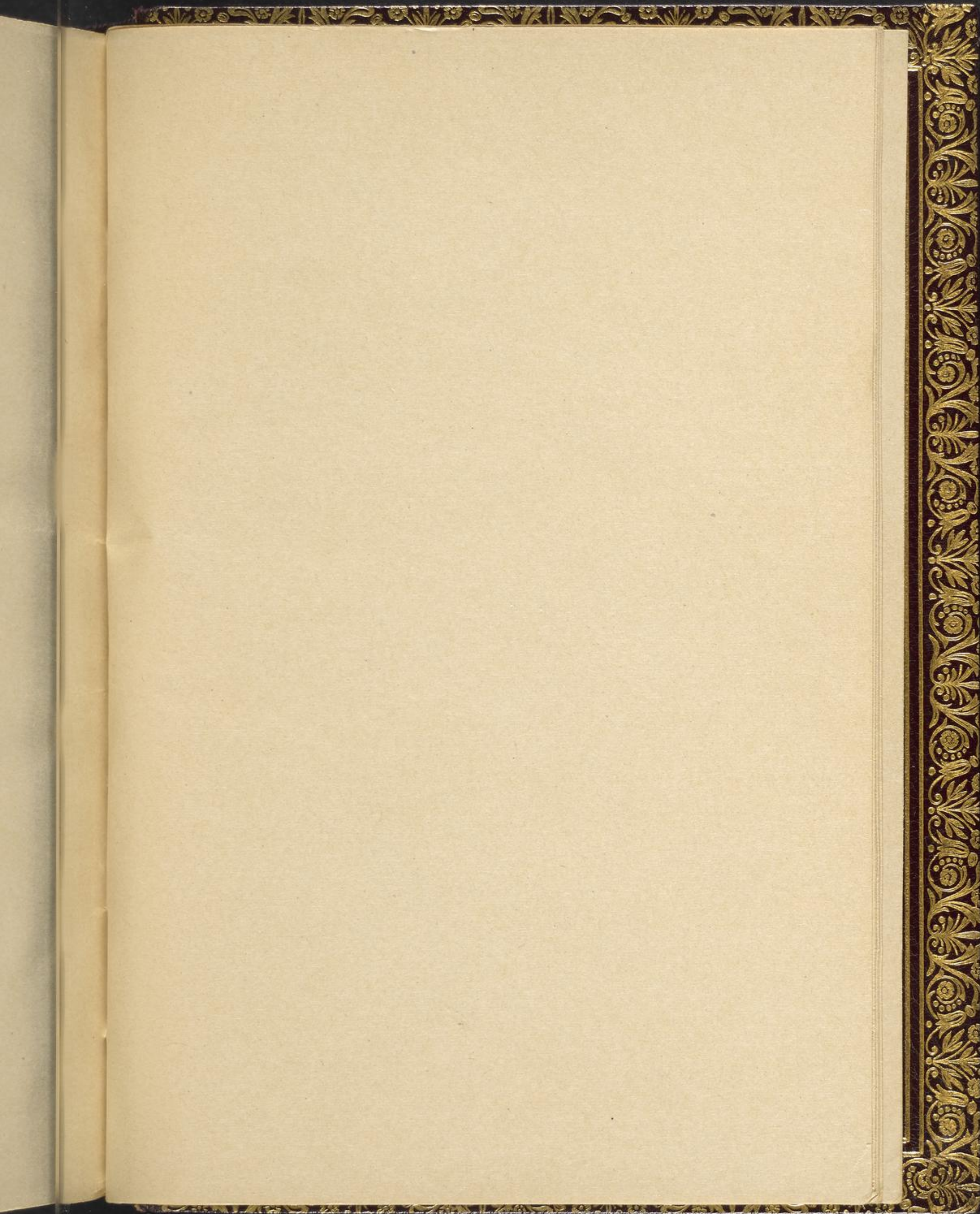
10/12/1912/21.

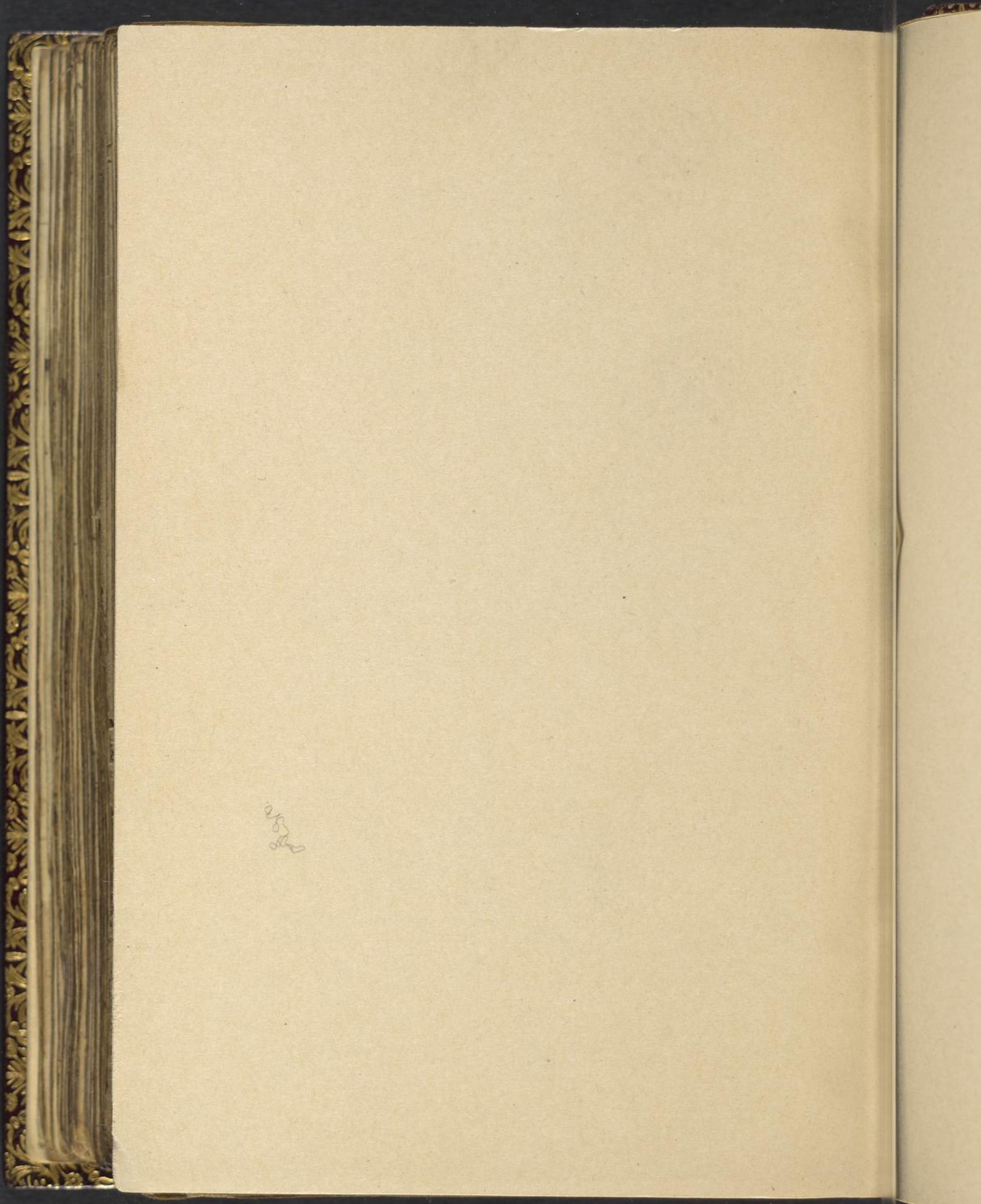
[Faint, illegible handwriting on aged, yellowed paper. The text is mostly obscured by fading and bleed-through from the reverse side.]

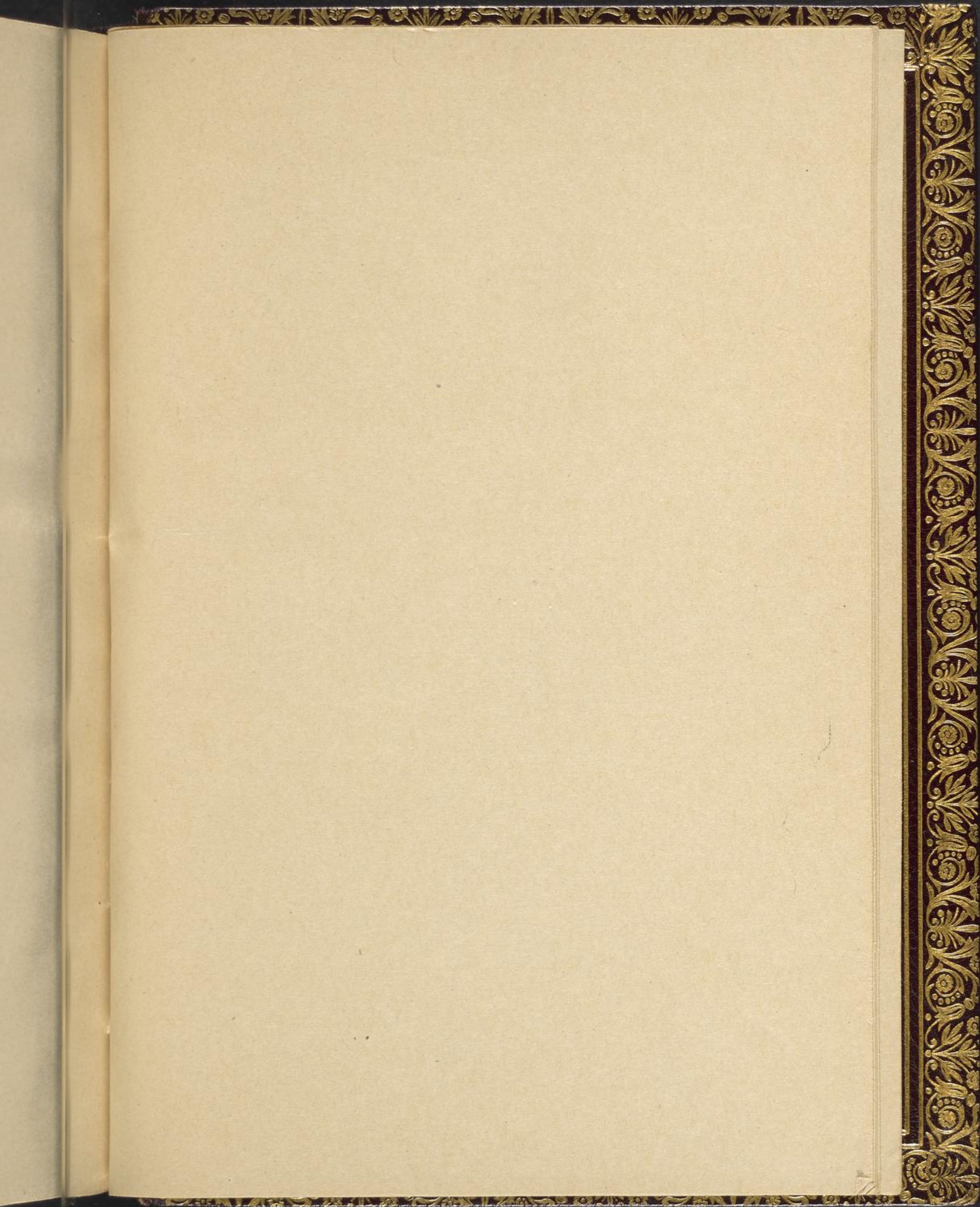

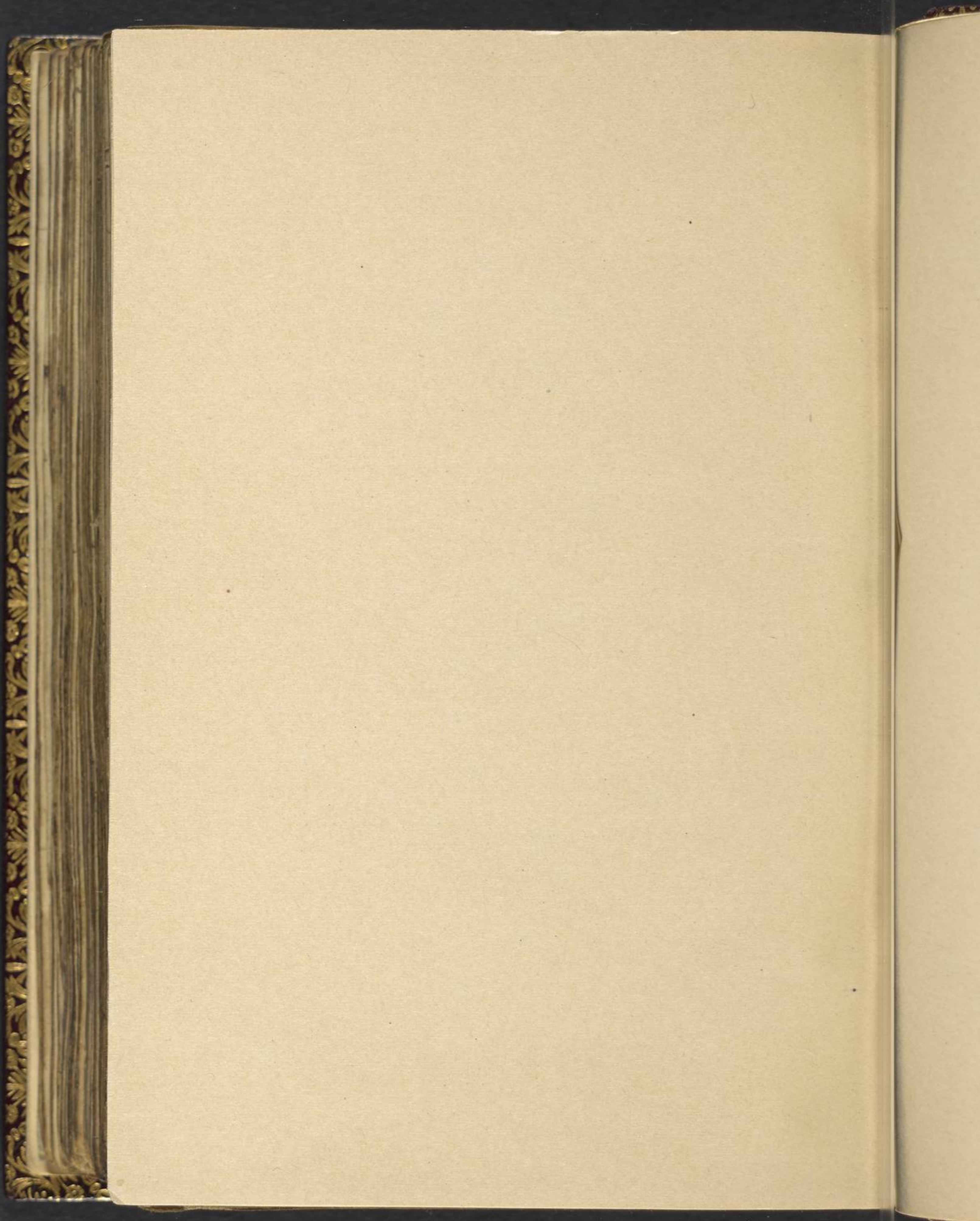
100

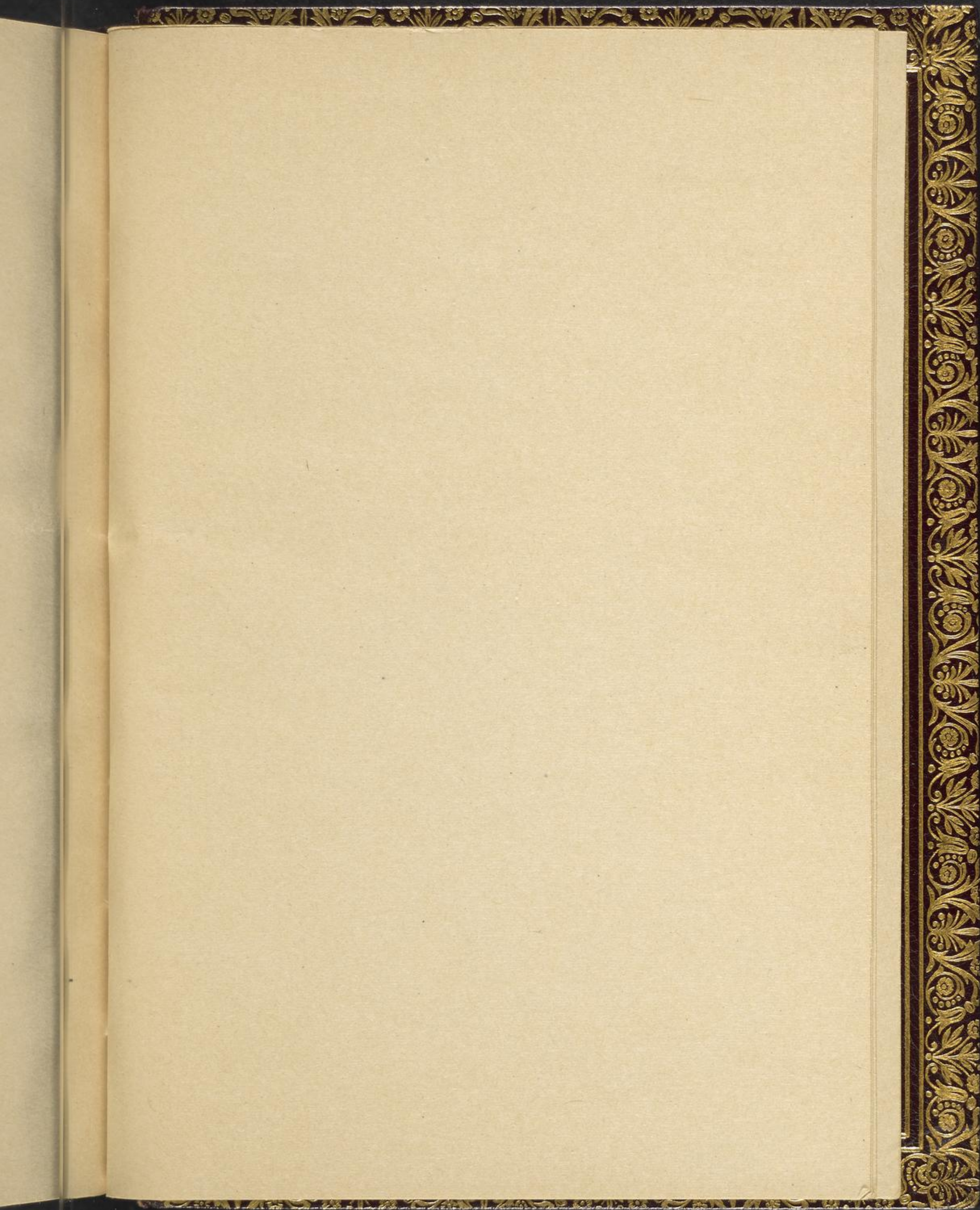

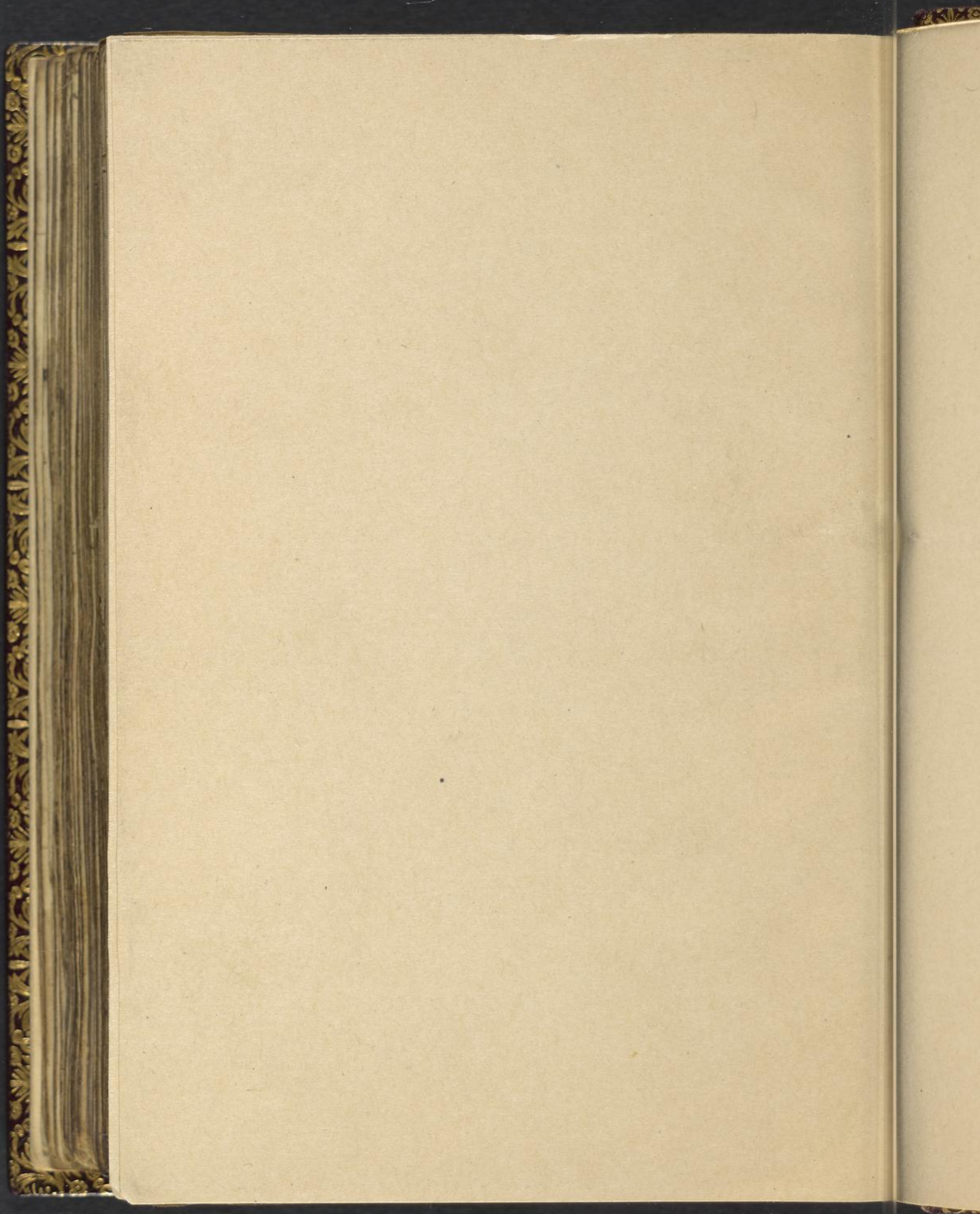

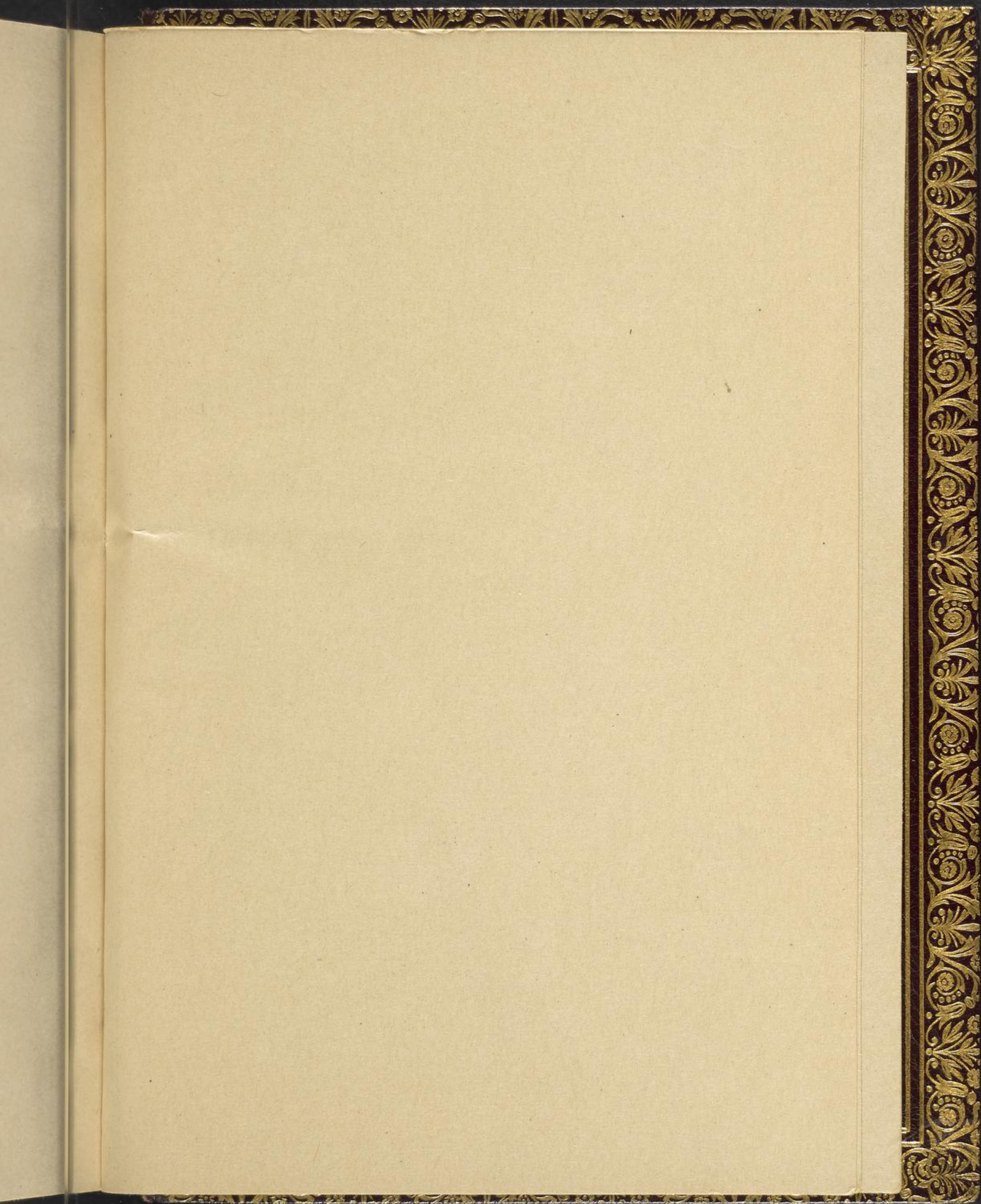

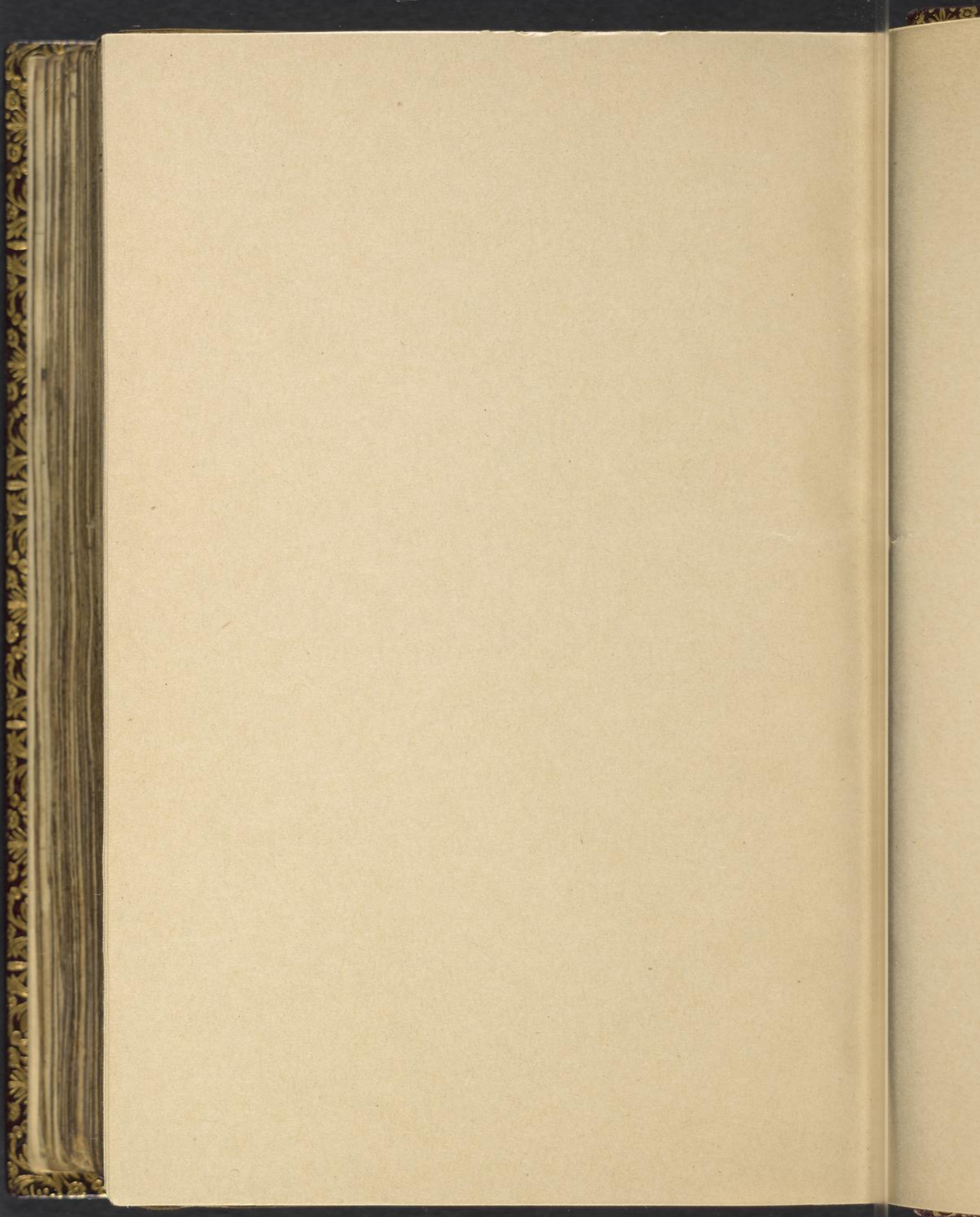

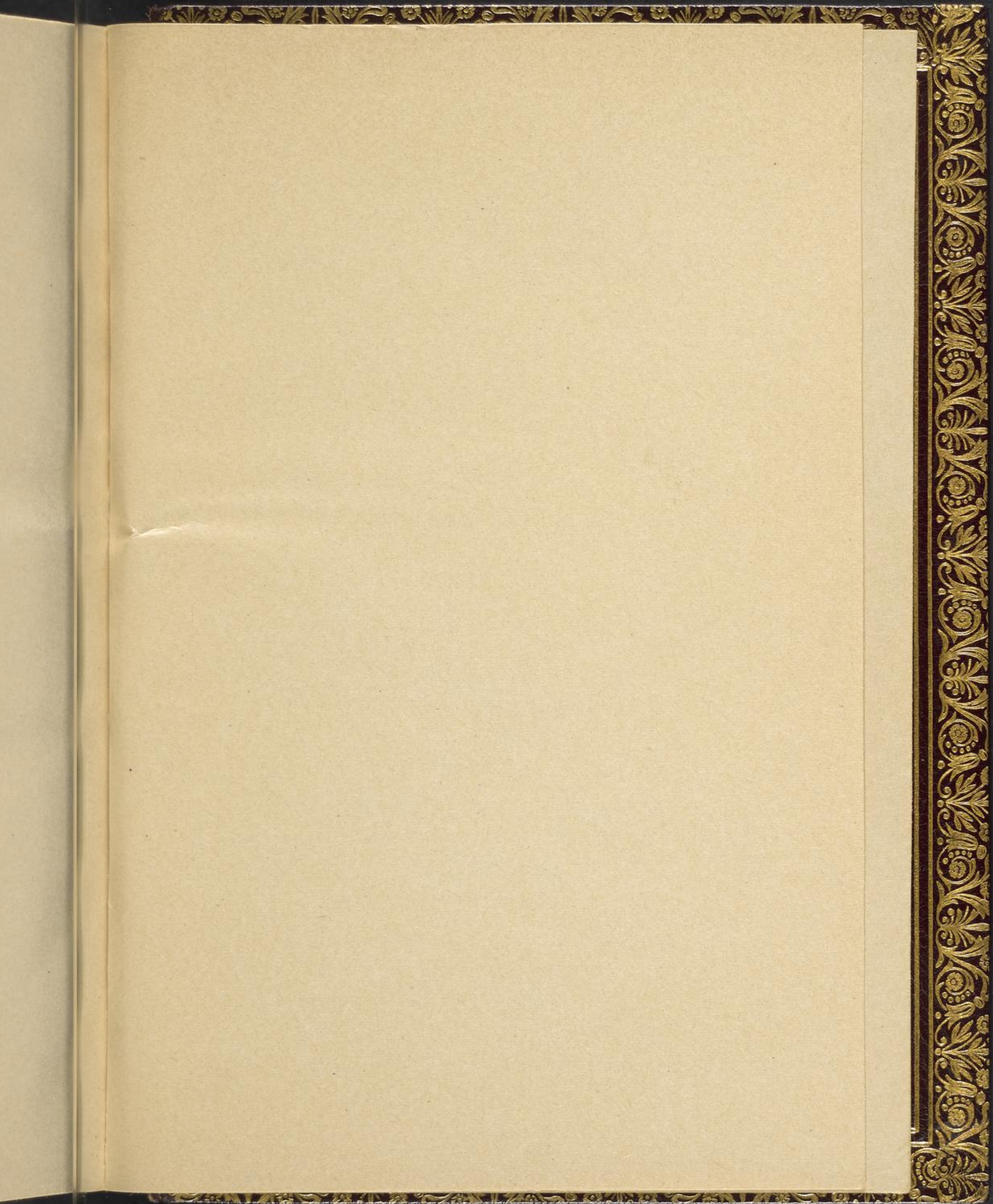

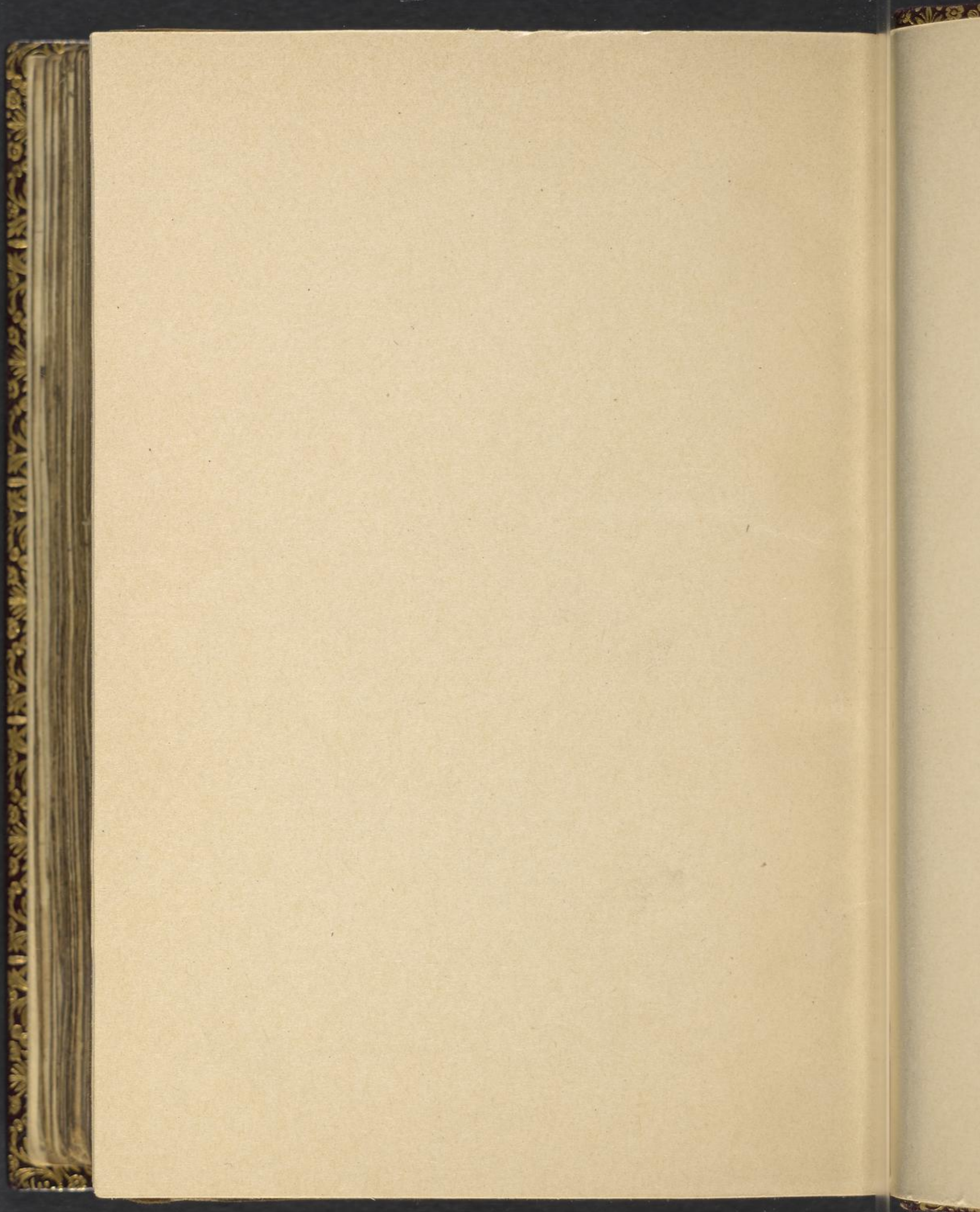

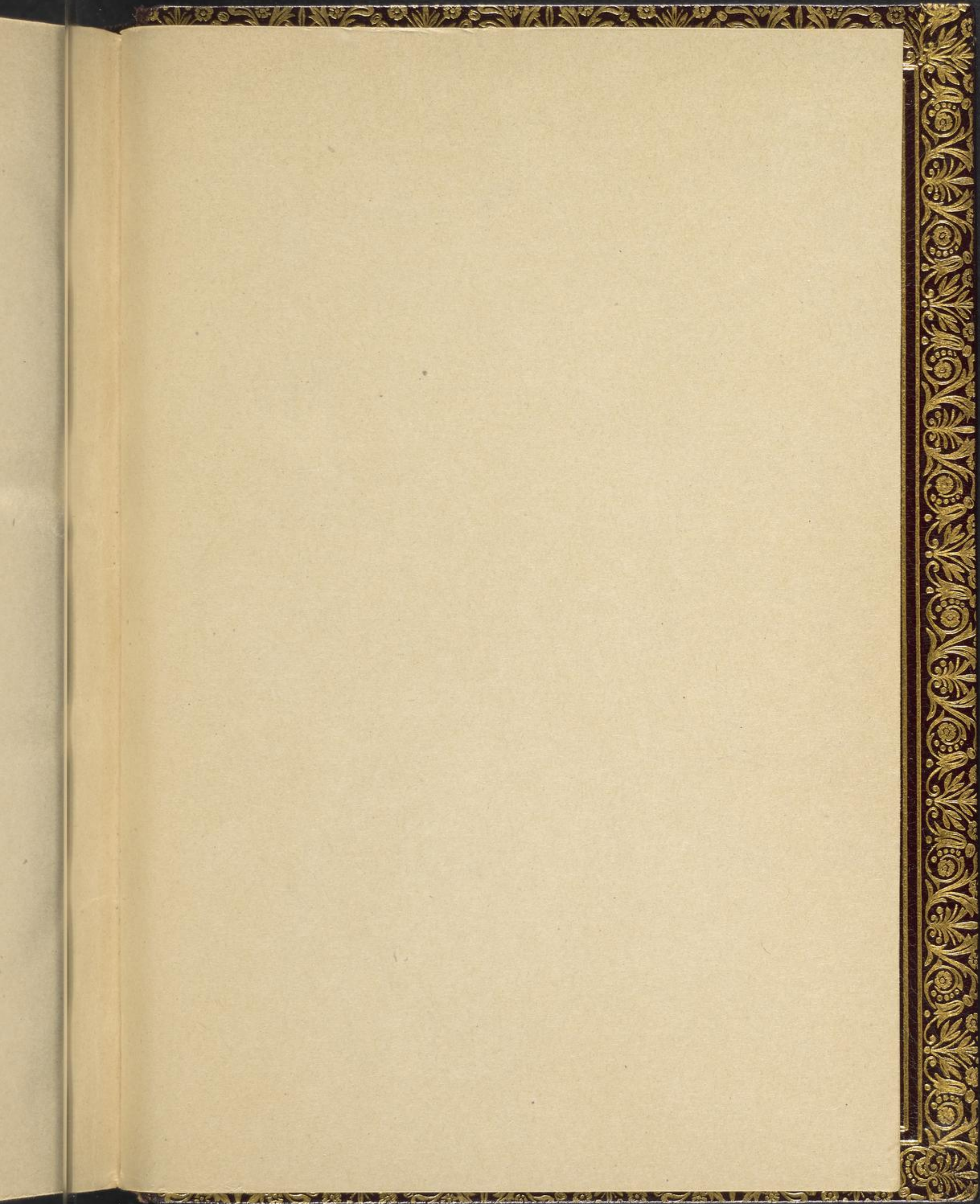

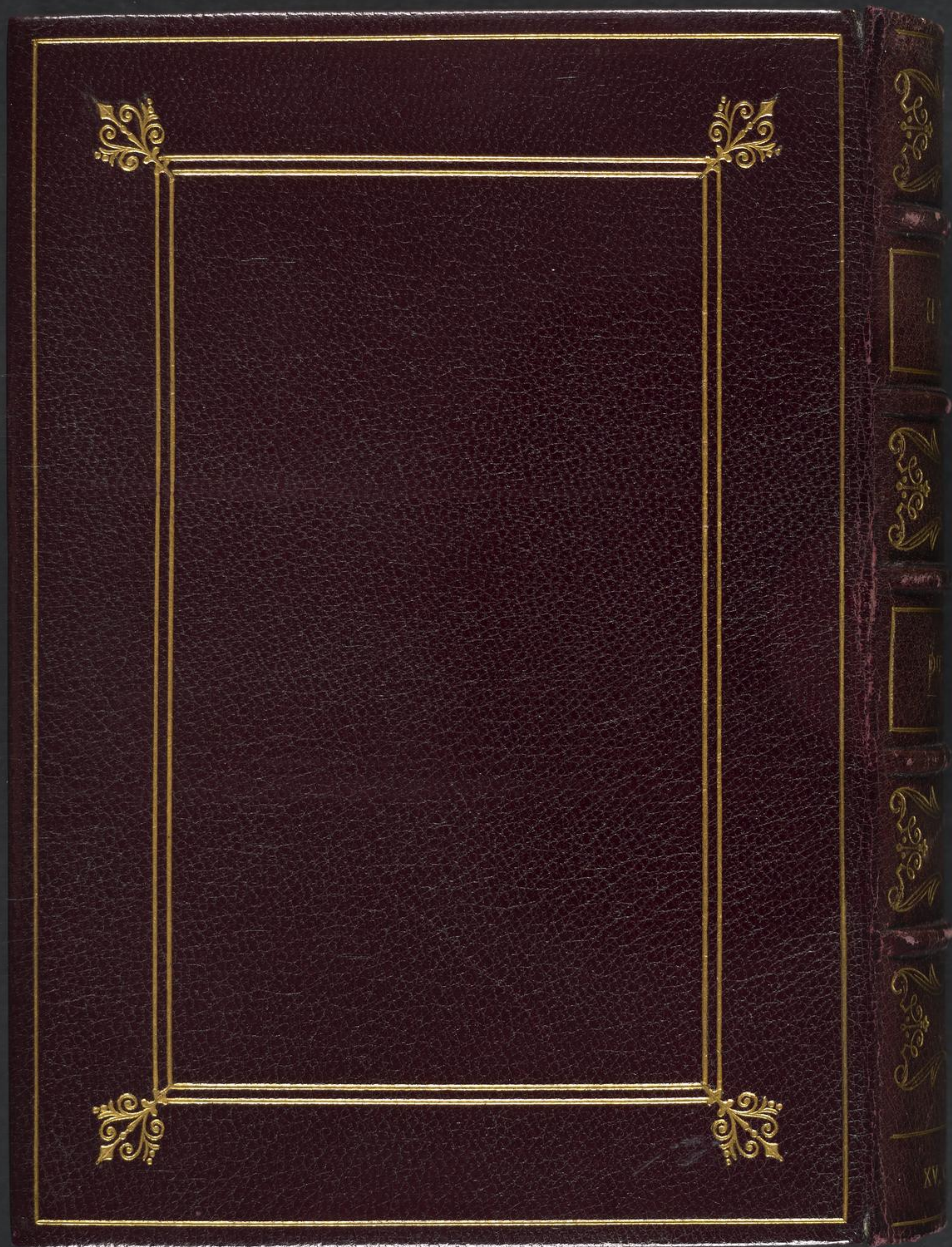

H O R A E

D U T C H M S .

XV. CENTURY

